DIARI CATALÀ, D'AVISOS, NOTÍCIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona	Edició vespre	2	ptes. mes
	Edició matí	2	» »
Península		7'50	trimes.
Amèrica i Filipines		8'50	» »
Unió postal		25	» »

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina, 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Àngels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A
Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus de tarifa.

Any XXXIV - N.º 8.615 | Barcelona: Diumenge, 13 de gener de 1924 | Edició del matí

N'Antoni Daunas i Dalmau

morí el dia 4 del corrent

havent rebut els Auxilis Espirituals i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva vídua Na Teresa Trilla, fills Emili, Juli (absent), Maria Teresa i Antoni, filles polítiques Paquita Murt i Teresa Curriu (absent), néts, germana Julita Daunas vídua de Cros, cunyats, nebots, cosins i parents tots i la raó social **Carulla y C.ª de Bogotá**, en recordar-vos tan dolorosa pèrdua, us preguen que tingueu la caritat d'encomanar-lo a Déu i volgueu assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran a l'església de la Casa Provincial de Caritat el dimarts, dia 15 del corrent, a dos quarts d'onze del matí

Les misses després de l'ofici i de seguida la del perdó

El dol es dóna per acomiadat — No es convida particularment

Ramon Nonat Ribas i Planas

MESTRE GRABADOR AL BOIX

S'HA ADORMIT EN LA PAU DEL SENYOR, CONFORTAT AMB ELS SANTS SAGRAMENTS I LA BENEDICCIÓ APOSTOLICA

(A. C. S.)

La seva esposa Mercè Mas i Vives, sos fills Eduard, Rnd. Manuel prevere, Carme i Salvador, sa filla política Carme Vila, néts i família tota, ho assabenten a llurs amics i coneguts i demanen una pregària per a bé de l'ànima del difunt i l'assistència a l'enterro que sortirà de la casa, Plaça d'Artés, n.º 1, demà dilluns, a les onze del matí

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Cap d'any de la mort de

En Toribi Pobla i Cañellas

esdevinguda en la pau de Déu el dia 26 de desembre de 1922

(A. C. S.)

La seva vídua Dolors Jou, fills Josep Maria, Maria de Loreto, Carles, Enric Sch. P. Pbre., Toribi (absent) i Santiago, gendre Josep Oriol Pons i Cavaller, néts Montserrat i Joan, germanes, cunyats, nebots, cosins i parents tots, recorden als amics i coneguts tan sentida pèrdua, pregant-los que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'Ofici i misses que pel bé de la seva ànima se celebraran demà, dilluns, dia 14 del corrent, a les deu del matí, a l'església parroquial de Santa Anna.

El dol es dóna per acomiadat — No es convida particularment

ANIVERSARI DE

Na Francisca Dalfó i Illa

VÍDUA DE FRANCESC TURRÓ

que descansà en la pau del Senyor el 16 de gener de 1923

A L'EDAT DE 84 ANYS

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Josepa i Sol, fills polítics Josep M.ª Rodon i Remei Corominas de Turró, néts, nebots, cosins i parents tots, recorden als seus amics i coneguts tan irreparable pèrdua i els agraïran l'assistència al funeral que se celebrarà en sufragi de la seva ànima, el pròxim dimecres, 16 del corrent, a les deu, en l'església parroquial de Sta. Madrona (Carrer Tapioles), pel qual en quedaran sumament agraïts

Les selectes xocolates elaborades pels

Monjos de Montserrat

es ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de **JOSEP BIGORRE**, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Dr. Busquet Inspector del servei de dements de la Mancomunitat.—Avariosis antiga, Preocupacions, Neurastènia, Angoixa, Malenconia, Trastorns genèsics, mentals o nerviosos. — **Aragó, 201.**—De 3 a 5.

CAMISERIA NEUTRAL
BOQUERIA, 8 AROLES, 1

PREUS DE REGAL
NOTÍCIA
AMICS : CLIENTS : PÚBLIC
Com un present que oferim a tothom, confeccionem als nostres tallers 100 dotzenes de camises "pechera" popelin, amb dos colls i un parell de punys postiços, que posarem a la venda d'aquí pocs dies al preu de 5 pessetes una
- Anunciarem dia i hora -

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 12 de gener de 1924.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0º i al nivell de la mar: 769'2, 768'1, 768'0.

Termòmetre sec: 7'6, 14'2, 10'4.

Termòmetre humit: 5'5, 10'3, 9'2.

Humitat (centèsimes de saturació): 71, 63, 84.

Direcció del vent: NNO., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 2, 1.

Estat del cel: Quasi serè. Serè.

Classe de núvols: C., C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 15'3; mínima, 6'5; mínima prop del sòl: 4'8.

Oscil·lació termomètrica: 9'3.

Temperatura mitja: 11'1.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 66 qm.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

- Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Dimarts vinent, dia 15, començarà un nou curset de Taquigrafia per a joves i senyoretes a l'estatge del Centre Social de Betlem, Tallers, 45, primer.

Els que desitgin inscriure's poden fer-ho a la secretaria del dit Centre tots els dies de vuit a nou del vespre.

- Per químic electricista
jove i de referències brillants, situació independent. Precisa interessi pessetes 40.000 a la Societat per a garantir la seva personalitat. Ofertes a P. 191 R. Apartat 228.

Al carrer de Lull, cantonada al de Marian Aguiló, Jaume Pié Berga, de 49 anys, anava guiant un carro i es trobà agafat entre el seu i un altre carro que passava, causant-li contusió a la regió occipital, escoriacions a la cara i masegament general.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al pont del Metropolità de la Granvia de les Corts Catalanes i carrer de Vilamari, Lluís Gil García, de 37 anys, es causà lleu contusió.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al carrer de Lepant, prop l'estació del Nord, Paulí Puig Joan, de 3 anys, rebé una cossa del cavall del carro que menava i li causà forta contusió a la cuixa esquerra.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

Al carrer de Trafalgar, davant del passatge de Sant Benet, un automòbil atropellà a Miquel Fornells Solé, de 56 anys, produint-li extensa erosió al peu dret.

Al carrer de Borrell, Maria Mayol Rodríguez, de 35 anys, i Josepa Biscarrués, també de 35 anys, mogueren tal escàndol barallant-se, que el guàrdia hagué de portar-les a la Delegació.

A la sessió científica últimament celebrada a l'Institut de Medicina Pràctica, el doctor don Jaume Torelló desenrotllà el tema «Trastorns de la motilitat ocular» descrivint els diferents símptomes que presenten les paràlisis oculars en llurs variades formes clíniques amb interessants dades molt pertinents per a precisar el diagnòstic i la localització de les lesions cerebrals en les esmentades paràlisis.

S'extengué també n àmplies consideracions de valor pronòstic, que es deduïxen de l'estudi de tals transtorns.

El propvinent dimarts, dia 15 del present, a les sis de la tarda, a l'Escola d'Infermeres del Montepio de Santa Madrona, Baixa de Sant Pere 1, 3 i 5 tindrà lloc la tercera conferència de les organitzades per l'Institut de la Dona que Treballa essent la d'aquest mes a càrrec de la doctora Na Rosa Turu, sota l'interessant tema: «Crisi de la Pubertat i de la Menopausia».

Donat el fi de divulgació científica d'aquestes conferències, l'assistència és completament lliure.

Es recorda als que vulguin prendre part a l'últim Concurs d'Arquitectura organitzat pel Centre Excursionista de Catalunya, que el termini d'admissió dels treballs acaba el dia 31 del corrent mes de gener.

La Junta Directiva del Collegi Pericial Mercantil, d'aquesta ciutat, ha quedat integrada per al present any 1924 pels senyors següents: don Ramon Delgar Ventosa, president; don Josep Busquets Gorina, vice-president; don Emili Castañer i Puig, tresorer; don Josep Sala Bonfill, secretari; don Fecund Segarra Lapeyra, vice-secretari; vocals, primer, don Pere Gual Villalbí; segon, don Francesc Palomar i Ancejo; tercer, don Frederic Lubena Reunich i quart, don Josep de Quadras i Veiret.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia Municipal:

Una clau i un clauer lligats amb un tros de cordill; un clauer; un clauer amb tres claus petites; un edll de pell, color marró, per a senyora; una clau; un clauer amb dues clauetes i un llaví; un guant de pell, color marró, per a senyor; un moneder de pell, color fosc, contenint uns rosaris de metall i metàllic; una mantellina de llana, negra, per a senyora; dues claus; un clauer amb quatre clauetes i dos llavins rodons; un passaport a favor de Josep Prat; tres retrats i diversos documents a nom de Pere Tura Ribera; un sac contenint una cambra, una bomba per a inuar neumàtics i un aparell elevador que sembla per a automòbil; un mocador gran propi per a embolicar paquets; una clau; un llaví numerat; una arracada incompleta, amb montura que sembla d'or; un rotllo de corda usada; un clauer amb tres claus i dues clauetes.

Prèvies les formalitats de rúbrica la Junta Sindical de la Borsa Oficial de Comerç d'aquesta plaça i del seu Collegi d'Agents de Canvi i Borsa, donà ahir possessió del càrrec d'Agent de Canvi i Borsa, per al qual fou nomenat per Reial ordre del Ministeri d'Hisenda, a En Joan Galobart Senchermés, el qual fou apadrinat pel collegiat N'Albert Cabot Albanell.

A l'acte que es celebrà a la Presidència de la Borsa assistiren la majoria dels senyors Agents que la componen i la Junta Sindical en ple, presidida pel Síndic N'Agustí Navarro Grau i assistida del secretari N'Isidre Maristany Rosés.

Del dijous passat, dia 10, funcionen amb regularitat les classes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, pel que s'espera de tots els inscrits que no demorin llur reingrés, al mateix temps que se'ls fa saber que per a poder assistir, és necessària la presentació del rebut corrent de l'Ateneu.

Als carrers del Bruch i Aragó el tramvia topà amb un carro i resultà el cavall ferit a la pota esquerra.

Al carrer de Pere IV un automòbil atropellà Joan Clort Canet, de 11 anys, causant-li ferida incisa a la regió parietal i a la frontal i erosions en diverses parts del cos.

Al carrr d'Aribau un coixe del tramvia topà amb un autocamió, de la Mancomunitat de Catalunya i l'arrossegà un tros i topàren amb un cotxe de repartiment de vins. Autocamió i cotxe resultaren amb greus desperfectes. El tràfic pel carrer estigué interromput més d'una hora. No hi hagué desgràcies personals, però sí una alarma entre el veïnat.

Un carreter anava un xic massa carregat de vi, guiant, és a dir, no guiant el carro i calgué que al carrer de l'Argenteria un altre obrer es fes càrrec del carro i el portés a la quadra i el carreter al «celler» de Santa Caterina.

A la carretera del Canyet Ignasi Déu Ventura, de 39 anys anava dalt del carro, va caure i es causà ferida a la regió occipital.

-Vichy Català
Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

A una barraca de la platja de Somorrostro un gos mossegà el noi Josep Torres Fabiar, de 6 anys, i li causà ferida a la cama esquerra.

A la Ronda de Sant Antoni, davant del Pes de la Palla, un automòbil atropellà a Filomena Mora Bonet, de 82 anys, causant-li ferida a la regió nasal i contusió amb hematome a la frontal.

Als enquadernadors
així com als estogistes, troquelladors, industrials d'Arts Gràfiques, etc., els interessa que els cartrons que usen estiguin exemps d'impureses que espatllen les guillotines i cisalla. La depuració escrupulosa amb què «**La Papelera Española**» fabrica els
CARTRONS MECÀNICS
que produeix a la seva nova fàbrica de Prat del Llobregat, els fa els més recomanables i són
els més avantatjosos

Ahir al migdia, en el vapor «Tordera», ha arribat de Melilla, amb la seva família, el general de brigada N'Ignasi de Despujol i Sabater.

GOTES
NEUROSTÈNIQUES
FOSFORADES
GENOVE
Aliment del cervell
Valuós tònic dels nervis

La casa Aurigema-Cañadó està fent preparatius per la decoració del Teatre Novetats celebrant el Ball groc el dia 9 de febrer pròxim, primer de la sèrie.

Banca Marsans, S. A.
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA
Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números. . . 4530 A, 4531 A, 4532 A
VALORS
CUPONS
GIRS
CANVI
VIATGES

DURAN I C.ª
Olis d'oliva a l'engròs
Participen a llurs clients i al Comerç, que des del dia 16 de l'actual quedaran trasladades llurs oficines i despatx del carrer Jaume Giralt, núm. 13 i 15, a la **VIA LAYETANA, núm. 20,** escala dreta, principal, segona, (Edifici de la Papelera Espanyola)
Telèfon 5193 A. :: Apartat Correus 386

Banc de Barcelona
Aquest Banc, a la seva Casa Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de compra i venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de fulles de cupons, Subscripcions, Cobrament i Negociació de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admet en dipòsit tota classe de valors

Cristalleria, Pisa i Porcellana
Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 8, Teléf. 5510 A
Magatzems i Tallers: Carrer Corts, 413, Teléf. 317 H
Aquesta casa rep contínuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en **Vaixelles, Jocs de café, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.**
Vaixelles angleses *Mintons*
Serveis cristall *Baccarat* *Val Sant Lambert* *Badalona*
FRANCESC FERRER ANGLADA
Decoració de Vaixelles; Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetat efectuats als seus
TALLERS DE DECORAT
Serveis per a Restaurants, Cafès, Bainearis i Comunitats Religioses.
Expedicions a Provincies
Vendes a l'engròs i detall
6 - Ronda de la Universitat - 6

Banc Urquijo Català
Pelayo, 42 - Barcelona
Operacions bancàries de totes classes
AGÈNCIES A GIRONA I MATARÓ
Delegacions a Palamós, La Bisbal i Banyoles
El dia 15 inaugurarà les seves operacions l'Agència que aquest Banc ha establert a
REUS
Plaça Prim, 2 (cantonada a Llovera)

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARQUES, carrer de Sant Pau, 38.

RELOJ ELECTION ES HORA EXACTA
GRAND PRIX ELECTION BERNE 1914

Religioses

Avui, La Sagrada Família; Sant Leonci, bisbe, i Santa Verònica.—Demà, Sants Hilari, bisbe; Félix màrtir, i Santa Secundica, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Jaume. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula. — Demà, Nostra Dona dels Dolors a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona dels Dolors. — Demà, Torn del Sant Angel Custodi (a l'església parroquial d'Hostafranchs.)

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la mateixa capella.

—Evangeli.—Lluc, II, 41-52.—Josep i Maria anaven cada any a Jerusalem per la solemnitat de la Pasqua. I quan Ell havia fet els dotze anys i segons consuetud de la festa, hi pujaren; el noi Jesús restà a Jerusalem sense ses pares adonar-se'n. I feren una jornada de camí, pensant que era amb la comitiva. Després el cercaren entre els parents i coneguts, i no havent-lo trobat, se'n tornaren a Jerusalem a cercar-lo. I passà que al cap de tres dies el trobaren al temple, seient entre els doctors, i escoltant i preguntant-los. I tots els qui el sentien restaven pasmats de sa intel·ligència i respostes. Ells, en veient-lo, tot se'n meravellaren. I sa mare li digué: «Fill, con ho has fet així amb nosaltres? Vet aquí que el teu pare i jo, afligits, et cercàvem». Ell, respòn: «I per què em cercàveu? No sabieu que jo he d'ésser a les coses del meu Pare?» I ells no entengueren això que els deia. I davallà amb ells a Nazaret, i els estava subjecte. I sa Mare conservava totes aquestes coses dins el seu cor. I Jesús pujava en sabiduria i en talla i en gràcia davant Déu i els homes.

—Reial i Il·lustre Arxiconfraria de la Purísima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.—Parròquia del Pi.—Demà, a les cinc de la tarda en punt, tindrà lloc el piadós Via-Crucis presidit per la imatge del Crucificat, propietat d'aquesta Arxiconfraria, essent conduït per l'Agrupació de Portants sota el títol dels Setanta Dos.

Obituari

ENTERRAMENTS

Per avui al matí hi ha assenyalats els següents enterraments:

Carles Hubiol Ralda, de 66 anys, casat, del carrer de Galileu, 173, al Cementiri de Les Corts.

Blai Iranzo Lacruz, de quatre anys, del carrer de Menéndez Pelayo, 37, entresol, al Cementiri del Sud-Oest. A les vuit.

Narcís Montserrat Rovira, de 30 anys, casat, del carrer dels Arcs, 4, quart, al Cementiri de Les Corts. A dos quarts d'onze.

Mercè Garcia Sans, de sis anys, del carrer de Consell de Cent, 92, tercer, al Cementiri del Sud-Oest. A les vuit.

Ferran Monge Monge, de 84 anys, vidu, del carrer d'Aribau, 76, principal, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Joan Manuel González Gutera, de 25 mesos, de la Carretera Agrícola, 9, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Felipa Marcelo González, de 62 anys, vidua, de la Porta Nova, 31, quart, al Cementiri de l'Est. A les vuit.

Severi Castillo Martín, de 49 anys, casat, de l'Hospital Clínic, al Cementiri del Sud-Oest. A les vuit.

Rosa Arnaud Folch, de 76 anys, vídua, del carrer de la Diputació, 123, principal, al Cementiri del Sud-Oest. A les onze.

Josep Esbany Serra, de 35 anys, casat, del carrer de Parlament, 19, quart, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Joan Borrell Borrell, de 65 anys, casat, del carrer de Lleó, 8, al Cementiri del Sud-Oest. A les nou.

Francisca Cerdà Bargadà, de 82 anys, vídua, del carrer de Sevilla, 67, segon, al Cementiri del Sud-Oest.

Francisca Ninbó Villà, de 45 anys, vídua, del carrer de Septimània, 25, segon, al Cementiri del Sud-Oest. A dos quarts de dotze.

Manuel Sastre Magallón, de 39 anys, casat, del carrer d'Entença, 120, tercer, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Isabel Baleriola Jara, de 79 anys, vídua, del carrer de Cerdenya, 203, principal, al Cementiri de Les Corts. A les deu.

Josefa Ramon Vidal, de 63 anys, soltera, de la Ronda de Sant Pere, 14, segon, al Cementiri de l'Est. A dos quarts de deu.

Narcís Alaez Rodó, de dos mesos, del carrer Arc del Teatre, 11, tercer, al Cementiri del Sud-Oest. A les vuit.

Dolors Pérez Ibars, de 38 anys, casat, del carrer de Camp Florit, 17, torre, al Cementiri de l'Est. A les nou.

Francesc Romero Roig, de 69 anys, vidu, del carrer del Dos de Maig, 257, baixos, al Cementiri de Sant Andreu. A les deu.

Rita Castells Marcó, de 33 anys, casada, del carrer de Rogent, 36, baixos, al Cementiri de Sans. A dos quarts d'onze.

Teresa Descàrcega Andreu, de 79 anys, vídua, del carrer de Sant Andreu, 31, segon, al Cementiri de Sant Andreu. A les onze.

Salvador Tarragó Clarasó, de 64 anys, vidu, de la Plaça d'el'Angel, 12, primer, al Cementiri del Sud-Oest. A les cinc.

Manuela García Feijos, de 69 anys, vídua, de la Riera Baixa, 14, quart, al Cementiri de Les Corts. A les onze.

Gabriela Fernández Restay, de 71 anys, vídua, del carrer de Francesc Giner, 47, principal, al Cementiri de Les Corts. A les vuit.

Josepa Hernández Blanes, de 53 anys, casada, del carrer de la Llibertat, 33, segon, al Cementiri del Sud-Oest. A dos quarts d'onze.

Carme Millàn Alonso, de 76 anys, vídua, del carrer de Julià Romea, 17, al Cementiri de Les Corts. A les vuit.

Llorenç Ros, del carrer de Villarroel, 147, al Cementiri del Sud-Oest

Gertrudis Vidal Cànovas, de 73 anys, casada, del carrer de Catalunya, 38, al Cementiri de l'Est. A dos quarts de dotze.

Maria Royo Montolió, de vuit mesos, del carrer de Roldán, 5, al Cementiri del Sud-Oest.

Na Maria Lluisa Nello i Berdeguer. Morí el 14 de juliol de l'any passat. Demà, funerals al temple del Roser (Auzies Marc, 54).

Ramón N. Ribas i Planas, casat, Plaça d'Artés, número 1. A les onze.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Sebastià Companys i Granó. Enterrat ahir matí.

En Joan Soler i Roig. Enterrat ahir tarda al Cementiri Nou.

En Roc Lladó i Barbarà. Enterrat ahir tarda a Teyà.

Na Maria Esteve i Barber. Enterrat aquesta tarda.

En Pere Mir i Trilla. Enterrat ahir tarda.

Na Concepció Nogueras i Oller. Enterrada ahir tarda al Cementiri Vell.

Na Matilde Perarriera i Mainardi, vidua l'En Tomàs Sànchez. Enterrada ahir matí.

En Joan Almonacid i Haro. Enterrat ahir tarda al Cementiri Vell.

N'Ignasi Pons Santacreu. Enterrat ahir matí.

En Joan Noguera i Vilalta. Enterrat ahir matí.

FUNERALS

N'Antoni Daumas i Dalmau. Morí el 4 del corrent. Demà passat a dos quarts d'onze, funerals a la església de la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

Na Francisca Delfó i Illa, vidua d'En Francesc Turró. Morí el 16 de gener de 1923. Dimecres vinent a les deu, sufragis a la parròquia de Santa Madrona.

En Toribi Poble i Cañellas. Morí el 26 de desembre de 1922. Demà a les deu, sufragis a la parròquia de Santa Anna.

Anuncis Oficials

BANC DE SABADELL

La Junta de Govern d'aquesta Societat, en sessió en 27 de desembre prop-passat, ha acordat assenyalar el dia 17 del vinent febrer, hora de dos quarts d'onze del matí i al local del Banc per a la celebració de la Junta general ordinària que prevé l'article 17 dels Estatuts socials.

Els senyors accionistes que desitgin concórrer podran fer el dipòsit de 20 accions almenys, que s'exigeix per l'article 16, durant els dies feiners del 7 al 13, ambdós inclosos, del proper mes de febrer, de quatre a cinc de la tarda.

I en compliment de ço que estableixen els articles 12 i 20 del Reglament general, s'expedeix la present convocatòria per a coneixement dels interessats.

Sabadell, 4 de gener de 1924. —El vice-president, Ramon Molins. — P. A. de la J. de G.: el secretari, Llorenç Marjuet.

Els crims del terrorisme

UN ATRACADOR DETINGUT

La policia ha detingut a Manuel Soler Coll (a «El Calvo», al qual considera com un dels autors de l'atracament a la bòvila de la vídua Oliveras de Les Corts.

Ha estat posat a disposició del jutjar militar.

DEMANANT ANTECEDENTS

A la «Jefatura» de policia s'ha rebut un telegrama de Saragossa demanant antecedents del sindicalista Pere Baena, detingut en arribar a la dita ciutat, en el ràpid, procedent d'aquesta capital.

Sembla que els antecedents del detingut, que obren a la «Jefatura», aquell està conceptuat com a perillós sindicalista d'acció.

Sardanes

L'Esbart de Dansaires de l'Orfeó de Sans (carrer de Sant, 71), celebrarà avui una ballada de sardanes, executant-se el següent programa:

«Amb la gralla d'en Xacó», Vilaró; «Revetlla», Bou; «Nadal», Frigola; «Trenca ametlles», Soler J. M.; «Declaració», Sans «La cançó de la pastora», Vicens.—Cobla Barcino.

Pelegrinació a Terra Santa

L'Orde dels Cavallers del Sant Sepulcre, organitzadora d'aquesta pelegrinació, ha fixat el següent itinerari:

Barcelona, Marsella (França), Alexandria, El Caire amb les Piràmides i Matarieh (Egipte), Jerusalem on es farà una estada d'onze dies per a visitar tota la Palestina, Damasc, Baalbex, Beyrouth (Síria), Esmirna (Asia Menor), Constantinoble (Turquia), Atenes (Grècia), Malta possessió anglesa, Nàpols, Roma, Gènova (Itàlia), i tornada a Espanya, essent la durada del viatge de cinquanta dos dies.

El Comitè de Pelegrinació ha establert a Barcelona els centres d'inscripció següents:

Residència del Capitol a Nostra Dona de Pompeia, Gran Via Diagonal, 450; «La Hormiga de Oro», Plaça de Santa Anna, 26; Editorial Poliglota, Petritxol, 8. Als esmentats centres es facilitaran programes detallats amb totes les instruccions necessàries per a assistir al viatge.

GRANJA ROYAL
Pelayo, 58. - Telèfon 5228 A
Selecte i variat assortit en doiços de Nata, Crema i Mantequilla. Riquíssims panellets, elaboració especial, i les cada dia més celebrades Ensaimades farcides de Nata o Confitura

De les terres catalanes

MALLORCA

Resum de la primera desena de l'any

No és del tot exacte el títol, perquè del primer que he de parlar és, no d'enguany, sinó encara de l'any passat; una referència a la Festa de la Conquesta que anyalment celebra el nostre Ajuntament el dia 31 de desembre.

La celebració d'enguany no va revestir la solemnitat ni l'esperit mallorquí que va ésser la característica de l'any anterior que, ocupant l'Alcaldia un maurí, es va donar a la festa, gràcies a l'impuls i gestions dels nostres amics, un caràcter prometedor d'honroses successions a les quals, per ara, s'haurà de renunciar.

La festa d'enguany va ésser tan grisa i monòtona com havia estat els anys anteriors

Coincidint amb la festa tradicional es va celebrar la proclamació solemne com a fill illustre de Mallorca del filòleg don Tomàs Forteza i Cortès, autor de la gramàtica de la nostra llengua, l'edició de la qual va pagar la nostra Diputació.

El discurs biogràfic va fer-lo el Degà del Capitol Catedral mossèn Antoni Mari aAlcover, qui lloà, també en la nostra llengua, la figura d'En Forteza.

* * *

El dia primer d'any, i seguint la sèrie de conferències organitzades pel «Círculo Instructivo», de la ciutat d'Inca, va donar-n-hi una el doctor en Filosofia i Lletres, professor de la Universitat Industrial de Barcelona, En Bartomeu Oliver, el qual va parlar sobre al suggestiu tema «Literatura Provincial».

La profunda cultura filològica del conferenciant i els seus coneixements històrics feren molt agradable la conferència i fou aplaudidíssim.

* * *

A la sessió que la Diputació va celebrar el dia 31, es va presentar una proposició, que fou aprovada, signada per quasi tots els diputats, demanant la constitució d'una Comissió especial encarregada de fer tots els treballs necessaris per anar a la construcció d'un nou Hospital provincial, ja que, evidentment, l'actual, sobretot en algunes sales, per deficiències de l'edifici, no reuneix gaires condicions.

Es el promotor de la idea el diputat reformista per Menorca En Ferran Pou, el qual es troba ple d'entusiasme i optimisme per a la realització del projecte.

A penes constituïda la Comissió, aquesta va acordar sollicitar la cooperació del Bisbe de la Diòcesi, i aquest, acompanyat de la Comissió, va visitar l'hospital, del qual va treure molt mala impressió, i va oferir apoiar i patrocinar la idea.

Es tracta d'una empresa molt gran. Veurem si s'aconsegueix dur-la a terme.

En Ferran Pou, el promotor, ha publicat una carta dient que encara que les Diputacions siguin dissoltes, això no ha d'ésser un obstacle perquè segueixi la Comissió els seus treballs.

* * *

El dia 5, a la nit, la Joventut Antoniana va celebrar, com en anys anteriors, la cavalcada dels Reis, seguida molt formós i que va recórrer la ciutat essent objecte de l'admiració de la gent petita.

La Joventut Antoniana va acreditar una vegada més les seves condicions organitzadores i la seva tasca ha estat molt lloada.

* * *

El mestre en gai saber En Josep Maria Tous i Maroto ha estrenat, al teatre Principal, un drama en tres actes, en vers, titulat «Las Agulias del Rey».

L'acció passa al castell del rei, de Pollensa, durant els darrers anys de la dinastia de Mallorca.

La producció d'En Tous i Maroto, que no ens entretindrem a examinar, per no ésser aquest lloc adequat, ha aconseguit un èxit ben definitiu, tant de crítica com de públic.

* * *

L'inspector en cap accidental d'ensenyament primari a Balears, En Joan Capó (al qual, dit sigi de pas, es va acusar de separatisme, i després d'un expedient ha estat absolt en tots els pronunciaments favorables) ha publicat una circular dirigida als mestres nacionals fixant un pla de conferències o, millor dit, de converses per als nois.

Els temes seran sobre higiene, educació cívica i altres de lliure elecció, però d'interès particular de cada localitat.

* * *

Durant alguns dies ha estat fondejat en la nostra badia el creuer de l'armada britànica «Ajax», el qual sortí després cap a Alcúdia i Pollensa; es diu que per fer treballs de fondelg en preparació d'una visita que dins unes setmanes farà als dits punts un nombrós estol de vaixells de guerra anglesos.

* * *

Ha mort don Ramon Obrador, degà del Collegi d'Advocats. Era figura molt prestigiosa en diversos aspectes, com a jurisconsult, com a escriptor. La seva mort ha produït general sentiment perquè era molt estimat i respectat.

* * *

Les detencions, després anullades per la posada en llibertat dels exregidors de Barcelona, produïren aquí, com a tot arreu, forta impressió, ja que alguns dels detinguts, com els senyors Carrasco, Esteve, Duran-Reynals i Matons, eren coneguts a Mallorca, on havien estat en diferents ocasions.

* * *

Res més d'important donen els dies transcorreguts de l'any. Veurem els que faiten el que ens donen.

C.

11 - 1 - 24.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLÍ. — Ha estat nomenat vicari de Vilaseca el nostre compatrici mossèn Lluís Saragossa. L'enhorabona.

—S'h constituït a la nostra pila una junta de la Caixa Postal d'Estalvis, que té per missió la propaganda de l'estalvi per tots els mitjans que al seu abast tingui. La componen els senyors següents:

President, N'Antoni Suau; vice-president, mossèn Blai Seus; vocals, En Martí Poch, el reverend P. Rafel Socias, En Josep Maria Boquer, En Ramon Dalmau, En Sebastià Montanyola i En Joan Calbet; secretari, N'Antoni Carreras.

—El Celler Cooperatiu ha venut una partida de vi blanc a vuit rals i mig, posat a l'estació de l'Espluga.

—Han mort En Josep Montserrat i En Macià Callau. Transmetem a les respectives famílies el nostre condol.

—S'ha construït a la plaça de la Font Baixa una vorera, continuació de la del carrer de la Font.

—El dia dels Reis, l'estudiant de capellà N'Adolf Pascual va donar una conferència al convent de les GG. de Nostra Dona del Carme, sobre les missions. Fou molt aplaudit.

—Els molins d'oli tenen obertes llurs portes, però de feina no en tenen gaire, puix la collita ha estat minvadíssima.

—Els dies 22 i 23 celebrarem la nostra fira anyal, la qual, donada la seva importància, és de creure que es veurà concorreguda.

—Degut al fred i mal temps regnant són moltes les persones que estan obligades a fer llit, si bé cap d'elles amb caràcters greus.

—Per ordre del delebat governatiu s'ha prohibit el matar porcs pels carrers, havent-ho de fer a l'escorxador públic.

OVERLAND
L'únic cotxe de la seva classe amb carrosseria completament d'acer i diferencial amb joc de coixinets Timken.
Agent per a Catalunya, Aragó i Balears
Clarís, 98 i 100 - BARCELONA

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Projecte de reformes

Avui ha estat aquí l'enginyer de la companyia dels Ferrocarrils del Nord, senyor Francesc Castellón, amb En Joaquim Llansà, també enginyer i N'Ignasi Piera, cap de via i obres.

El senyor Castellón ha anat a les oficines d'Obres Públiques i a l'Ajuntament, celebrant una reunió amb representacions de les entitats, a les quals ha explicat els projectes de la companyia, entre els que hi ha la construcció d'una estació de mercaderies i una altra de passatgers, havent-se de començar els treballs aviat i que aquesta costaran cinc milions de pessetes.

També es farà una porta monumental, amb reixes llevadisses, a la plaça d'Olozaga, per donar pas cap al port, i es posaran aparells automàtics perquè els trens hi tanquin el pas a nivell.

Defunció

Ha mort, a Reus, el reverend Joan Batalla, rector de la parròquia de la Puríssima Sang. Tenia 79 anys d'edat i en feia més de 30 que era en aquella parròquia.

D'esport

Aquesta nit, es reuneix el Comitè comarcal, a la Federació catalana de clubs de futbol, per aprovar el calendari del campionat d'enguany.

—Demà, al camp del Camí de l'Angel, s'efectuarà un partit de futbol, entre el Gimnàstic F. C. i l'Olímpic F. C., de Barcelona.

Successos

A conseqüència d'una topada entre dos carros, que traginaven sofre del moll transversal, un d'ells s'ha posat entre un grup d'obrers, ferint a Josep Pedret i Francesc Dauder. El primer ha sofert la fractura d'un braç i altres ferides, i el segon diferents contusions, havent estat auxiliats ambdós a l'Hospital.

— Aquesta tarda, a l'exprés de València, el qual portava dues màquines, en entrar a l'estació d'Amposta li ha descarrilat la del davant. Sortosament, no s'han produït desgràcies ni desperfectes, havent estat solament causa d'un retràs de mitja hora.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Una Exposició

Demà, s'inaugurarà, a l'Ateneu de Girona, una Exposició d'aquarelles del notable pintor Francesc Bonnin, la qual sembla que serà molt visitada.

Robatoris

Al vei de Roses, Salvi Jacomet, li han furtat una euga, sospitant que l'autor del robatori sigui un llicenciat del presiri de Figueres.

—La guàrdia civil de Besalú, ha detingut a Jeroni Cros, natural de Mieras, com a autor d'un furt de 25 pins, del bosc de la Solana del Pla, propietat de Joan Terrades.

Altres noves

Ha estat nomenat regent de la parròquia de Bagur, el reverend Josep Molas, vicari de Palafrugell.

—Ha retornat de París, el director del manicomi de Salt, doctor Salvador Vives.

—El dia 15 d'aquest mes, s'efectuaran les vendes en pública subhasta, a la delegació de Finances, de diferents objectes procedents d'aprehensions.

—Pel sots-secretari del ministre de Finances, s'ha disposat la comprovació del registre fiscal dels edificis i solars del terme de Les Planas, i que es termini la que s'està portant a cap a la Pobla de Celrà.

LLEYDA

(Conferència de les 9 de la nit)

Un nomenament

Segons rumors, es diu que el magistrat electe d'aquesta Audiència, senyor Julí Fournier, no es posseïonarà del càrrec, continuant a Barcelona exercint la seva professió d'advocat.

D'esport

Per a demà, hi ha anunciats al camp de la Penya Salvat, dos partits de futbol d'entrenament entre els equips Racing i Imperial; Ginestà i Cota d'Or, tots reserves del F. C. Lleyda.

Al camp d'Esports, per haver avisat el F. C. Verdú que compareixeria a jugar el partit de campionat, lluitarà el Borges F. C. contra el Joventut F. C.

La Creu de Beneficència

Per la superioritat ha estat atorgada la Creu de Beneficència al distingit jove d'aquesta localitat, En Laureà Huguet i Torres, fill del cap de la guàrdia municipal, per haver estat decidit a salvar dues criatures que es negaven al riu Segre, el qual fet esdevingué l'any 1921.

Altres noves

En virtut de l'ordenat per la superioritat, el propietari del terme de Raymat, senyor Raventós, s'ha ofert incondicionalment per a procedir al deslindament de totes les vies pecuàries, les quals són interceptades per la seva finca esmentada

—Al poble de Biosca es va ensorrar el sostre d'una casa mentre treballaven a la teulada els paletes Abdon Rovira i Agustí Pujol, els quals resultaren amb lesions de pronòstic reservat a diverses parts del cos.

—L'ajuntament es preocupa que la confecció dels vestits nous dels gegants d'aquesta ciutat s'acabi a temps per a estrenar-los per la Festa Major.

—Es troba vacant la plaça de dipositari de l'Ajuntament de Bellcayre d'Urgell.

—Demà, a les dues de la tarda, es celebrarà al Palau de la Diputació l'assemblea organitzada pels regants del canal d'Aragó i Catalunya, per tractar de diversos assumptes d'importància per als dits regants.

Máquines Santasusana
per a cosir
Carrer del Carme, 40
Casa fundada en 1870

Musicals

L'Orfeó Sarrianenc avui, donarà un concert nadalenc.

La massa choral de l'esmentat Orfeó executarà cancons populars catalanes i estrangeres de les quals algunes són primeres audicions.

Seran solistes: Na Teresa Bacardí, En Ramon Amenós, En Josep M. Folc i el noi Josep Cañameras. La direcció anirà a càrrec de Mn. Angel Obiols, Pvre.

—

Ahir, al vespre, al Reial Circol Artístic, va tenir lloc l'anunciat recital de piano a càrrec de l'exquisida artista Mademoiselle Martí Colin.

L'elegant Sala d'Actes, es veié curullada dels més escaient i selecte de la nostra Societat Barcelonina, presentant un efecte i una tonalitat artística, propi del Reial Circol Artístic.

El distingit auditori que va congregar-se va aplaudir llargament a la notable pianista per l'execució del programa que delità la concurrència.

El senyor president del Circol En Marian Fuster va fer donació a Isabelle Martí Colin, de la medalla del Circol, obsequiant-la amb un magnífic ram de flors naturals.

Vaixelles
Cristalleries
Jocs de Cafè i Te
Bateria de cuina esmaltada i d'alumini
La casa més ben assortida i que ven a més baix preu de l'Eixample de Barcelona
Cristalleria M. ESTEVA
RAMBLA CATALUNYA, 95

Els Esports

LAWN-TENNIS

Concurs de classificació del Barcelona

— Ahir continuà jugant-se aquest concurs, sobresortint entre els partits jugats, el del J. Andreu contra P. Wallace, guanyat pel primer per 6-2, 6-2, 6-4, després d'un partit molt interessant que posà en evidència la vàlua dels jugadors.

Ordre de joc per avui

A les deu. — R. Herberg, contra E. Gómez; A. Sànchez, contra S. González; J. Texidor, contra H. Cowan; J. Chassaigne, contra J. Malaret.

A dos quarts de dotze. — P. Wallace, contra E. Salat; A. Vidal, contra A. Fontrodona; J. Andreu, contra J. E. de Olano; E. Morales, contra A. Riera.

A les tres. — C. López Sert, contra S. Buric; A. Fàbregas, contra G. Escardó; M. Estrada, contra F. de Sentmenat; J. Maria Tarruella, contra guanyador de Morales, contra Riera (condicional).

MINERVA
La més bona marca d'Europa, sense vàlvules. Xassis 15 i 20 HP 4 cil. i 20 i 30 HP. 6 cil. amb frens a les quatre rodes, amb tota classe de carrosseries obertes i tancades.
Informes qualsevol que tingui un cotxe d'aquesta marca
Catàlegs i proves:
AUTOMOVIL SALON
18 - PLAÇA CATALUNYA - 18
Trafalgar, 52 - Diagonal, 429

Conflicte al Teatre Nou

S'OBRIRÀ EL TEATRE?

Ahir havia de començar al Teatre Nou la nova temporada a base de l'estrena, a la barriada del Paral·lel, de l'obra «Doña Francisquita» del mestre Vives.

Sembla segons es diu que els empreses haver sorgit un conflicte. Els empresaris arrendaren el teatre i l'arrendatari començà a fer gestions per a la constitució de la companyia. Pel que afecta l'orquestra, contractà músics del Sindicat Musical de Catalunya, però com que l'Associació d'Empresaris té acordat no admetre músics del Sindicat, en assabentar-se que l'arrendatari no havia respectat l'acord ho comunicà als empresaris del Nou per tal que complissin l'acord.

Resultat: que dijous es tancaren les portes del teatre; abans d'ahir s'obriren per assajar l'obra i ahir tornaven a ésser tancades.

L'arrendatari sostè la seva llibertat d'actuar i l'Associació d'Empresaris entén que el contracte entre els empresaris i l'arrendatari és nul per no haver imposat l'acord de no contractar músics del Sindicat.

Ara és l'autoritat la que ha de resoldre el plet.

Anit passada, al Teatre, hi havia un avís dient que per ordre de l'autoritat governativa restava suspesa la representació de «Doña Francisquita».

Es creu que avui tampoc hi haurà funció.

EL DOLOR D'ESQUENA
El dolor d'esquena no és una malaltia en si, sinó més bé un indici simtomàtic de quelcom més greu. Es el toc d'alarma que donen els ronyons quan estan malalts, quan es troben incapaços d'exercir llurs funcions.
El pacient ha d'adonar-se de la debilitat dels seus ronyons i no abandonar-los, car allò que al principi no és sinó un simple doloret, el va encaminant, gradualment, cap a seriosos mals, que no tan sols li faran la vida miserable, sinó que seran la causa d'una mort prematura, car tals malalties, com la Diabetes, mal de Bright, pedres a la veixiga, etc., són molt difícils de curar després d'arrelats.
Empastres i coccions no fan cap bé; potser donin lleuge temporalment, però no arriben mai a l'arrel del mal.
Les Pindoles Foster per als ronyons curen els dolors d'esquena perquè curen els ronyons, i, extirpant la causa, és lògic inferir que ha de desaparèixer el dolor dorsal.
Les Pindoles Foster per als ronyons es troben a la venda en totes les Farmàcies, a pessetes 3'75 el flascó.
Agents generals: Alemany i C.ª, Escudillers, 23, Barcelona.

TRADE MARK Paramount Pictures
COLISEVM
TRADE MARK Paramount Pictures
MAR DE SORRA
Programa Ajuria :: Estrena en la sessió especial de la tarda, avui diumenge, d'aquesta gran creació de William S. Hart
Exclusiva: Seleccine, S. A.

Pàgina Musical de LA VEU

Volves musicals

En Celestí Sadurní

Ignoro quina degué ésser la primera obra musical d'en Sadurní, d'en «Tino», com va dirse-li sempre en família i vàrem continuar dient-li els íntims tant com va viure, el que sé perfectament quina va ésser la seva primera anècdota musical.

El seu pare era un hàbil gravador de culates d'escopetes i pistoles que treballava principalment per un acreditadíssim armer del carrer Ample. Tan hàbil era en el maneig del buril que, sense saber com, va passar de gravar culates a gravar ventalls i auques de rodolins; i recordo que essent jo un xavalet, ja notava jo gran diferència entre aquells gravats signats «Tit» — així signava en Sadurní ses primeres obres — i els d'en «Noguera Fecit», com anomenàvem a en Noguera, perquè solia signar així els seus gravats. De les auques i ventalls passà aviat en Sadurní a gravar dibuixos de major importància — els del «Singlots» d'en Pitarra, per exemple, dibuixats per en Pellicer i en Padró — i acabà per ésser un dels millors gravadors catalans.

Començà a ensenyar el maneig del buril al seu fill «Tino», el qual, per més que demostrà afició i disposició pel dibuix no trigà en deixar compendre que la seva veritable vocació i tots els seus entusiasmes eren per la música. No mancà en un principi, naturalment, l'oposició paterna; tal vegada la materna endolcí asprereses i finalment aconseguí en «Tino» apendre la música amb en Rodoreda, qui reconegué tan aviat les excel·lents aptituds del nou deixeble que no trigà en ésser el sen Benjamí. Poc més de deu anys devia tenir en Sadurní quan, parlant d'ell, em deia en Rodoreda: «aquest xicot anirà lluny!»

I succeí el que havia de succeir: el novell estudiant necessitava piano.

Piano!... Comprar un piano representava gastar molts diners! Oh, i per un marrec com aquell!... Però el mestre estava tan content d'ell!... En donava tan bons informes!

«Res, va dir en Sadurní; el dia que trobi als Encants un piano venturer, li compro.»

I en efecte, resseguint avui i demà els Encants, veié un dia un «pianino» ni gens nou ni massa ben tractat, però que tenia tecles i cordes; era tot el que es demanava.

En Sadurní s'aturà a contemplar-lo. La tapa estava aixecada, i dintre la caixa — coberta per una xarxa — hi parrupejaven uns quants coloms.

Quant ne voleu d'aquest piano? — preguntà en Sadurní al venedor.

—Tant.

—Es molt car!... Si me'l donéssiu més barato potser faríem fira.»

El venedor va reflexionar uns moments.

«Be, — afegí després — i com el vol? amb coloms o sense coloms?

—Sense, sense.

—Ah, això és diferent; si el vol sense coloms ja és altra cosa.»

I posats d'acord comprador i venedor, aquest — probablement estranyat quell punt el «pianino» deixà d'ésser tinent al contingut — va treure la xarxa i recullí els coloms; i des d'aquell punt el «llanino» deixà d'ésser gavia de coloms per a tornar a ésser instrument de música. I sobre aqueix piano féu en Sadurní sos primers estudis i ses primeres composicions.

* * *

Ja que he començat dient que ignorava quina degué ésser la primera obra musical, terminaré dient quina fou la seva obra darrera.

En 1910 semblà un fet la restauració del Teatre Líric Català; es parlà d'una empresa seriosa, d'elements valuosos, de grans iniciatives. En Sadurní vingué a trobar-me, en nom d'aqueixa nova empresa, perquè li escrigués una obra; i vaig escriu-re-li «Els Miquelets d'Olesa», obra en tres actes, que acollí amb tant d'entusiasme, que posà fil a l'agulla sense pèrdua de temps, i va treballar-hi febrosament, de dia i de nit, fins a deixar-la completament terminada.

Un vespre, abans de sopar, em compareix i em diu:

«Ja està! Acabo d'escriure la darrera nota de l'orquestració dels «Miquelets»; però no puc més. Ara penso anarme'n a descansar uns quants dies a fora.»

Al sentdemà al matí, jo m'estava pintant ben tranquil·lament al mep taller, quan entrà un amic d'en «Tino» i meu, tot trasportat:

«Ja sab... lo d'en Sadurní?» — va preguntar-me soptadament.

El seu semblant, el to de la seva veu, van impressionar-me tan fondament, que no poguí menys d'exclamar: «Es mort!»

En efecte; la traïdora angina de pit havia acabat amb ell, ràpidament, brutalment, aquella matinada.

* * *

I han trancorregut tretze anys de llavors ençà — això succeí el mes d'abril de 1910 — i «Els Miquelets d'Olesa», l'obra més acabada, més important, l'obra d'en Sadurní — ho declaro ben alt, sense temor d'equivocarme — continua inèdita.

APEL·LES MESTRES

Les cançons d'un poeta

(Fragment d'una conferència, entorn de Les Cançons d'Apel·les Mestres, llegida a l'Escola d'Indústries de Canet de Mar, el dia 16 de desembre passat, abans de l'audició d'algunes de les cançons del popular poeta).

... ...

En fixar-se, en enamorar-se de les coses que el volten (de les coses boniques, volem dir!), Apel·les Mestres dóna, creiem, una excel·lent lliçó. Hom oblida sovint, en efecte, la bellesa viva, eterna de les coses i la més humil, aparentment, serva, en el fons, tot un món de suggestions i de secrets!) i més d'un artista contemporani es tortura el magí, tossudament, per tal de crear nous matisos, noves beutats!...

Els que això fan — ultra patir... i fer patir, més d'un cop, els aficionats! — solen trobar rareses que esdevenen pàl·lides, inútils, en comparar-les, de sobte, amb la bellesa d'una flor, amb l'encís d'un reflet d'ocell, amb la grandesa dels grans arbres que rondinen, xiuxiuegen, acaronats pel ventijol.

Ara bé: mai l'«originalitat» de certs quadros, de certs versos o de certes músiques plaurà i emocionarà tant, com plauran i emocionaran, per exemple, dos infants que juguen.

I és que aquella diem-ne «originalitat» sol ésser, senyors, una cosa forçada, turmentada, — filla de l'home que viu «distret...» i fins errat, més d'un cop, — mentre que la bellesa que ens volta, que s'agita, que batega al nostre entorn, és i serà sempre, al contrari, deliciosament espontània. Es «natural», en un mot.

Les troballes de certs homes (d'aquells, com dèiem, que viuen «distrets» i fins errats) tenen, d'altra banda, la vida curta: són passatgeres. Les «altres», en canvi (rublertes sempre de nous misteris!), són eternes, senyors.

Ah! sí, en fixar-se, en enamorar-se de les coses que el volten, Apel·les Mestres dóna, repetim-ho, una excel·lent lliçó.

... ...

L'origen de les cançons que amb viu plaer «tornem» a comentar, és també, com dèiem, una impressió. «La «non-non de la morta», per exemple (una de les més belles i més punyents cançons d'Apel·les Mestres), és la plasmació, que podríem dir-ne, d'una impressió molt íntima, molt dolorosa, del seu autor. Coneixem la susdita impressió, car l'autor de «Tardanies» ens fén un dia l'honor (que agraírem), de contar-nos-la. Però no volem, no gosem escampar-la I és que passa, senyors, amb certs records, amb certs secrets del nostre viure espiritual o sentimental, el que passa amb els perfums: en prodigar-los, «viuen», és cert, un curt instant; però prestament s'evaporen! I en escampar un secret nostrat, un vell record del nostre jo sentimental, esdevé, d'altra part, quelcom certament tràgic: que allò que representava la pura essència de la nostra vida i que servàvem, tothora, amb exquisida cura, passa a semblar una anècdota!

... ...

Algunes de les cançons d'Apel·les Mestres apareixen rublertes de malícia; altres, plenes de dolçor, de melangia. Entre les cançons que podríem dir-ne alegroies, esmentarem «El poll i la puça», «Birondon», «El molí», la segona de les quals serà aviat cantada. Entre les cançons delicades, sentimentals, citarem: «Felicitat», «Endreça», «La non non dels blats», que formen part del programa de la present sessió. La «Cançó de taverna», per exemple, és ja netament dramàtica.

Joioses o dramàtiques, malicioses o sentimentals, les cançons d'Apel·les Mestres són sempre — com us serà fàcil notar-ho — ben sentides i deliciosament trobades. I ho són tant, gairebé totes, de feliçment trobades, que fins semblen populars! I heus-s aquí, senyors, una altra de les característiques de la majoria de les cançons de l'autor d'«Odes serenes»: i és que es confonen, sovint, amb l'art del poble.

Algunes de les cançons que ara ens ocupen evoquen, d'altra part, l'art dels vells mestres. Citarem, per exemple, el «Minuet», que la senyoreta Regnard cantarà aviat, i que us recordarà, n'estic segur, l'art i la malícia galant d'un quadret del segle divuitè.

* * *

Per a terminar, Les cançons d'Apel·les Mestres fan olor de cosa bona, de cosa vera. Són filles, realment, de la Natura (de la Natura vista o bé sentida) i apareixen, per tant (i sense pensar-s'hoi), una mica exemplars. Creen, en tot cas, un viu contrast, amb més d'un daler, amb més d'una estridència dels nostres dies. I és que mentre molts homes cerquen, frisosos, noves visions, Apel·les Mestres, tothora humil, fuig dels neguits i de les modes. Fuig dels neguits i «canta». Canta d'instint, «naturalment». Ara bé: No és aquesta, senyors, la més dolça, més senzilla i més eficaç manera de cantar?

F. LLIURAT

A propòsit d'una primera representació

En interpretar-se, darrerament, i per primera vegada, al Teatre de l'Opera Còmica de París, «La Brebis égarée», de Francis Jammes i de Darius Milhaud, i en proclamarse, després de la representació (seguint el costum d'aquell teatre) el nom dels autors, una part del públic protestà amb energia. Hom cridà, vociferà ben francament! I l'escàndol fou, sembla, veritablement «seriós».

A propòsit d'aquest escàndol i d'aquesta protesta, Albert Carré adreça alguns mots plens d'«esprit», al director de «Comoedia». «Si l'acollida feta per una part del públic a «La Brebis égarée», — diu En Carré — és bastant semblant a la que fou feta en interpretar-se per primera vegada «Pelléas et Mélisande» (que ja s'ha representat 143 vegades), cal confessar, amb satisfacció, que la premsa musical del 1923 ha parlat, en tot cas, de l'obra de Darius Milhaud, amb més respecte que la del 1902, en ocupar-se de Claudi Debussy.» I N'Albert Carré, a títol de curiositat, publica algunes de les crítiques que suscità, en estrenar-se, l'obra cabdal de Debussy. Anem ara a traduir-ne algunes suposant que els llegidors de les «Pàgines Musicals» de «LA VEU» les llegiran també amb curiositat.

«La partitura empra un sistema especial en el qual, sense cap pretext, no voldríem mai creure. A còpia de refinament cerebral, de desig malaltís de novetat, l'autor ha aconseguit acceptar la més negativa de les doctrines. Nega la melodia i el seu desenrrotllament, nega la sinfonia i els seus recursos deductius.

Aquest art nihilista on tot s'evapora, menysprea el sentiment tonal, s'allibera del ritme, pot acontentar les oïdes ja lasses, però no desperta cap emoció en el fons dels cors. Tots aquests moviments contraris, aquestes falses relacions prodigades, aquestes dissonàncies aplegades, aquestes consonàncies evitades, tota aquesta polsina de sons deslligats, subtils o no, entorn de polsines d'idees o d'inexpressives declaracions, no dissimulen certament la vanitat del concepte estètic.

Somniem en un art fondament humà i no en una tècnica de titil·lacions obsessionants, en el fons ben malsanes. Hom no pot realitzar un ideal sense idees. No es pot satisfer la set de les ànimes amb beuratges suspectes de farmacia.»

FONCAUD (Le Gaulois).

«La música és l'art de combinar els sons. Certament, En Claudi Debussy és un compositor de talent, que posseeix l'art susdit, però, massa sovint, combina els sons de tal manera que ja no semblen combinats. Jo us asseguro que, en certs moments, la cavalcada de les frases musicals es precipita de manera tant confusa que esdevé absolutament impossible de descobrir el més modest tema i sobretot el pensament del músic.»

A. BIGUET (Le Radical).

«L'estètica de Debussy i fins sovint la seva escriptura em semblen deplorables. Certament, la seva orquestració té una bella coloració i tota la seva obra apareix tant delicadament poètica que captiva, però la seva música em sembla, abans que tot, si així puc expressar-me: antihigiènica.»

EUGENE D'HARCOURT (Le Figaro)

«Es ben probable que «Pelléas et Mélisande» hauran fet parlar més d'ells abans que després de la representació.

L'anàlisi de la partitura de Debussy posa la crítica en una ben terrible situació. Ens trobem devant d'una mena de joc amb el qual hom pretén allunyar-se de totes les idees admeses en música fins a l'hora present? Es tracta d'un art nou la profunditat del qual no podem encara descobrir? Es la influència de la boira de Flandes que ens ofereix l'autor d'aquest poema que sembla, a voltes, una història de la vora del foc? El que és ben cert, en tot cas, és que caldria una vintena d'anys per a compendre quelcom i per a acostumar les oïdes a aquestes estranyes successions d'acords que les surprenen sempre i les encisen poc sovint.

Aquesta música és d'una imprecisió extremada. Sembla, tot escoltant-la, que hom assisteixi a una sessió dedicada a experiments d'acústica més que a l'eclosió d'una nova forma musical.»

DOM BLASIUS (L'Intransigeant).

«El ritme, el cant, la tonalitat, veu's aquí tres coses desconegudes per a Debussy i voluntàriament menyspreuades pel susdit compositor. La seva música es vaga, indecisa, sense color i sense relleu, sense moviment i sense vida. Es tracta, no diré ni d'una declamació, sinó d'una melopea continua i planyívola, sense nervi i sense vigor, fugint sistemàticament del relleu i de la precisió, així quan es tracta del dibuix musical propiament dit que quan es tracta del ritme i fins del compàs, que també apareix indeterminat, ple de vaguetat. Mai un matís, mai una aparença d'oposició en cap sentit. Fins l'orquestra es sempre uniforme i sense caràcter ni consistència, amb els seus sons constantment sostinguts, amb les seves eternes sonoritats dels intruments de vent.»

... ...

«I després de tot, quina «escriptura», parlant el llengüatge de l'hora present! Quina bonica sèrie de falses relacions! Quines adorables successions d'acord perfectes movent-se per moviment directe, amb les quintes i les octaves corresponents! Quina col·lecció de dissonàncies, sèptimes i novenes, pujant amb energia, fins mitjançant intervals disjunts! Recomano als aficionats, a la pàgina 10 de la partitura, cert acord de novena, damunt del qual la veu fà sentir la quinta d'aquesta novena, de manera que no hi manca sino una nota perquè l'escala sigui completa sobre aquest acord. Música ben rara, tanmateix.»

ARTHUR POUGIN (Le Ménestral).

«El compositor En Claudi Debussy, sembla que s'hagi proposat, per tal de fruir a la seva manera, amuntegar els acords més desagradables, les successions de notes més franament barbres. Es ben inútilment que hom cercaria en la seva partitura una idea sostinguda, un esclat d'inspiració. Tot és tenebrós i incoherent i, damunt de la remor orquestral sense ritme i sense tonalitat, la part vocal no esdevé sinó un llarg recitat que es desenrotlla amb monotonia, i que sembla escrit com a l'atzar.

Com és possible que els artistes de l'Opera Còmica hagin pogut fixar en llur memòria aquestes entonacions estranyes que el compositor els ha imposat? Heu's aquí la causa de la meva admirarió i cal confessar que han combatut valentment per tal de guanyar el plet ben lleig que defensaven».

I així successivament!

I Albert Carré acaba dient: «Si l'Opera Còmica no hagués acceptat el propòsit de combatre la rutina, d'encoratjar les idees novelles i d'entrenar el públic, voluntàriament o per força, fora dels camins ja seguits, ja coneguts, encara hom s'embadaliria, avui, amb el «Domino noir» o amb els «Dragons de Villars...»

Justíssim.

Maurici Barrès i la Música

Maurice Barrès, que acaba de morir, ignorava totalment — segons confessió pròpia — la tècnica de la música. Però la sentia profundament. Ho recorda, aquests dies, des de les pàgines d'un diari parisenc, un amic del gran escriptor: Jules Véran. I cita més d'un paràgraf de l'admirable estilista, per tal de recordar que, en efecte, Barrès sentia i «comprenia» la música. Dels susdits paràgrafs, traduïm el següent, que ens sembla ben assenyat:

«Stendhal ha contat que Miquel Angel, ja vell, fou vist un dia d'hivern, després d'una gran nevada, en mig de les ruïnes del Coliseum. Venia a afinar la seva ànima al to necessari per tal de poder sentir els efectes i les belleses de la cúpula de Sant Pere.» I afegeix Barrès, amb raó: «Es en el Boulevard, al cafè, on nosaltres esperem l'hora d'entrar a la catedral de Beethoven o de Wagner. Ara bé: els gestos del director d'orquestra bastaran, per ventura, per allunyar la jornada vana que bull en la nostra ànima, amb les seves intrigues i els seus plaers lleugers, que ens impedeixen precisament de veure i de sentir?...»

Els mots són bells, en veritat, i honoren el jove de 23 anys que els escriví. Car daten del 1885 i, en escriure'ls, Barrès, en efecte, tenia 23 anys.

La música catalana honorada, un cop més, a Nova York

El gran amic de Catalunya i de la nostra música, el mestre Kurt Schindler, que tantes proves té ja donades del gran amor que sent per la nostra terra i per l'art musical nostrat, ens telegrafià la ben agradosa nova que el dia 20 del passat mes fou interpreteada públicament, a Nova York la bella i entre nosaltres popular producció del mestre N'Antoni Nicolau, «La Mare de Déu». «Públic emocionat, premsa unànime, esplèndida», deia el telegrama.

El mestre Schindler, director, com ja és sabut, de la «Schola Cantorum» de Nova York, afegia també que ha assolit igualment un gran èxit, «El maridet», del mestre Antoni Pérez Moya. L'obra fou fins bisada.

Consignem amb viu goig els nous èxits, en terres estrangeres, dels nostres músics, i expressem, també un cop més, al mestre Kurt Schindler, el nostre agraïment per la nova prova d'interès i de profunda i inlassable simpatia que acaba de donar-nos.

Bibliografia

Climent Lozano: «Les roses». — Jaume Pahissa: «Cançó de lladre. — J. Cumellas Ribó: Pagèsivola. — Unió Musical Espanyola. Filial de Barcelona.

Aquestes tres cançons formen part de la sèrie ja abundosa que, amb el títol general: «Les nostres cançons», va publicant, ben oportunament, la «Unión Musical Española», Filial de Barcelona.

Hi ha en la cançó del mestre Lozano una bella efusió lírica. L'autor palesa la seva preocupació d'enriquir la vestimenta o acompanyament harmònic. Harmònies i figuracions són interessants i acusen la mà d'un músic expert. L'ambient general és plaent.

«Cançó de lladre», del ben conegut compositor En Jaume Pahissa, és una glossa popular escrita amb traça. Hi ha, però, en la cançó que ens ocupa, alguna lleugera duresa i fins alguna modulació potser poc natural. Però l'obra sencera és escaient i ben sentida.

«Pagesívola», d'En J. Cumellas Ribó (el nom del qual és també ben conegut), és una pàgina que es recomana per la seva frescor i per la senzillesa, ben conscient, de l'escriptura. Es innegablement agradívola i ben justa d'expressió.

Noticiari

Alemanya

Ricard Strauss ha terminat una «Suite» per a petita orquestra. El gran mestre alemany s'és inspirat de algunes obres per a clavicèmbal, de François Couperin. La susdita «Suite» conté les següents obres: Ronde, Courante, Carillon, Sarabande, Gavotte, Tourbillon, Allemande i Marxa.

Aquest anova producció de l'autor de «Salomé» s'executà a Dresde, per primera vegada, el dia 22 de desembre, sota la direcció del mestre Fritz Busch.

—

A Brusselles han estat ja suprimits, a causa de les exigències del Sindicat de músics, els concerts simfònics. A Alemanya, sense haver-ho estat, no són, certament, tan abundosos com abans de la guerra. Abunden, en canvi, els concerts de música «da camera». Entre ells, la crítica de Berlín parla amb especial interès del gran èxit obtingut pel ferm i ben personal mestre hongarès Bela Bartok. Fou invitat per l'agrupament «Melos». S'executaren dos quartets i dues noves «Sonates» per a piano i violí, del gran mestre nacionalista.

—

El Quartet Havemann executà a Berlín l'op. 5 del mestre vienès Anton von Webern. Es tracta, sembla, d'una producció concisa, sòlidament bastida i rica de vida sentimental.

—

Han assolit un èxit franc, a Berlín, dues melodies amb acompanyament d'orquestra, de F. Busoni, amb lletra de Goethe.

També ha agradat, llegim, el «Passacaglia» per a orquestra, del mestre Kurt Weill, deixeble de Busoni.

—

Per tal de celebrar dignament el centenari de la primera representació di «Euryanthe», de Weber, s'ha executat darrerament a Dresde. Es tracta d'un nou arranjament (l'obra ha estat «refeta» altres vegades!) que han realitzat Rolf Lanokner i D. F. Tovey. El primer és un escriptor ben conegut a Alemanya; el segon és professor de música a la Universitat d'Edimburg.

Bèlgica

Ha assolit un gran èxit, a Liège, (Teatre Reial), «Dans l'ombre de la Cathédrale», del mestre francès Jordi Hüe.

Estats Units

Al «Great Northern Theater», de Chicago, ha estat ben aplaudida una òpera del mestre Wilhem Kienze, «L'Evangelista», que s'interpretà a Berlín, per primera vegada, l'any 1895

—

La nostra admirada amiga i eminent col·laboradora, Na Wanda Landowska, ha triomfat darrerament a Filadèlfia, en començar la seva «tournée» als Estats Units. Tocà el concert en «si bemol», d'Haendel, per a clavicèmbal i orquestra, el Concert italià de J. S. Bach, per a clavicèmbal (que tantes vegades li han ja sentit els aficionats barcelonins) i el Concert en «mi bemoll major», de Mozart, per a piano i orquestra (Orquestra Simfònica de Filadèlfia).

Wanda Landowska sentia certa temença respecte l'acollida que li faria el públic americà, però l'èxit, llegim, ha estat franc, sorollosíssim. I la crítica de Filadèlfia considera els concerts de Na Wanda Landowska com els més notables de la present temporada.

França

Llegim grans elogis dels dos concerts donats darrerament, al teatre dels «Champs-Elysées», de París, pels dos ben coneguts artistes catalans Maria Barrientos i Joaquim Nin. Els dos esmentats concerts, o millor dit, festivals, segons els programes, foren enterament consagrats a la música hispànica. Maria Barrientos cantà les següents produccions: I Concert. Dos cants populars bascs, P. San Sebastián. Cinc «tonadillas» del segle XVIII (baixos realitzats per J. Nin); «Polo», Manuel Garcia; tres «tonadillas» i dues melodies inèdites, Granados; set cançons populars, Manuel de Falla.

II Concert: Poema, Joaquim Turina; dues melodies epigramàtiques; «L'egrant», Amadeu Vives; quatre «tonadillas», Elegia eterna, Granados; Vuit cançons populars, J. Nin; Plany, Enric Morera.

En Joaquim Nin interpretà les obres següents:

I Concert: Quatre sonates inèdites, Pare Soler; Sonata en re, Mateu Albèniz; Sonata pintoresca, Joaquim Turina.

II Concert: Escenes poètiques, Escenes romàntiques, «El pelele», Granados; Cançó i dansa, Noies al jardí, Mompou; Andalusa, Manuel de Falla; «El puerto», «Triana», Albèniz.

Parlant dels dos esmentats concerts, escriu, en «Le Ménestrel», de París, el mestre Raoul Laparra: «Maria Barrientos és sempre la mateixa extraordinària artista; una mena de violí viu, d'on surten sonoritats absolutament perfectes. Els pp, sobretot, tenen un encís inimitable. Aquesta tècnica admirable no la priva pas de posseir una bella sentimentalitat. La seva interpretació de les set cançons populars de Manuel de Falla, ho prova.»

Ocupant-se d'En Joaquim Nin, diu En Laparra: «Les interpretacions d'En Nin representen sempre una pura dèu d'expressió una dèu eixint directament del cor i de la convicció. I heu's aquí, talment, aigua que canta i que, sota els dits d'En Nin, esdevé llum, llum que espandeix la veritat.»

Consignem amb gust els nous èxits dels dos ben notables i sempre aplaudits artistes catalans.

—

Ha mort la dansarina Rosita Mauri, filla de Reus, però ben coneguda a París. Era nada l'any 1856. Va assolir grans èxits a Milà, a Barcelona i al Teatre de l'Opera, de París. Feia vint anys que ja no dansava, però dirigia la classe de dansa del Teatre de l'Opera.

Aquest curs s'han donat ja, a París, primeres audicions d'obres dels següents mestres: C. Carneyro, Silberta, Blair Fairchild, Kostalsky, C. Sondry, A. Philipp, E. Nerini, White, Bridge, Glazunow, R. Laparra, Delage, Borodin, Pizzetti, Cappola, D. Milhaud, M. de Falla, A. Caplet, D. Paque, E. Schelling, Planchet, A. Sauvrezis, V. Davico, Malipiero, Busoni, M. Garcia, P. Soler, E. Granados, J. Turina, E. Ysaye, R. Ducasse, P. Gram, L. Aubert, J. Pillois, F. Casadesús, A. Vives, J. Nin.

No manquen, doncs, als aficionats parisencs, les novetats musicals!

Holanda

A La Haya, els artistes del Teatre de l'Opera, de Berlín, han interpretat «Terra baixa», d'Eugeni d'Albert. Es tracta, com ja és sabut, de l'obra del nostre Guimerà.

L'obra, llegim, ha estat aplaudidíssima.

—

Dàrius Milhaud ha ofert, als membres de la societat holandesa Jo. P. Iweelinck», una important conferència. El conegut mestre parlà de la música francesa moderna.

Itàlia

Han guanyat els premis oferts per l'Estat, en el darrer concurs de produccions líriques, els mestres Barilli i Robbiani. El primer, amb el drama «Emiral» (drama breu i violent), i el segon amb una òpera important: «Anna Karenine». Formaven el Jurat de l'esmentat concurs els mestres Giacomo Puccini, Franco Alfano, Francesco Cilea, Bernardino Molinari i Tullio Serafin.

—

El mestre Ottorino Respighi ha estat nomenat director del Liceu de Santa Cecília, de Roma. Enrico Bossi, que fins ara havia dirigit l'esmentada i ben coneguda institució, ha dimitit, per tal de poder dedicar-se amb més llibertat a la seva carrera d'organista i de compositor.

—

A Milà s'inaugurarà aviat un gran teatre, en el qual hi haurà lloc per 3.500 persones.

—

S'ha «estrenat», a l'«Augusteo», de Roma, una nova producció del mestre V. de Sabata: «La notte di Platon». La crítica italiana dedica grans elogis a l'important producció simfònica que acabem d'assenyalar.

Noruega

A Cristiania s'organitzà darrerament un interessant concert dedicat enterament a les obres del compositor A. R. Wachtmeister. Hi col·laboraren artistes noruecs (Dagny Schelderup, Elisabeth Onarheim, Oscar Holst, Julius Berger i Berg-Hansens). S'executà un Trio per a violí, violoncel i piano, cançons i Preludi, Aria i Rondó, per a piano.

—

Han obtingut un èxit franc, a Cristiania, les obres per a orquestra: «Suite exòtica», «Bendik i Aarolilja» (poema simfònic), i «Els país dels contes» (suite), del mestre Alf. Hurum, que el propi autor dirigí.

Alf Hurum és d'un dels més notables compositors noruecs.

Polònia

S'ha interpretat a Varsòvia, per primera vegada, «Casanova», del mestre Ludomir Rozycki.

Es tracta d'una sèrie d'episodis condensats en tres actes (Turquia, Venècia, Polònia), precedits d'un pròleg i seguits d'un epíleg, rics de pretextos per a inspirar el compositor.

Ludomir Rozycki és un mestre de gran talent, que algú ha qualificat d'heroi nacional.

Parlant del gran músic polac i de la seva darrera creació, escriu un conegut crític en la «Revue Musicale», de París: «Rozycki és, abans que tot, un músic. La música no representa per ell un problema de psicologia. Desenrotlla amb facilitat les seves concepcions melòdiques, que ragen de la dèu inestroncable del seu geni creador. Cada òpera de Rozycki és un cicle de quadros vagament units els uns amb els altres. «Casanova» sembla ésser la continuació dels quadros començats en «Eros i Psyché» i en «Pan Twardowski». Considerat des del punt de mira de l'estructura musical, «Casanova» és diferent de les òperes alemanyes, basades damunt de «leitmotius»: és tracta aquí d'una sèrie d'impressions musicals. Rozycki és un impressionista que sap meravellosament disposar les coloracions damunt la seva paleta orquestral.»

L'obra novella de Rozycki ha agradat, sembla, extraordinàriament.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera

La Bisbal. Executiu. Balbina Pal contra Francisca Artigos.

Tribunal Industrial.—Accident del treball. Jacint Alcover contra Caixa Estalvis.

Sala segona

Audiència. Incident Tramvies de Barcelona contra Banc de Barcelona.

Llotja. Major quantia. Joan Fàbregas contra Joan Tubella.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera

No té assenyalaments.

Secció segona

Universitat. Tres orals per contraban contra Antoni Mitjans Josep Santies, Francesc Egea, respectivament.

Secció tercera

Cinc orals per furt contra Joan Montes, un altre per lesions contra Isidora Soler, un d'estafa contra Poncià López, per tenença d'armes contra Isidre Planas i un per coaccions contra Fausti Montes.

Secció quarta

Barceloneta. Un oral per infracció dei emigració contra Josep Cardoner, i dos incidents per estafa i prolongació de funcions.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a dilluns s'han fet els següents assenyalaments:

Antejudicis a les deu

Núm. 39; per accident del treball de l'obrera Assumpció Rubió contra el patró Joan Ferrer i Mútua General.

Núm. 40; per reclamació de salaris de l'obrer Ferran Font contra el patró Muter Laurance.

Núm. 41; per reclamació de salaris de l'obrer Albert Gràcia contra el patró Societad Productora de Fuerzas Motrices, S. A.

Núm. 42; per accident del treball de l'obrer Pasqual Bosque contra el patró Cristaleria Mercedes S. A. i La Foncière.

Judicis a dos quarts d'onze

Núm. 1.263; per accident del treball de l'obrer Antoni Lorent contra el patró Asland i Anònima d'Accidents. Jurats: patrons, Ruiz, Cremias i Ferré; obrers, Gené, Andreu i Villaplana.

A tres quarts d'onze

Núm. 941; per reclamació de salaris de l'obrer Josep Andreu i altres contra el patró Fèlix Monguillot. Jurats: patrons, Carbonell, Casajuana i Badó; obrers, Cañellas Miret i Martí Baqué.

A les onze

Núm. 1.397; per accident del treball de l'obrer Josep Cañellas i Mútua Regional. Jurats: patrons, Tarrach, Fugasot i Basté; obrers, Castell, Llorat i Corbí.

A un quart de dotze

Núm. 1.405; per accident del treball de l'obrer Francesc Segarra contra el patró Miquel Palau. Jurats: patrons, Costa, Basté i Ferreres; obrers, Redondo, Miret i Garcia.

A dos quarts de dotze

Núm. 1.353; per reclamació de salaris de l'obrer Hilari Laguarta contra el patró Ramon Bonastre. Jurats: patrons, Vila, Mesquida i Badó; obrers, Viure, Castell i Garcia.

DELS JUTJATS

Han estat detinguts:

Antoni Trias, reclamat pel jutjat d'Eivissa per un delicte de furt; Valentí Garcia, reclamat pel jutjat del Mar, de València, per un delicte d'homicidi; Carme Manzano en el moment que robava un bitllet de 100 ptes. de dintre una barraca, i Ramon Tarradella, dependent d'una sastreria, acusat per l'amo d'aquesta d'haver-li fet una remesa de factures per cobrar per valor de 4.530 pessetes i quedar-se els diners. Al moment de la detenció portava 800 pessetes.

Antoni Salvador ha denunciat un cunyat seu acusant-lo que, aprofitant la seva absència, s'apoderà de 500 pessetes i joies evaluades en 400 pessetes.

Municipi

RECOMPOSICIO DELS CARRERS

Per a refer els trossos de carrer malmesos per empreses o particulars per obertura de canals, la Comissió de Govern municipal en sa última Junta acordà que es sol·liciti del contractista de subministres d'Eixampla el nombre d'obrers necessaris per a refer els paviments que deixen en mal estat les dites companyies o particulars, amb càrrec a la fiança que dipositen en concedir-se'ls el permís.

PRESA DE POSSESSIO DEL COMISSARI

A les oficines de l'Exposició, l'alcalde senyor Alvarez de la Campa divendres possesionà del càrrec de Comissari interí el regidor i president de l'Associació d'Arquitectes don Miquel Madorell.

Foren presentats al senyor Madorell tots els caps de servei a la casa als quals saludà afectuosament testimoniant-los el seu propòsit de treballar amb la major fe i entusiasme en benefici del Certamen que Barcelona prepara.

En nom del personal li contestà el secretari de la Comissaria senyor López de Sagredo corresponent a les frases d'afecte que els havia dirigit el senyor Madorell i oferint-li la lleial cooperació de tots.

MULTES PER MANCAMENTS A LA HIGIENE

L'Alcaldia ha imposat una multa de 50 pessetes a Isidre Miret per reincidir a negar-se a vacunar els seus fills, i als propietaris de les cases número 7 de la Ronda de Sant Antoni, 33 del carrer de Jaume Giralt i 2 de la carretera de Sarrià, per no fer les millores higièniques que se'ls ordenaren, i de 10 pessetes a Manuel Bonda, Angela Rodríguez i Anna Alvarez per no voler que llurs fills fossin vacunats.

REFUGIS A LA PLAÇA TETUAN

La Comissió d'Eixampla ha acordat proposar a l'Ajuntament que s'aprovi el projecte de refugis al carrer de Corts vora la plaça de Tetuan a fi de poder fer l'obra quan la Companyia de Tramvies de Barcelona procedeixi al canvi dels riells de la dita via, obrint a l'efecte un concurs, entre arquitectes, d'anteprojectes per a marquesines amb l'objecte de resguardar els passatgers dels tramvies. Es concedirà un premi de 1.000 pessetes a l'autor de l'anteprojecte que es cregui millor pel jurat encarregat de fallar el concurs.

L'ASSOCIACIO D'ARQUITECTES

A l'Alcaldia s'ha rebut una comunicació de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya traslladant l'acord que prengué ahir d'haver-se assabentat amb satisfacció del nomenament de Comissari interí de l'Exposició de Barcelona a favor del seu president don Miquel Madorell i Rius.

ELS BANQUERS
ELS COMERCIANTS
ELS HOMES DE CARRERA
ELS INDUSTRIALS
L'HOME ADMINISTRATIU
LA DONA ENDREÇADA
ELS COMEDIANTS
ELS EMPRESARIS
HAN D'ADQUIRIR EL

DIETARI CATALA

(MARCA SANT JORDI)

PUBLICAT PER LA
EDITORIAL CATALANA
i En Salvador Bonavia

PREUS:
Un dia en plana, 3'50 ptes.
Dos dies en plana, 2'75 »

Ungüento Cadum

para afecciones de la piel

Los que han sido molestados por la picazón y se han rascado durante años, consiguen el sueño y alivio poco después de haber aplicado Ungüento Cadum a las afecciones de la piel, tales como: eczema, granos, sarna, llagas, cortaduras, quemaduras, sarpullido, manchas, piel escamosa, excoriaciones, costras, empeines, erupciones, etc. Adquiera hoy mismo una caja en la Farmacia.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Més separatistes renans assassinats

L'Agència Wolff anuncia de Francfort i d'origen autoritzat que durant l'atemptat comès a Spira, la nit de dimecres, contra el senyor Heintz, cap del separatisme del Palatinat bavarès, foren morts altres quare separatistes.

Així, doncs, el nombre de morts és de cinc. Els ferits greus són molts.

Segons la «Gazette de Francfort» els morts eren tots caps del moviment separatista palatí.

L'Agència Wolf rep, a més, de Deux-Ponts la informació següent:

«Els separatistes han detingut a cert nombre de persones, durant la nit de dimecres, com a reens per la mort del cap del separatisme palatí. Entre els reens es troben un conseller del govern, i president del tribunal suprior, un alcalde, etc. Els separatistes han exercit tota la nit un control sevr dels permisos de circulació.

Segons les informacions dels diaris, el senyor Heintz havia anat a Spira, capital administrativa del Palatinat, per a conferenciar-hi amb els seus confrares del govern provisional i adoptar noves mides per a reforçar la situació del nou règim. La nova de l'arribada, coneguda de seguida, va provocar una viva efervescència entre els separatistes i cap al vespre es produïren collisions entre els republicans i llurs adversaris».

Segons un despatx de Berlin l'ordre da estat restablert per les tropes franceses, però hom tem nous desordres.

Diuen de Londres:

El comte de Saint-Aulaire va visitar, dijous al migdia, a Lord Curzon, el qual no havia vist des de la seva tornada de París.

Hom pot suposar que, durant el curs d'aquesta visita de cortesia, s'ha tractat dels incidents smeparatistes al Palatinat i de'ls esdeveniments que s'han produït a Spira.

En certs centres polítics anglesos, sembla que es vol insistir en el desig expressat per la premsa, de que no sigui l'alta comissió renana l'encarregada de l'enquesta sobre els esdeveniments.

Sembla que insisteixen en l'enquesta projectada d'un encarregat britànic, proposant-se al cònsol general de la Gran Bretanya a Munic.

Comentant les negociacions en curs entre França i Anglaterra, respecte al moviment separatista al Palatinat, el redactor polític del «Daily Telegraph» escriu aquest matí «De moment, el camí més senzill per al govern britànic seria trametre un o dos observadors al Palatinat perquè tinguin coneixença directa de la situació local. Oficials aliats i també personatges oficials visiten sovint la zona britànica del cantó de Colònia. Així, doncs, no hi hauria motiu perquè les autoritats franceses s'opossessin a una visita de representants britànics al Palatinat. En darrer terme, la tasca de fer una enquesta plena i entera podria recaure en la societat de Nacions.

El «Daily News», escriu que «la situació al Palatinat és seriosa i el govern britànic ha demanat que l'elaboració dels decrets que deurien, per dir-ho així, reconeixer el govern separatista sigui suspesa fins que els aliats ho puguin discutir».

El «Daily Herald», òrgan del «Labour Party», diu que «la política separatista a Renània i al Palatinat, suportada i pagada pels polítics francesos, ha engendrat una epidèmia d'assassinats i violències que podrien tenir conseqüències encara més serioses».

Diuen de Berlin:

Els representants de les ciutats i grups econòmics del Palatinat, han anat a trobar el general de Metz, el qual comanda les tropes d'ocupació, per significar-li el greu que els ha sapigut l'assassinat de Spira, i especialment per protestar contra el govern autònom. Afegiren que avui ferien un pas igual a Coblença.

Membres dels cultes católic i protestant també han redactat un memorial el qual serà tramès al general de Metz. Al de la clerecia católica es diu: «El Govern autònom ha procurat fonamentar el seu poder amb actes d'alta traició i mitjans criminals. No es pot mantenir, sinó perquè la població pacífica actualment no disposa de cap arma i està lliurada sense defensa als separatistes, els quals, en canvi, estan proveïts d'armes i opriemixen els habitants sense permetre'ls que facin sentir llurs protestes.»

Els diaris de Berlin i el públic berlinès, comenten amb joia l'«execució de cinc traidors palatins». Hom anuncia que el Govern del Reich, precisament dimecres, havia publicat el decret de detenció del senyor Heintz i divuit separatistes més, acusant-los d'alta traició.

«Uns fanàtics — escriu un diari berlinès —, o gent pertanyent a societats secretes o bé a un càrrec qualsevol, s'han encarregat del paper del butxí, al qual, segons el decret bavarès del 8 d'octubre de 1923, haurien estat lliurats aquests separatistes, si la policia els hagués pogut agafar.»

El grup del centre al Parlament, ha decidit presentar una proposició al Reichstag: «constatant que l'estat de coses creat al Palatinat pel separatisme, porta amb una violència fatal vers la catàstrofe».

Tots els diaris coinvenen en fer l'ocupació francesa responsable del drama.

«Les maniobres escandaloses dels separatistes palatins obertament sostingudes per França — escriu el «Berliner Tageblatt» —, han causat un cert nombre de víctimes.»

«Es tracta, sens dubte — escriu la «Gazette del Voss» — d'un acte de justicia popular contra el règim separatista i contra els excessos dels separatistes, principalment durant les darreres setmanes, els quals foren tolerats per les autoritats franceses.»

«El Govern francès — diu el «Vorwaerts» —, és l'únic responsable de la sang vessada. Mitjançant el general de Metz, s'na afavorit els excessos dels separatistes, els quals han lliurat el Palatinat a un règim de bandolerisme.»

«Els esdeveniments proven — diu la «Zeit» —, que el Palatinat no es sotmetrà pas més que la Renània a un règim de terror. Esperem que al Palatinat es restablirà una situació la qual farà desaparèixer tot perill de noves collisions. Hom no podrà arribar a aquest resultat sinó retornant els seus drets a la població palatina i alliberant-la de les bandes separatistes.»

La nacionalista «Deutsche Tageszeitung» escriu

«El senyor Heintz no ha fet més que rebre el càstic que mereixia per la seva covarda traició.

Això simplificarà la tasca dels tribunals bavaresos que el cercarien.»

* * *

Hom assenyala una recrudescència dels conflictes entre patrons i obrers, per mor de la perllongació demanda pels primers, de la jornada de treball i la fixació dels salaris en marcs or, reclamada pels obrers. Per això a Crefeld fa vaga el personal de la indústria tèxtil.

Una fàbrica de motors de la vora de Colònia ha declarat el lock-out.

Els obrers metallúrgics de la rodalia de Bochum han decidit la vaga.

També s'han declarat vagues a Remscheid.

El ministre del Treball ha declarat obligatòria la jornada de deu hores a la conca de lignit de l'Alemanya central, i a la regió de Colònia.

Aquesta decisió provoca moltes protestes de part dels obrers.

Una profecia sobre el franc

Amb aquest títol el «Corriere della Sera» ha publicat un article del distingit economista i senador Lluis Einaudi, que traduïm a continuació:

«La depreciació del franc francès — comença dient, — com el de qualsevol altra moneda es pot mesurar de la manera relativament menys errònia confrontant el franc amb el dòlar nord-americà. Dic «relativament menys errònia» perquè al seu voltant l'or, al qual el dòlar és equivalent, és depreciat en la mesura variable en relació a les mercaderies. La valor del franc en centèssimes-or és la següent:

		Franc francès Centèsim-or	Lira italiana Centèsim-or
1919	agost	66	56
1920	abril	32	23
»	octubre	34	20
1921	abril	37	24
»	octubre	38	20
1922	abril	48	28
»	octubre	38	22
1923	abril	35	26
»	octubre	31	23
1924	gener	25	23

Hi he afegit, també en centèssimes-or, les cotitzacions de la lira italiana Ambdues monedes es precipitaren l'any 1920. Després ambdues tornaren a apreciar. Però la semblança de moviment s'atura aquí. Pot dir-se que la lira italiana ha romas estable durant gairebé tres anys entorn a cotitzacions de 20 a 28 centèssimes. En canvi, el franc francès, després de pujar fins a 48 centèssimes per la primavera de 1922, sofrí una baixa que l'ha portat avui quasi al mateix nivell de la lira.

El vici principal de la lira, «avui», és la seva variabilitat «estacional». A l'abril puja (23 en 1920, 24 en 1921, 28 en 1922, 26 en 1923) i a l'octubre baixa (respectivament a 20, 20, 22 i 23). Tant el mínims com els màxims, són més alts al bieni 1922-23 que al bieni 1920-21; però les diferencies entre les dues èpoques, ben conegudes, de necessitat mínima (primavera) i màxima (tardor) d'adquisicions a l'estranger són encara massa fortes.

El nostre problema urgent — disminuir les oscillacions estacionals — és sobretot un problema tècnic-bancari. En les xifres donades no hi ha res que faci tèmer una depreciació ulterior. Oscillem massa encara, però oscillem entorn d'un punt fixe que sembla ésser el del 25 centèssimes-or.

En canvi el franc francès, en dos anys va de 48 a 38, de 38 a 35, de 31 a 25. Es una mobilitat brutal. Quan s'afermarà en el descens?

A França, els homes polítics, els diaris i el públic, atribueixen la baixa a maniobres alemanyes, a especulacions internacionals, o sigui, a les mil raons incomprensibles amb les quals en tots els països s'acostumen a justificar els fets desagradables. Invoquen mesures enèrgiques contra els malfactors del canvi.

Les mesures, encara que seran adotades per a satisfacció de la plataforma electoral, produiran a França el mateix efecte que han produit en tots els països en els quals foren aplicades: zero més zero. Més aviat causaran dany. Les cotitzacions dels canvis són dominades per causes profundes que no es poden evitar amb decrets. Vull fer esment d'una tan sols, reproduint una pàgina pràctica d'aquest veritable joiell que és el «Tract on Monetary Reform» publicat fa poc per l'economista anglès mes conegut avui al món: J. M. Keynes. El llibre porta la data d'octubre i per tant és anterior a la darrera davallada del franc. Probablement fou escrit abans i el fragment que en reproduiré fa referencia a convicccions manifestades per Keynes des de fa alguns anys i es funda amb dades de fet de finals de 1922.

Aquella data, Keynes profetitzava que la baixa del franc francès seria continuada infaliblement fins a tant que el contribuent francès fos obligat en raó de la rebaixa del franc, a pagar els impostos necessaris i equilibrar el pressupost francès. Si el franc és a 50 cèntims or, els contribuents els gèneres que produeixen a un preu tal que obtinguin, per exemple, 100 miliards de francs de renda a l'any. Sobre aquesta xifra els contribuents no estan disposats a pagar 30 miliards d'impostos, o siguin els que es necessiten per equilibrar el pressupost. Per tant el franc ha de baixar.

Suposem que el franc arribi a 25 cèntims-or. Aquest nivell, com sigui que el franc val meitat d'abans, el preu de les mercaderies puja al doble: la renda nacional de tots els francesos puja a 200 miliards de francs depreciats a l'any. Els contribuents estan disposats a pagar sobre [illegible] d'impostos a l'Estat. Fins potser quelcom més per fer front a les despeses que augmenten — no totes — amb la depreciació del franc. El pressupost està en equilibri. Ja no succeeix més que el franc baixi.

Això, exposat una mica massa planerament, és el suc de la pàgina que reproduïxo per demostrar també que alguna vegada els economistes estan en el cert en matèria de profecies».

«A la fi de 1922, el deute interior de França, exclòs del tot el seu deute exterior, superava els 250 milions de francs. Emprèstits ulteriors previstos pel periode successiu, junt amb els emprèstits de reconstrucció gagantits pel goyern, podran fer néixer el total fins a 300 miliards a la fi de 1923. El servei d'aquest deute absorvirà gairebé 18 miliards a l'any Les entrades normals són estimades en el pressupost provisional de 1923 a prop de 23 miliards. Ço que vol dir que el servei del deute absorvirà aviat a la valor del franc corrent al principi de 1923, quasi la totalitat del ingresos dels impostos. Com sigui que les altres despeses de l'Estat en el pressupost ordinari (feta exclusió de les pensions de guerra i les despeses ulteriors de reconstrucció) no poden ésser calculades a menys de 12 milliards a l'any, se'n dedueix, fins en la hipòtesi improbable que les despeses ulteriors del pressupost extraordinari des de 1923, siguin pagades per Alemanya, que els ingressos dels impostos haurien d'augmentar permanentment del 30 per cent per equilibrar el pressupost. No obstant, si el franc es depreciès, suposem a 100 francs la lliure esterlina (prop de 22 cèntims-or), el pressupost ordinari podria trobar-se anivellat absorvint amb impostos un xic més de la renda reial del país del que s'absorvia l'any 1922».

Keynes, tot i no amagant les seves simpaties per un altre mètode d'anivellar el pressupost, sense dany injust pels creditors de l'Estat, no deixa d'afirmar que la sortida més probable de la situació serà la de pagar els deutes en francs depreciats.

»En aquestes circumstàncies — segueix dient Keynes — serà difícil, sinó impossible, evitar que es recorri al sòbtil ajut d'una ulterior depreciació. Què cal pensar d'aquells que encara discuteixen seriosament el projecte de restaurar el franc a la seva antiga paritat? En tal hipòtesi, la càrrega ja ni suportable dels interessos deguts als creditors de l'Estat seria quasi triplicada. Es impossible que el contribuent francès s'hi adapti. Encara que el franc, per un miracle, fos portat a la paritat, no podria mantenir-se.

Noves emissions de bitllets esdevingudes necessàries a causa de la insuficiència de les entrades el tornarien a portar a la baixa. No obstant he suposat la liquidació de tots els deutes exteriors de França i que Alemanya es fes càrrec del pressupost extraordinari des de 1923, cosa que no és justificada per les circumstàncies actuals. Aquests fets són suficients per a tenir la certesa que el franc no pot tornar a la seva valor antiga. França ha d'arribar al seu temps a un compromis entre l'augment dels impostos, la disminució de les despeses i la reducció (amb la depreciació del franc) dels interessos als creditors.

...El nivell del franc, amb el temps, no serà determinat per l'especulació, per la balança del comerç, ni menys pels resultats de l'aventura de la Ruhr, sinó per la proporció de la seva renda que el contribuent consentirà a pagar per fer front als interessos deguts sobre títols de deute públic. El nivell del franc continuarà a baixar fins que la valor en mercaderies dels francs deguts dels creditors de l'Estat, hagi caigut a una proporció tal, amb la renda nacional, que sigui compatible amb les habituds i la mentalitat del país».

La teoria de Keynes — acaba dient Einaudi — està destinada a suscitar les critiques més violents a França. Però, apart les observacions sobre les particularitats, la veritat substancial del principi que ha d'existir una relació lògica entre la renda dels contribuents, la valor del franc, els impostos i les despeses públiques, no pot ésser posada en dubte».

L'aniversari de l'ocupació del Ruhr

Divendres fou l'aniversari de l'ocupació del Ruhr per les tropes franco-belgues. L'11 de gener de 1923, cap al migdia, un regiment francès feia la seva entrada a Essen

Amb ocasió d'aquest aniversari, el canceller del Reich, senyor Marx, publica una declaració en la qual protesta violentament contra la legalitat de l'ocupació militar del Ruhr, la qual es declara contrària al tractat i al dret de gents. Protesta de l'agitació separatista al Palatinat, i reclama l'alliberament dels alemanys detinguts i el retorn dels expulsats.

«Milers de persones — diu el canceller — han estat expulsades de llur país, perquè obeien les ordres del seu Govern i restaven fidels a llur pàtria. 2.000 alemanys estan encara empresonats pel matiex motiu. Faig apellació a tothom del món, el qual encara conserva sentiments d'equitat i de justícia, per tal que ens ajudi a fer restablir el nostre dret.

El Rin i el Ruhr — diu en acabar —, són alemanys i ho han de continuar essent. Dóno gràcies als nostres compatriotes del Rin, del Ruhr i del Sarre per llur constància, i els dirigeixo els vots més calorosos, esperant que el dia que seran alliberats de l'ocupació estrangera i restituïts definitivament a l'Alemanya no ocupada, no és pas llunyà; cap sacrifici serà prou gran per atènyer aquest objectiu.»

El ministre de les regions ocupades, senyor Hoeffe, ha radiotelefonat una proclama concebuda amb el mateix esperit.

Els diaris alemanys reprodueixen una llarga exposició oficial que pretén que els danys per l'ocupació del Ruhr a l'economia pública alemanya, poden ésser avaluats en la quantitat de tres i mig a quatre miliars de marcs or, és a dir, quasi la suma de la indemnització de guerra pagada per França en 1871.

Segons el «Vorwaerts», la població del Ruhr ha guanyat l'admiració del món per la seva resistència passiva, mentre que França s'ha isolat moralment i arruïnat financierament. La massa dels obrers francesos ha de pagar avui per la baixa del franc i l'encariment de la vida, el preu de la victòria de l'imperialisme francès.

«A França — diu el diari socialista —, el goig de la victòria ha estat de curta durada. Aquesta victòria li ha donat bon tros menys del que hauria pogut obtenir amb una política raonable i honrada. L'ha isolada moralment i arruinada en les finances.»

El «Lokal-Anzeiger» publica una interviu del senyor Urvig, director de banc, desmentint que una conferència de banquers celebrada a Francfort, hagués decidit una ofensiva contra el franc.

«El dia — escriu el senyor Urvig — que es posaran a l'entorn d'una taula els homes que discutiran la disminució de la suma de reparacions, l'arranjament dels deutes aliats i el restabliment de l'economia alemanya, aleshores pujaran les divises de tots els països actualment depreciades.»

El «Lokal-Anzeiger» declara que un resultat positiu de l'ocupació del Ruhr ha estat el desvetllament de la consciència nacional alemanya.

La «Deutsche Zeitung», exclama:

«Alemanys, odieu com a dimonis els francesos, els belgues i tots els enemics de l'Alemanya.»

I aquest diari nacionalista parla de records que no s'esborren sinó amb la mort.

El «Berliner Tageblatt» diu que el nombre de persones mortes durant el curs de l'ocupació del Ruhr, ha estat de 132. Adhuc, 39.524 funcionaris, empleats i obrers han estat expulsats, ço que juntament amb les famílies de les víctimes, sumen 106.134 expulsats. Encara hi ha a la presó 2.021 habitants del Ruhr, dels quals 350 han estat tramesos a presons de l'estranger.

L'ambaixador iugoeslau a París

NO HA DIMITIT

Belgrad, 12. — Es desment el rumor d'haver dimitit el senyor Spalaixdwitch, ministre de IugoEslàvia a París. — Havas.

De l'Anglaterra

NAUFREGS QUE NO ES TROBEN.

Londres, 12. — L'Almiralitat comunica que es desespera de trobar als supervivents del «L. 24», que naufragà recentment.

—Es considera que la vaga dels fogoners i maquinistes dels ferrocarrils és inevitable i que començarà dintre d'uns vuit dies.

—La vana de mariners alemanys pertanyents a vaixells que toquen als ports britànics s'ha extès a Escòcia, on cinc tripulacions d'altres tants vaixells s'han declarat ja en vaga. —Havas.

Itàlia i Rússia

CONVENIS FINANCIERS

Roma, 12. — A una reunió celebrada per industrials, comerciants i financiers s'han discutit les condicions dels Tractats de comerç i navegació amb Rússia. — Havas.

La revolta mexicana

ELS FEDERALS RECOBREN PACHUCA?

Mèxic, 12. — Sembla que les tropes federals han reconquistat Pachuca. — Havas.

L'assassinat de Heintze

ELS AUTORS ESCRIUEN A LA COMISSIO INTERALIADA

París, 12.—A «Le Matin» li comuniquen d'Espira que el delegat de l'Alta Comissió interaliada a Ludwigshafen ha rebut una carta signada per quatre individus pertanyents a l'organització nacionalista Oberland anunciant que eren els autors de l'assassinat de Heintze i que es trobaven ja en terra alemanya. — Havas.

Els feixistes es barallen

UN CERCLE DE DISSIDENTS ES ASSALTAT. UN MORT I ALGUNS FERITS

Màntua, 12. — Els feixistes han assaltat a Conselica un cercle de feixistes dissidents, travant-se una lluita, a conseqüència de la qual han resultat un mort i alguns ferits. — Havas.

El secretari d'Estat del Vaticà

«L'OSSERVATORE ROMANO» NEGA QUE EL CARDENAL GASPARRI HAGI DIMITIT

Roma, 12. — L'«Osservatore Romano» desment que hagi presentat la dimissió el secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Gasparri. — Havas.

El Senat frances

APROVA EL CREDIT DE QUINZE MILIONS PER ALS DAMNIFICATS AQUEST HIVERN

París, 12. — El Senat ha adoptat el crèdit de quinze milions de francs destinats a socórrer les víctimes dels sinistres ocorreguts l'hivern actual.— Havas.

Vaga de paletes a Roma

VOLEN MILLORAR ELS JORNALS

Roma, 12. — Els obrers pertanyents al ram de l'edificació s'han declarat en vaga, per qüestions del jornal. — Havas.

Un submarí anglès a fons

EL TEMPORAL IMPEDEIX EL SALVAMENT

Portlans, 12. — El temporal ha impedit aquesta nit una temptativa per a salvar el submarí que ha anat a fons. — Havas.

Anatole France malalt

EL SEU ESTAT INSPIRA INQUIETUD

París, 12. — Segons els periòdics el novellista Anatole France sofreix una malaltit nerviosa. El seu estat inspira viva inquietud. — Havas.

Un altre incendi a Londres

DESTRUCCIO D'UNA ESGLESIA

París, 12. — A «Le Matin» li comuniquen de Londres que un incendi ha des'rit en aquella ciutat l'església de Santa Agustina de Cantorbery, situada al barri de Higburg. — Havas.

Teatre Apolo

Per causes agenes a la voluntat de l'Empresa es sospenen les funcions anunciades per avui diumenge.

Les persones que tinguessin localitats adquirides, poden passar per la taquilla del Teatre o bé s'els canviarà per altres del Teatre del Bosc on actuarà tota la Companyia del Teatre Apol. — La Empresa.

Teatre del Bosc

Companyia Gibert. Tota la Companyia del Teatre Apolo.

Avui diumenge, tarda, a dos quarts de quatre.

Primer: LA REVOLTOSA

Segon: La revista en dues parts i 24 quadros del mestre Millan.

NUEVO MUNDO

Nit, a les deu

EL DICTADOR

per Lluisa Vela i Emili Sagi-Barba

Dilluns estupends funcions. Fixeu'vos en els cartells.

Finances austríaques

EL BALANÇ DEL BANC

Ginebra, 12. — Entre els informes remesos des de Viena al Secretariat de la Societat de les Nacions figura el Balanç del Banc Nacional d'Austria datat el 15 de desembre passat, el qual qbté un nou augment del canvi d'or i divises que puja a mil setcents milions de corones paper.

La Cartera comercial obté també un augment de 71 mil milions.

La circulació de billets ha augmentat en 100.000, degut a haver disminuit els comptes corrents en 107.000 milions.

La circulació fiduciària que és avui dia de 6.682 milions, està coberta en un 64 per cent per un canvi d'or i divises.

El nombre de funcionaris i empleats que sortiren de l'Administraci de l'Estat des de que començà l'acció d'higiene empresa per la Societat de les Nacions pujava a últims de l'any 1923 a 57.142.

Encara que aquesta xifra està distanciada d'obtenir la prescripció en el compromis contret sobre el particular pel govern austríac amb la Societat de les Nacions, no per això, deixa de registrar-se des de fa alguns temps una notable milloria deguda entre altres coses a les cessanties realitzades en els Camins federals, havent augmentat en efecte, en unes 7.000 des de mitjans novembre últim, el nombre total de cessanties. — Havas.

EL PRESSUPOST

Ginebra, 12. — Segons informes de Viena rebuts a la Secretaria de la Societat de les Nacions ha començat en aquest mes de gener la tercera etapa relativa al sanejament de les finances austríaques.

El dèficit mensual que obtenia aquest en octubre de 1923 era precís, de conformitat amb el pla establert per la Societat de les Nacions, reduïr-lo a 23 i mig milions de corones or mensualment durant el primer semestre de 1923 i a 13 milions de corones or mensualment durant el segon semestre de l'esmentat any. Doncs bé, no solament ha estat possible mantenir estrictament el límit d'aquest plà previ en el Pressupost mesal d'ambdós semestres, sinó que a més, els resultats efectius aconseguits han estat molt més favorables del que se suposava. — Havas.

La resposta dels aliats a la Nota alemanya

EN LLOC DE M. POINCARE, M. PERRETI LA REMET A VON HOESCH

París, 12. — La resposta francesa a l'última nota alemanya fou remesa en una entrevista celebrada entre l'encarregat de Negocis d'Alemanya von Hoesch i el senyor Perreti della Roca, director del ministeri de Negocis Estrangers, el qual ha reemplaçat en l'entrevista el senyor Poincaré, retingut per la sessió de la Cambra.

L'entrevista dels senyors Perretti i Hoesch durà tres quarts d'hora, i durant aquest temps el primer dels dits senyors exposà les consideracions que li ha suggerit la resposta, la qual explicà i comentà. — Havas.

LA NOTA BELGA TAMBE HA ESTAT LLIURADA

Bruselles, 12. — El ministre de Negocis Estrangers senyor Jaspar ha lliurat a l'encarregat de Negocis d'Alemanya, senyor Roediger, la resposta del Govern belga a la nota alemanya.

En la dita nota Bèlgica diu que està disposada a alleujar les despeses d'ocupació. Per a entrar en els territoris ocupats serà suficient una targa d'identitat, havent-se d'efectuar els pagaments i transaccions en marcs renda.

Seran garantits els drets dels ciutadans alemanys a condició que aquests respectin els deures que els imposen les lleis internacionals pel que es refereix a les autoritats d'ocupació. — Havas.

INCIDENTS A STUTTGART AMB LA COMISSIO DEL CONTROL

Berlin, 12. — Durant la visita de la Comissió de control a Stuttgart nombrosos joves organitzaren una manifestació recorrent els carrers cantant himnes patriòtics.

L'automòbil de la Comissió fou avariat.

La policia tingué cura de mantenir l'ordre. — Havas.

EL REICH ACCEPTA LA REPRESA DEL CONTROL MILITAR DELS ALIATS

Brusselles, 12. — El diari «Le Soir» creu estar assabentat que el Reich donarà a conèixer a la Conferència d'Ambaixadors, que accepta la represa del control militar sobre el territori del Reich. — Havas.

L'Estatut de Tanger

LA NOTA D'ESPANYA

París, 12. — El senyor Quiñones de León, ha tramés al senyor Poincaré la nota d'Espanya sobre l'Estatut de Tànger. — Havas.

Catástrofe a Longvy

ES TRENCA EL GEL D'UN ESTANY I S'ENFONSEN NOU NOIS

Brusselles, 12. — Una vintena d'infants s'aventuraren a circular sobre un estany situat prop de Longwy, les aigues del qual estavan gelades.

El gel, trencant-se inesperadament, deixà una esgletxa en la qual desapareguèren nou nens. — Havas.

Venizelos ministre

INICI DE GOVERN

Atenes, 12. — Després d'haver jurat els ministres, el senyor Venizelos, desenrotllà davant el Consell de Gabinet el programa governamental, recomanant la celebració del plebisci i insistint en la necessitat absoluta d'una administració honesta.

Subratllà molt especialment el caràcter provisional de la participació de l'actual Govern als aconteixements. — Havas.

Els comunistes francesos

UN MITING QUE ACABA A TRETS

París, 12. — Els comunistes celebraren anit passada una reunió per a protestar contra la carestia de la vida.

Durant el miting es van produir diversos disturbis.

El diputat comunista M. Cachin hagué d'abandonar la tribuna davant les protestes dels anarquistes, descontents de la política comunista.

La reunió acabà a trets, resultant quinze persones ferides, dues de les quals moriren poc després. — Havas.

MANIFESTACIO A FAVOR DE MATEU I NICOLAU A SAINT ETIENNE

París, 12. — L'«Echo de París» diu que a Saint Etienne els partits extremistes, després d'un miting a favor de Mateu i Nicolau realitzaren una manifestació davant del vice-consolat d'Espanya.

La policia practicà quatre detencions, les quals no foren mantingudes. — Havas.

REGISTRES DOMICILIARIS

París, 12. — Com a conseqüència de l'enquesta oberta per la policia amb motiu de la reunió celebrada pels comunistes, s'han realitzat registres a casa d'alguns anarquistes, però s'ignora fins ara el resultat d'ells. — Havas.

Els reis de Grècia víctimes d'un accident

NO ES SAP QUE ELS PASSA A OZERNOVITZ

Viena, 12. — No es té cap notícia del suposat accident d'automòbil del qual haurien estat víctimes a CZernovitz els sobirans gregs. — Havas.

RESULTAREN IL-LESOS

Bucarest, 12. — L'accident automobilista que han estat víctimes els sobirans grecs, ha estat confirmat.

Els sobirans resultaren illesos. — Havas.

L'emir del Hedjar ferit

DIUEN DEL CAIRE QUE LA FERIDA ES MORTAL

Londres, 12.—Comuniquen d'El Caire que l'emir Alí, primogènit del rei Hussein, ha estat mortalment ferit en un combat contra els mohabis de la regió de Medain-Selett.

La notícia ha estat confirmada. — Havas.

La crisi del treball a Alemanya

A DUSSELDORF CONTINUEN ELS SAQUEIGS I COL-LISIONS

Dusseldorf, 12. — La situació no ha experimentat cap canvi, havent-se registrat alguns saqueigs i col-lisions.— Havas.

A BERLIN BUSQUEN LA FORMULA D'AVINENÇA

Duisburg, 12. — El treball ha cessat en algunes fàbriques i en altres establiments continuen amb la jornada de deu hores.

El ministre del Treball del Reich i els representants dels patrons i obrers celebraran pròximament una conferència a Berlin, amb l'objecte de buscar una fórmula d'arranjament.

El moviment vaguista s'ha estès a part de la zona britànica.

Els periòdics alemanys anuncien que la Comissió interaliada ha decidit embargar a les Caixes del Reich la indemnització de vint mil marcs or que s'havia fixat a conseqüència de l'atemptat comès en 1923 contra el «leader» separatista Smeets, i el pagament de la qual s'havia negat a efectuar el Reich. — Havas.

LA PRODUCCIO. — EL BANC DE RENANIA

Dusseldorf, 12. — Millora per moments la producció industrial metallúrgica del Ruhr

El Reich, renunciant a certes pretensions, autoritzaria la creació del Banc d'Emissió de Renània, com a conseqüència de la intervenció de diversos industrials de Renània i de Westfàlia, que s'han mostrat desitjosos d'apressar la constitució del dit Banc. — Havas.

AJORNAMENT DE LA REVISIO SOBRE LES TAXES CARBONIFERES

Dusseldorf, 12. — Els representants de la «Micum» i de l'Associació minaire del Ruhr, s'han reunit decidint ajornar per al dia 15 del propvinent mes de febrer la revisió de les taxes de l'impost sobre el carbó, la qual revisió, segons l'acord de 23 de novembre proppassat, estava previst que hauria de començar en l'actual mes de gener.

Els delegats examinaren diversos problemes a l'execució dels acords de novembre de l'any passat, i decidiren la creació de dues comissions, les quals estaran en contacte amb la «Micum» per a l'estudi dels detalls tècnics dels acords. — Havas6.

Grècia i Turquia

VENIZELOS VOL REVISAR EL TRACTAT DE LAUSANA I CONCERTARNE UN DE NOU

París, 12. — Comuniquen d'Atenes a la «Chicago Tribune» que el senyor Venizelos es proposa demanar la revisió del Tractat de Lausana i concertar un nou tractat amb Turquia. — Havas.

EL REPRESENTANT OTOMA A ATENES

Atenes, 12. — Ha arribat l'encarregat de Negocis de Turquia. — Havas.

DESMENTIMENT

Atenes, 12. — Als circols polítics es desment la notícia de què el senyor Venizelos tingui la intenció de demanar la revisió del Tractat de Lausana, que Grècia ja ha ratificat. — Havas.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES
Diumenge, 13 gener de 1924

L'esperit de la Mancomunitat

ELS diputats de la Mancomunitat de Catalunya, abans de caure sota la dictadura, han repetit unànimement llur professió de fe en els ideals de sempre i llur fidelitat a la causa pairal.

Han coincidit en l'afirmació essencial homes de totes les contrades catalanes, de tots els estaments socials, de tots els partits i els sectors polítics. De la llunyana Vall d'Aran al metropolità Pla de Barcelona, des de l'Empordà i la Cerdanya a les terres del Priorat i la Ribera de l'Ebre, tots els diputats de Catalunya han coincidit en una afirmació i en un vot.

Aquesta unanimitat revela l'esperit de la Mancomunitat, que no ha estat mai l'obra sectària d'un partit sinó l'actuació collectiva d'un poble.

Els diputats de la Mancomunitat de Catalunya han expressat llur convenciment que els organismes públics han d'ésser governats i dirigits per homes fills del sufragi. En aquesta afirmació democràtica han coincidit tots els segments polítics de l'Assemblea de la Mancomunitat. I aquesta afirmació incorpora el nostre poble als corrents universals, car enlloc del món europeu és acceptada com a cosa plausible i definitiva la idea d'un govern de classe que no sigui elegit pel mateix poble.

L'actitud correcta i digna dels diputats de Catalunya ha causat arreu una impressió molt favorable. Les notes oficioses del govern reconeixen que aquests homes no són destituïts dels llocs als quals foren elegits i enlairats pel poble perquè llur actuació hagi estat nociva o incompetent. Tot el contrari. Els avantatges de llur gestió han estat reconeguts oficialment.

Passaran les circumstàncies actuals, que els mateixos governants d'ara reconeixen transitòries. El que no passarà, per a bé de tots, és l'esperit que ha vivificat tantes obres de cultura, de beneficència, de foment: l'esperit que ha aguantat tota l'obra de la Mancomunitat. Aquesta tasca és declarada, oficialment, benemèrita,

Els bells recons de Barcelona

Nostra Dona dels Reis

AVUI, vuitada de la festa dels Reis, vull escriure de Santa Maria *dels Reis*, altrament dita Nostra Dona *del Pi*. El seu temple decora un dels més bells recons de la vella Barcelona. Es un oasi o un aiguadorment de pau que ha pres forma de plaça, la plaça d'aquest nom que s'obre davant del portal del temple de Nostra Dona, venerada en un dels més gojosos i gloriosos misteris de la seva divina maternitat, com fou aquell d'oferir a l'adoració dels personatges orientals el seu fill Jesús, dret damunt dels seus genolls o penjat a la rosa del seu pit castíssim. Però, aquest nom tan bonic de Santa Maria dels Reis desaparegué, esborrat per aquell altre més popular de Santa Maria del Pi, per un que diu el cronista Pujades que n'hi havia al segle XVI, i que tenia els seus mateixos anys: sincronisme innocent i arcàdic que afalaga el cor del cronista. En començar el segle XIX, encara n'hi havia un altre, que tenia l'alçària de les cases del voltant. Aquest pi morí d'un cop de baioneta sacrílega d'un soldat. Desaparegué l'arbre onomàstic, però va romandre el nom va:

Stat magni nominis umbra.

La Plaça del Pi és un dels indrets de l'honrada Ciutat més intensament barcelonins. Té el prestigi dels segles, la unció de la beutat, el perfum de l'antigor, el color de la història i fins l'olor de santedat del gloriós i humil taumaturg Sant Josep Oriol, que hi visqué i hi deixà els ossos. Un poeta, Josep Carner, suggerí a un altre poeta, Guerau de Liost (membre aleshores del Consistori sota el nom civil de Jaume Bofill i Mates) la idea de sembrar en mig de la plaça buida el pi absent que, si ja no li donava música ni ombra ni balsàmica olor, seguia donant-li un nom sense sentit. I un bell dia, crec que de la muntanya del Tibidabo, hom davallà un bell pi jove, amb totes les arrels, fràgils com una xerxa, apilotades dins de la gleva natal; i amb esments exquisits, com si fos estat un tendre ésser humà, fou plantat al mig de la plaçola, davant del portal ivori de Nostra Dona dels Reis, perquè allà cresqués, com diu el Llibre Sant, de l'home just plantat en la Casa del Senyor, en l'atri del temple de Nostra Dona Santa Maria.

Però, un hom hauria dit que una mena de maledicció gravitava sobre els tendres arbrissons, votats al servici del Senyor i a la glòria de la seva Mare Divina. Després del primer pi que s'hi plantà, moriren també els altres pins que el substituïen. Davant d'aquell portal preciós com un roseret d'or, dolç i vermellenc com el vori antic, els pins tots s'hi morien. Eren vans els prim-miraments i delicadeses amb què es voltava i protegia la seva existència, tan trancadissa com bella. No s'oblidaven, no, aquells qui els cuidaven, dels preceptes geòrgics que dictà el poeta de Màntua, qui tractà la cria dels arbres tan amorosament com si fossin criatures, i advertí que en transplantar els arbrissons, se'ls enganyi donant-los un jaç semblant i un aliment semblat a la llet matera

no sia cas que el arbricells pateixin
d'ésser de sobte tresmudats de mare.

Però, els gràcils pinotells de la muntanya no eren fàcils d'enganyar; s'anaven migrant d'enyorament i a poc a poc es morien. Al cap de poques setmanes, els vèieu amb els cabells esflorats i pansits i com s'anaven assecant, mancats de suc vital, els tendres ulls qui s'afanyaven desesperadament per beure aures, per beure llum. Jo, en veure els pinotells marcits, davant de l'èxtasi diví del portal de Santa Maria, pensava en els servents de Déu que moren joves, segons la vella sentència que ja Menandre formulà. I em semblava que la seva mort bé era mereixedora d'una elegia com la de «La mort de l'escolà», que Verdaguer i el mestre Nicolau ploraren. On volava tan d'hora la verge ànima vegetal dels pins de Santa Maria?

A la fi, la santa perseverància sembla que ha tingut el seu guardó. El pi, plantat darrerament, sembla que ha arrelat i creix i floca i triomfa.

Aquest pi és sagrat. Serà anatema i reu de sacrilegi aquell qui metrà ses mans, agoserades i injurioses, damunt aquest pi religiós. Com el xiprer de Sion, com l'olivera del camp, com el cedre del Liban, com l'arbre del bàlsam i de l'encens, com el sicomor de l'Evangeli, és venerable i reverenciable el pi ascètic de Santa Maria. Fóra un sacrilegi comparar-lo amb qualsevol altre pi famós i profà: ni amb el pi d'Horaci, consagrat a Diana:

Imminens villae tua pinus esto.

Ni amb el pi de Ronsard, consagrat a la seva amada Helena:

Je plante en ta faveur cest arbre de Cybelle
Ce Pin, où les honneurs se liront tous les jours:
J'ay gravé sur le tronc nos noms et nos amours
Qui croistront à l'envy de l'escorce nouvelle...

Aquest pi de Ronsard, amb el seu fullatge brunzent, havia de murmurar amorosos madrigals. El pi de la Plaça del Pi, com un salteri sonor, ha de resar sagrades Lletanies.

LLORENÇ RIBER

L'actualitat política

La disolució de les Diputacions

CARTA DEL SENYOR PUIG I CADAFALCH

El President accidental de la Mancomunitat, senyor Estapé, ha rebut la següent carta, del contingut de la qual ha fet sabedors tots els senyors Diputats.

«Senyor Santiago Estapé i Pagès.

Estimat amic: Rebo un telegrama que m'invita a venir a Barcelona a reunir-me amb els companys; però el rebo amb més de 12 hores de retràs. Crec així inútil emprendre el viatge mancant a compromisos contrets i interromputs treballs encara no finits.

Penso, pel que llegeixo, que és la darrera vegada de reunir-se els Diputats de la Mancomunitat de Catalunya i sento la pena de no estar present en aquest instant històric amb els que hem portat a terme una tasca, ja avui indestructible, i que restarà en tot cas en la memòria dels catalans. Es per a mi una greu dolor escriure aquestes ratlles i no saber-hi posar tot l'afecte del cor que, estant a prop, potser, l'emoció m'hauria inspirat.

Estic segur que, passi el que passi, tots hem posat en la nostra obra massa amor perquè Déu no salvi Catalunya.

Amb tota l'ànima us saluda. — Josep Puig i Cadafalch.»

EL CONSELL PERMANENT

Ahir hi va haver molta animació al Palau de la Generalitat.

Al despatxat del president hi havia, entre altres, els senyors Estapé, Morera i Galícia, Guasch, Fatjó, Lloret, Nogués i Comet, Miracle, Micó, Pich, de Campmany, Colominas Maseras, Borràs, Bassols, Piqué, Carbó, Montserrat, Mias, Jansana.

El Consell Permanent celebrà una breu reunió.

Més tard els repòrters van parlar amb els presidents de la Mancomunitat i Diputació de Barcelona.

Han dit que no hi havia cap notícia nova. I, com sigui que un periodista va parlar del suposat procés del senyor Puig i Cadafalch, el senyor Vallès i Pujals va dir que havia parlat amb la família del dit senyor i que no en sabien res.

El senyor Estapé digué que havia rebut una carta del senyor Puig i Cadafalch i que en facilitaria còpia a la premsa.

Quant a la reunió del Consell va dir que havia estat dedicada al despatx d'assumptes de tràmit que hi havia pendents.

Va manifestar que el senyor Sol, ahir matí, en anar a despatxar a la Universitat Industrial, professors i alumnes l'havien aclamat amb una xardorosa ovació. El senyor Sol, que era present, es trobava vivament emocionat per aquesta mostra de simpatia.

Es referí un dels presents a la reunió d'abans d'ahir, vespre, i els senyors Estapé i Vallès han remarcat novament la perfecta unanimitat que va haver-hi, amb tot i que estaven representants en la sessió tots els matisos de la política catalana, inclòs el de la U. M. N.

Ahir matí signaren els acords presos la nit abans, els diputats Srs. Marí, Minoves, Piqué i de Campmany, i creuen els presidents que per tot demà, tots hauran ja estampat la signatura al peu de l'expressat document, si es fa excepció de mitja dotzena que es troben a l'estranger.

El nombre de diputats que manquen a signar el document és de 15.

El senyor Puig i Sales, que com és sabut es troba convalescent d'una malaltia, ha dirigit una carta al president expressant la seva adhesió als acords que es prenguin.

UNA COMUNICACIO DEL GOVERNADOR DE GIRONA

A continuació reproduïm literalment la comunicació que el governador de Girona va dirigir al president d'aquella Diputació ordenant l'ús del castellà dintre les oficines i suggerint-li altres interessants determinacions:

«Ruego encarecidamente a V. S. que ordene a las dependencias todas de esa Corporación oficial de su digno mando, que sea observado en todo su documentación el idioma oficial y que dentro de ellas se hable el español.

Asimismo, le encarezco que se practiquen los artículos de la Ley provincial en todas sus partes, y sobre todo en lo conexo a conocer este Gobierno de los acuerdos que esa ilustre Corporación tome, para ejecutarlos si procedieran a ejercer los derechos que en su caso le incumben i son de precepto.

Igualmente, que tenga en cuenta todo lo dispuesto en los diferentes órdenes para ser atendido en presupuesto de esa entidad.

Y me permito someter a su buen talento, la necesidad ineludible de que lo que hace referencia a Hospital, Hospicio y Manicomio, sea dotado con creces, por no ser posible despedir o no recibir a los alienados, ni que se quede a las puertas del Hospital un enfermo necesitado de asistencia y carezca de recursos y medios.

Que el ejercicio de tan augustas funciones demanda prescindir de lo superfluo y de toda grandeza, para atenderlos en todo el límite necesario.

Por último, me permito significar a su consideración, si sería preferible que la portería del Hospital no estuviera a cargo de una Hermana, que, además de estar fuera de su cometido propio y estatuido, no debe ser la que discuta y choque con el público en aquellos casos que sean de precisión.

Diós guarde a V. S. muchos años.— Gerona, 5 de enero de 1924. — El general gobernador, Arturo Carsi. — Señor Presidente de la Diputación Provincial.»

ELS FEDERALS

El míting d'afirmació republicana federal de Tarragona, tindrà per oradors l'ex-diputat En Julià Nougués, En Josep Prats, En Manuel Galés i En Jaume Sardà.

LA PREMSA ESTRANGERA

Retallem de «La Publicitat»:

«Ja és sabuda la manera com els d'aris estrangers es resumen a relatar les nostres coses. Per donar-ne una prova més, traduïm el que diu «Le Matin», a propòsit dels darrers esdeveniments:

«La persecució contra els que havien pres part activa en el plebiscit organitzat en favor de la independència de Catalunya, acaba de deixar-se córrer. Al moment mateix que s'anava a obrir una subscripció pública a favor dels detinguts i de llurs famílies, el Directori ha ordenat que fossin posats en llibertat els inculpats. La mesura ha produït una viva impressió. S'ha comentat molt diversament.

Hi havia més d'un miler de detinguts. I, el que és més simptomàtic, els militants de les organitzacions autonomistes, en comptes de substreure's a l'acció de la justícia, s'hi oferien com si tinguessin a honor l'ésser perseguits.»

POLITICA MADRILENYA

Heu's aquí unes quantes notícies sobre l'estat de la política madrilenya.

Retallem de la correspondència — sotmesa a la censura de la Presidència del Consell — que remet «Somniator», a «Las Noticias»:

La política de España está en estos momentos concentrada en Cataluña. Hay para ello una razón potísima. El presidente del Directorio, general Primo de Rivera, al visitar Barcelona, llevó a la capital del Principado toda la actulidad impresionante. Por eso no es de extrañar que las miradas de los políticos se dirijan hacia el océano en que se baña la ciudad de Amílcar Barca...

En los Madriles, los del antiguo régimen andan despistados. Murmuran en los escondrijos y hacen angustiosos presagios para el porvenir.

Siempre es triste el recuerdo de los tiempos felices.»

Aquesta altra notícia la retallem d'una correspondència, també de Madrid, publicada al «Diario de Barcelona»:

«El frío que se deja sentir al aire libre, hoy en Madrid, ha sido causa principal de la animación en las tertulias políticas, muy concurridas a partir de las primeras horas de la tarde. A una de las más acreditadas llevaron varios sujetos la noticia de haber celebrado el conde de Romanones durante la mañana diversas conferencias con sus amigos más importantes, percatándose en ellas el expresidente del Consejo del deseo que los suyos tenían de tributar una manifestación de cariño y simpatía al marqués de Cortina, el cual sale esta noche en el expreso de Andalucía, acompañado de su esposa, para tomar en Cádiz el vapor que ha de conducirle a Canarias. Refiriéndose a este incidente, el conde ha repetido, según parece, la conocida frase de Cavour: «Fara da sé».

ALCALDE QUE DIMITEIX

L'alcalde de la vila de Tossa, En Primitiu Ayuso, ha dimitit el càrrec.

LA DIPUTACIO DE BARCELONA

Parlant de les notes oficioses del Directori, relatives al règim de les Diputacions basques i la seva aplicació a Catalunya, diu el vell «Brusi»:

«Esto aparte, no puede ser grollería el pedir para Cataluña las ventajas de cualquiera otra región privilegiada. La Diputación provincial de Barcelona, por ejemplo — hay que rendirle el honor de la justicia cuando va a sucumbir — ha sido siempre y unánimemente considerada como modelo entre las entidades de su género, así en lo que toca al elemento dirigente como al personal que la ha servido. Con la Restauración acrecentáronse sus prestigios, que culminaron con la gestión inolvidable del que fué ilustre patricio don Manuel Planas i Casals, sañudamente combatido, tras de su noble caída, por los que ahora, depuesto el apasionamiento que les lanzó contra aquel hombre eminente y aleccionados por las contingencias de la política, no tienen inconveniente en reconocer de un modo u otro el propio error. Planas y Casals no fué el único presidente de la Diputación que llevó a lo alto el crédito de ésta: fué el símbolo de la sabia y honrada administración, que habían iniciado sus antecesores y que sus sucesores, sin distinción de partidos y escuelas, han mantenido hasta el punto y ahora en que va a ser disuelta.

El inolvidable Prat de la Riba, el más insigne representante de una política radicalmente opuesta a la en que militaba Planas y Casals, quiso que el busto de éste ocupara lugar preferente en su despacho oficial, lo que a un mismo tiempo honraba al antiguo presidente y a su sucesor, como indicando que, separados ambos por los respectivos ideales, coincidían en absoluto en los postulados de su probidad administrativa y de su amor a la tierra que sus intereses les confiara. El alto prestigio, conseguido por la Diputación de Barcelona, sirvió grandemente a Prat de la Riba para la fundación de la Mancomunitat de Cataluña, con el crédito que dan unos antecedentes inmaculados y una fuerza inicial suficientemente robusta para prestar vida y calor a un organismo naciente.

Del crecimiento de la Mancomunidad contra todos los obstáculos que se han opuesto a su desarrollo, ayer nos ocupamos sucintamente. En la Diputación de Barcelona tiene la Mancomunidad sus más fuertes raíces, su más fecundante savia. Ella ha abierto nuevos horizontes de luz a la región catalana y en todo su territorio ha sembrado nuevos gérmenes de vida.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

L'EXCEPCIO BASCA

Amb aquest títol publica «El Diluvio» l'article següent:

«Van a ser disueltas las Diputaciones provinciales, a ser substituídos los diputados por otros señores y publicado un decreto de administración local. Ignoramos el contenido de ese decreto, como asimismo el de la nueva ley municipal, pero hemos de suponer que, dadas las tendencias unitarias que reinan, no serán muy apreciables las reformas descentralizadoras, que de antemano sabemos no serán más que estrictamente administrativas.

Dícese que serán respetadas las provincias forales, es decir, las vascas. Por qué? No se ha dicho las razones que abonan esa excepción, que a nosotros, que no somos unitarios, nos parecen bien. Merced al concierto económico y a la fuerza de sus Diputaciones, los vascos han conseguido ser los únicos en la administración y en la aplicación de los tributos. Las carreteras vascas son las mejores de España, la red telefónica la más densa, los servicios provinciales, aún cuando no alcanzan la calidad de los de la Mancomunidad, los más perfectos. Las provincias vascongadas son un argumento contra el centralismo.

Ese argumento vivo, y que ahora será respetado, servirá, para todos los que creemos en la fórmula federal como sistema político. Lo harán servir los carlistas, fueristas, y lo haremos servir nosotros, republicanos federales, para señalar que allí donde nuestros principios han tenido una aplicación mínima, han dado un rendimiento máximo.

Se alega que las provincias vascongadas dan poco al Estado, pero esto no es una razón. El Estado aumentaría su canon y las provincias vascongadas persistirían en su buena administración y en el mejoramiento de su país, mejoramiento fatal, ya que está regido por la ley de la división del trabajo y animado por el amor de los vascos a su Vasconia. Sin ese amor, el particularismo administrativo tampoco sería eficaz. Un organismo puesto en manos que no lo amen, que no pongan en él su alma, será un organismo muerto.»

LA INDEPENDENCIA DE FILIPINES

El conegut periodista gallec N'A. Villar Ponte publica al diari «Galicia», de Vigo, uns «Breviloquios de actualidad» comentant l'actitud de la premsa madrilenya en la qüestió de la independència filipina. Diu, sota l'epígraf de «Puntos filipinos»:

«Comentando una noticia de los Estados Unidos sobre los trabajos de los filipinos por su independencia, el diario madrileño «Informaciones» dice que los españoles deben ver con fervorosa complacencia a aquellos. Y añade que todos nuestros periódicos, ateneos, academias i demás centros intelectuales, políticos y obreros, están en el caso de apoyar a los insurrectos del archipiélago, cuyo derecho a las libertades resulta innegable.

Antes de dedicar una pequeña glosa al asunto, advertiremos que «Informaciones» es de los periódicos de mayor circulación en España. Lo que nos da hecho un juicio exacto de nuestro pueblo. Dime lo que lees y te diré quien eres.

Pero otro juicio no menos exacto de España surge patente y tangible, al considerar que aquí se les llama periódicos de gran circulación a los que cuentan con cien mil lectores, entre veinte millones de almas, cuando hay diarios franceses que, solo en París, colocan un número mucho mayor de ejemplares.

Y ahora volvamos a los comentarios de «Informaciones» sobre los trabajos de los filipinos por su independencia que reflejan el sentir de otros colegas i de multitud de habitantes de España.

Realmente ni la prensa de Madrid, ni la de provincias que se inspira en la madrileña, es la más autorizada para llevar a cabo campañas de tal guisa. Querer hoy lo que no se quiso ayer revela más amor a la venganza que a la justicia. Mientras las Filipinas eran colonia española, sus ansias de independencia constituían algo viliando e intolerable para los partidarios del «último hombre y la última peseta». A excepción de «El Nuevo Régimen», de Pi y Margall, entonces, todos los diarios de la corte pedían a voz en grito el castigo ejemplar contra los rebeldes «amarillos». Ninguno apenas «in illo tempore» se atrevió a salir en defensa de Rizal.

Pero ahora, practicando el clásico lema de «justicia y no por mi casa», más por odio a Norteamérica que por simpatía a la causa humanitaria de los filipinos, «Informaciones», y como éste otros periódicos de Madrid y provincias, envuelven en un gesto de falsa nobleza el fondo no muy claro de sus intenciones colindantes con el derecho de pataleo.

No son, por lo tanto, los españoles, en el caso de referencia, los más llamados a apoyar los justos anhelos del Archipiélago filipino. Porque, si debido a un milagro de trasmutación, España apareciese de nuevo ejerciendo dominio en tal territorio en lugar de los Estados Unidos, «Informaciones» cambiaría de criterio, para conducirse en forma diametralmente opuesta, como cambiaría también si Yanquilandia no hubiese tenido jamás pugna con nosotros. La conducta observada por la mayor parte de la prensa madrileña durante la Insurrección de Irlanda contra Inglaterra, nos autoriza para hablar así. Y nos autoriza para hablar así, igualmente, el pleito actualísimo de la India y la Gran Bretaña, que en Madrid a nadie interesa, a pesar de que estos pleiteantes no se hallan más lejos de nosotros que los otros.»

UNA CARTA DEL COMTE DE ROMANONES

Ha estat molt comentada la carta escrita pel comte de Romanones a la Societat «El Sitio», de Bilbao. Heu's ne aquí alguns paràgrafs:

«Hace ya tiempo sostuve y ahora repito, que los grandes partidos de antaño, a los cuales tanto debe la Monarquía en España, basados sobre un vasto conjunto de dogmas relativos a todos los problemas actuales y posibles, y su alterna rotación en el gobierno del país, por responder a una estructura social desaparecida ya, no volverán a prevalecer; por entenderlo así me resistí a formar parte del último Gobierno de Concentración, sometiéndome al fin para no ser acusado de producir daño ni crear obstáculos al advenimiento al Poder de una situación liberal.

Las últimas elecciones inglesas dan testimonio de que aun allí se rompe y transforma el viejo molde de los órganos políticos, surgiendo la necesidad de buscar, para la dirección del Estado, organismos más amplios de lo que han sido hasta ahora los partidos.

Ejemplo tan relevante debe ser meditado por cuantos amen en España la libertad y quieran, además de proclamarla como fe propia, trabajar por su restauración. Precisa reconocer que no basten ya las fuerzas de un solo partido político para salvaguardar la libertad ni para mantener incólumes las instituciones liberales y democráticas «conquistadas a costa de su sangre por el Pueblo y el Ejército español», como dice bien esa Junta en su documento, ni tienen siquiera valor alguno ya los partidos políticos si no [illegible] la aspiración de una [illegible]

Gran silencio guardan, es verdad, todos aquellos que, sintiéndose liberales, militaran o no antes en la política, oyen con pena los cantos de júbilo con que atruenan los aires sus perennes adversarios.

No cede a ninguna otra mi aflicción tan atormentadora que, en algún momento, cruzó por mi espíritu el anhelo y el vago propósito de buscar lejos de España una paz que sólo la ausencia de ella podía darme. De ello desistí pronto juzgando que aun era obligación mía, como de todo ciudadano español, acrecentada por los deberes anejos a las funciones que desempeñé y a mi posición política, permanecer allí donde pueda afirmarse la fe en las instituciones liberales y en los derechos consignados en la Constitución del reino. Y yo no he perdido todavía la confianza en la compatibilidad de la Monarquía con el régimen constitucional, único que, en mi sentir, permitirá a España salvar los peligros que hoy acechan, no sólo su bienestar, sino su prestigio ante el mundo, y único a quien mis convicciones políticas, jamás vacilantes en este punto ni aún en las horas más duras y difíciles, me permiten servir.

Sin palabras jactanciosas, enojosas siempre y más ahora, puedo afirmar que mi deber de liberal, ese deber que El Sitio a todos recuerda, no queda ni quedará incumplido. Yo no aceptaré resignadamente, en lo que de mí dependa, que de las obscuras lejanías del pasado renazcan y vuelvan a imperar en nuestra patria doctrinas y procedimientos que en otros tiempos labraron su desventura. Por vencerlas aceptaron otras generaciones de grandes españoles el largo martirio que entreteje la historia de España durante los dos primeros tercios del siglo XIX, ofreciendo a la libertad de su patria la vida y la hacienda, homenaje que han de estar dispuestos a imitar quienes aspiren a ser en las horas difíciles juntamente patriotas y liberales.

Si estoy pronto a aceptar mi parte de sacrificio en la hora presente, también lo estaría a apartarme de toda intervención en esa lucha. Las voces de mi personal conveniencia, así me lo aconsejan y deseo fervientemente que las circunstancias me hagan lícito el escucharlas, mostrando que surgen en el ámbito nacional afirmaciones de liberalismo bastantes para hacer indiscutible la victoria. Sin embargo, forzoso es confesar que las apelaciones dirigidas a esas fuerzas liberales yacentes en el subsuelo social y ajenas a la política antigua, han quedado hasta ahora sin respuesta. Y vemos, en cambio, la evocación ruidosa de siglos inquisitoriales entremezclando con violencias de la verdad histórica, las grandezas españolas hijas de las libertades castellanas y aragonesas con el esplendor de las hogueras donde se abrasaba la libertad del pensamiento, mientras los espíritus liberales esperan inútilmente la respuesta del alma nacional, dormida o sojuzgada, a su angustiosa interrogación.

No soy, sin embargo, pesimista. No espero mucho de los llamados hombres nuevos, es decir, de aquellos que, en presencia de una política de la cual por lo visto disentían, permanecieron impasibles o apartados, señal cierta de que les falta o capacidad o desinterés y patriotismo suficientes para intervenir. Hay muchos que ahora abominan de la «vieja política», dándose ejecutoria de novedad. A esos patriotas de ocasión, de esta ocasión, habría que preguntarles por las cicatrices ganadas en los combates que sostuvieron contra el sistema de que ahora dicen abominan. ¡De esos patriotas reconstituídos, qué se puede esperar!

Pero tengo mucha esperanza en los hombres, en las generaciones nuevas, en los que llegan ahora a la vida, porque esos son los únicos libres de pecado y porque las hieles de las decepciones no han podido aún marchitar sus juveniles entusiasmos. Para esos hay que defender la libertad. Que no perezca en nuestro tiempo. Que logremos transmitirla, como antorcha legendaria, a quienes han de ser nuestros sucesores, su defensa es una obligación individual que cada uno debe cumplir como en conciencia crea que es más eficaz. A los amigos políticos que me hacen el honor de seguirme y que en mí tienen puesta su confianza, no los retengo, por esa razón, a ellos les digo que busquen quien, a su juicio, pueda [illegible] con más [illegible] o con más fortun[illegible]

nuevo deber que las circunstancias imponen, todos los vínculos de la antigua lealtad están cancelados, aunque la gratitud mía para con ellos no haya de cancelarse nunca.

Invita esa Sociedad a todos los liberales españoles a hacer de nuevo ostentación de su credo, a mantener sus convicciones. Esa invitación encuentra eco en muchos. No obstante, las dificultades de atenderla son notorias.....

. . . .

A restituir esa libertad a las ideas debe encaminarse, en primer término, nuestro esfuerzo. Y para ello está dispuesto a acudir al llamamiento de quien enarbole la bandera del liberalismo y a secundar, en cualquier fila, en la última, a quien inicie la cruzada.»

L'ALCALDE DE TORTOSA

Comuniquen de Tarragona, que, segons han dit alguns diaris, l'alcalde de Tortosa, havia presentat la dimissió del seu càrrec.

Hom diu que, lligat per una sèrie de relacions caciquistes, ho feu per no poder quedar bé amb l'opinió i amb els amics.

Ara, però, ha retirat la dimissió.

DEL PLEBISCIT DEL CENTRE DE DEPENDENTS

A la Capitania general s'han rebut les causes instruïdes amb motiu de la proposició del Centre de Dependents, instruïda contra ex-alcaldes i ex-regidors de diverses localitats de les terres de Tarragona, Girona i Lleyda, les quals seran remeses al comandant d'infanteria En Cristòfol Fernàndez Valdés, que havia instruït ja les corresponents a Barcelona.

Els únics processats per la coneguda proposició són els ex-regidors de Badalona, els quals foren els primers d'ésser empresonats.

Butlletí internacional

12 de gener de 1924

LA PETITA ENTESA

La Conferència de Belgrad no va poder ésser inaugurada dimecres, car el tren en el qual viatjava el ministre d'Afers Estrangers de Romania senyor Duca es trobà bloquejat per la neu. El Dr. Benes, ministre d'Afers Exteriors de Txecoeslovàquia, i ànima de la Petita Entesa, arribà a Belgrad dimecres. La Conferència fou inaugurada dijous.

El corresponsal del *Times* a Belgrad diu que el govern de Iugoeslàvia no està encara gaire decidit a acceptar les propostes de Txecoeslovàquia en les qüestions de l'aliança amb França i del reconeixement dels Soviets, que formen part integrant de la política internacional del Dr. Benes.

A Belgrad esguarden amb molta més desconfiança que a Praga l'eventualitat d'admetre al país un representant oficial dels Soviets i el perill de perdre la llibertat d'acció a l'Europa Central, sota la influència de l'hegemonia francesa.

Els problemes immediats de Iugoeslàvia no són ben bé els de Txecoeslovàquia. Cal preveure, però, que a Belgrad, com succeí a Marienbad i a Sinaia, s'imposarà el pensament polític del Dr. Benes i la Petita Entesa sortirà enfortida de la Conferència.

Les notes oficioses de les sessions confirmen aquesta impressió. Sota la presidència de Patxitx, els senyors Nintxitx (Iugoeslàvia), Benes (Txecoeslovàquia) i Duca (Romania) han pogut constatar que els tres països segueixen absolutament d'acord en totes les qüestions de principi i de procediment que afecten la política internacional. Aquest acord ha trobat una expressió feliç en la fórmula diplomàtica següent: «La Petita Entesa, volent continuar les seves relacions de confiança i collaboració amb tots els seus aliats, es troba més resolta que mai a mantenir, dintre de l'actual situació europea, els corrents que tendeixen al compliment dels tractats i a la consolidació de la pau, que és igualment indispensable als tres països que la integren.»

Aquest resultat, baldament previst, accentuarà el moviment d'aproximació a Londres iniciat a Itàlia.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Les Idees i les Imatges

DE LES DEIXALLES ALIMENTICIES

Les deixalles d'un àpat, resulten sempre un espectacle poc agradiuol a l'esguard.

A voltes és francament fastigós.

Les deixalles alimenticies abandonades, a manera de testimoniatges votius, a ple sol i a plena serena, ens semblen també molestoses, majorment si elles són escampades, per a dir-ho així, fora de lloc, en un ambient inadequat, i, fins a cert punt, paisatgísticament contradictori.

Posem per cas: una estesa d'esgrogueïts ossos de costelles de moltó, damunt el sorral lluent d'una riba marina, o bé, sota un pi muntanyenc, vora un matoll de romaní, un pilot negre-blavis d'esclofolles de musclos.

En canvi, els pots i capses de llauna buits dels productes alimenticis en conserva que decoren, amb tanta de profusió, els corriols polsosos i els herbeis anèmics dels nostres suburbis ciutadans, serven, a llur manera, una harmonia complementària especial.

S'adiuen assats bé amb l'esperit equívoc del conjunt.

Com s'hi reflecteixen, en aquests pots i capses de llauna — tràgicament i grotescament alhora — els focs ataronjats d'un suprem capvespre d'hivern!

JOSEP MARIA JUNOY

Diari de Madrid

Per causes estranyes a la nostra voluntat i a la del nostre company En Rafel Marquina, avui no podem publicar l'acostumat «Diari de Madrid».

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Conferències i telefonemes de LA VEU DE CATALUNYA)

La situació al Marroc

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 12. — Nota oficial de Guerra:

«Zona oriental. — Aquest matí ha quedat establert el darrer lloc fortificat de Buafora, essent protegits aquests treballs per forces de la Mehalla número 5, apoiades en llur replegament per les bateries de Buafora i Loma Roja.

Durant el replegament hi hagué dos ferits indígenes de la Mehalla número 5.

Els nous llocs han quedat guarnits per forces de regulars.

Per l'esquadreta de servei han estat bombardejats avui al matí els poblats de Beni-Bugasi i Beni-Buyasi del Monte.

Zona occidental. — Sense novetat.»

LES CAMBRES DE COMERÇ

Madrid, 12. — El Consell Superior de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació, ha elevat al Directori Militar un llarg escrit referent a la qüestió de Tànger i a l'actuació d'Espanya al Marroc.

Es recorda en el document la posició de les Cambres a les reunions celebrades el darrer any, abans de la creació del Directori, i s'afegeix que contra la bona voluntat d'aquest a l'estat de coses existents al Marroc, s'ha sumat la tan temuda pretensió amb la qual es va a posar terrainí a l'antic plet de Tànger, el qual port és indispensable per a la comunicació entre les posicions i les sotmeses al protectorat d'Espanya i ciutat d'indiscutible importància política per a Espanya, per la seva història, per la seva situació geogràfica i pels drets nascuts dels convenis.

Les Cambres opinen que és urgent en l'internacional, obtenir compensació als sacrificis i en l'espanyol, orientar l'acció envers l'estalvi d'elements de tots els ordres per a impedir que es pugui canviar aquest episodi colonial en una empresa capa de posar en perill alarmant la pròpia vida d'Espanya.

Signa el document Basili Paraiso.

CARTA DE MULEY HAFID

Madrid, 12. — «Heraldo de Madrid» publica la següent carta de l'ex-soldà del Marroc Muley Hafid:

«Distingit senyor.

Al diari de la seva digna direcció, he llegit un solt amb motiu del succés d'un tinent coronel de Sanitat, estranyant-me molt que per error de transmissió o per omisió d'redacció aparegui la notícia de què en l'época que el dit senyor estava al meu servei velés com es ficava al Roghi en una gàbia amb dos lleons.

Aquesta notícia és tan inserta com la quasi totalitat de les moltes africanistes.

Crec que ni l'esmentat senyor ni ningú poden afirmar un fet falç.

Sento molt que donin crèdit a aquestes notícies, quan el lògic seria que se'm consultés, tota vegada que porto vivint a Espanya prop de deu anys.

La llegenda de la gàbia es remunta a set dinasties anteriors a la meva, i en el meu regnat s'ha emprat, com en els anteriors, amb l'objecte d'evitar que els rebels fossin agredits pel poble, estranyant-me que vostè ignori això, a part que la gàbia del Roghi ha passat de moda, perquè en l'actualitat he mvist coses pitjors.

El qui li ha facilitat aquesta notícia sé perquè ho ha fet, però no comprenc perquè la premsa espanyola recull aquests rumors.»

EL SALVAMENT DE L'«ESPAÑA»

Melilla, 12. — Continuen els treballs per al salvament del cuirassat «España».

Els escafandrer's efectuaren un reconeixement a l'exterior del casco, i després el senyor Franco es posà una escafandra i es sumergí també per a efectuar un reconeixement personal.

Els Ajuntaments

NOU ALCALDE A ALACANT

Alacant, 12. — En sessió extraordinària, l'Ajuntament ha elegit per a alcalde el comandant d'infanteria don Miguel Salvador Arcàngel.

SUSPENSIO DE REGIDORS A ALMERIA

Almeria, 12. — El governador ha declarat la cessantia dels regidors actuals don Antoni Rodríguez, don Dionís Fernández i on Alvar Campo, que havien exercit el càrrec anteriorment.

Del desfalc de correus

LES DILIGENCIES JUDICIALS I L'EXPEDIENT ADMINISTRATIU

Madrid, 12. — Per les declaracions prestades per l'empleat de Correus senyor Soto, gairebé es pot assegurar que la policia practicarà algunes detencions.

No s'ha pogut concretar res encara sobre la dama francesa; els primers informes daven per segur la seva desaparició, però ara es té la certesa que no fou així.

A l'administració central de Correus se segueix instruint l'expedient administratiu en el qual apareixen lliurats els plecs de valors més considerables que anaven en l'expedició.

Encara no s'ha determinat exactament la quantitat a què puja el sostre; però es pot afirmar que la xifra és molt inferior el que s'ha suposat.

NOTA OFICIOSA

Madrid, 12. — A la Presidència han facilitat la següent nota oficiosa de la Direcció general de Correus:

«Amb motiu de la detenció de l'ambulant de Correus don Josep Soto, alguns diaris publiquen certes notícies que estan mancades en absolut de tota exactitud.

Sense que aquesta aclaració pugui interpretar-se de cap manera com a defensa del funcionari postal que ha estat al seu deure, interessa fer constar que aquest observà fins la data una immillorable conducta, que mai féu sospitar als seus superiors que fos capaç de la infidelitat que ha comès.

L'organització dels serveis, per altra part, no consent endarrerir la remesa d'una expedició per altra, puix si el senyor Soto ho hagués intentat una sola vegada hauria estat descobert a l'acte.

Tampoc resulta comprovat que la quantitat robada s'eleva a un milió de pessetes.

Les dades oficials no són tan alarmants com indiquen les referències periodístiques».

El cardenal Benlloch

ALTRA INTERVIU

Madrid, 12. — «El Debate», publica altra interviu amb el cardenal Benlloch.

En l'esmentada interviu, diu que des d'avui, pensa ésser el primer cardenal hispano-americà.

Afegeix que a l'Amèrica d'avui, es pot fer molt per la causa catòlica.

Respecte a la tasca futura diu el següent:

—Anem a tirar el pont espiritual, millor dit, reconstituir-lo.

Jo he promès als catòlics d'allà que molt aviat aniré novament a veure'ls.

Tinc de formar aquí nombrosos missioners.

Hem tirat ja les bases del futur desenrotllament de la nostra missió a Amèrica.

Els governs d'aquelles Repúbliques m'han ofert tota classe de facilitats; els estan esperant.

A Colòmbia, m'han fet ja alguns donatius.

El govern contribuí amb 2.000 pesos or al Seminari de missions de Burgos.

Penso, l'any vinent, fer un altre viatge.

La dissolució de les Diputacions

TEXT DEL DECRET

Madrid, 13. — A la Presidència s'ha facilitat aquesta matinada còpia del següent decret, que sortirà demà a la «Gaseta»:

«Exposició.

Senyor:

Demostra la realitat política espanyola que moltes de les corrupteles que el Directori es proposà i vol expulsar dels Ajuntaments tenen franca cabuda encara en bastantes Diputacions provincials.

Aquesta circumstància aconsella aplicar a aquestes el mateix criteri que s'ha seguit amb les corporacions municipals.

Certament, no totes les Diputacions adoleixen d'iguals defectes i en el mateix grau. Al contrari, existeixen algunes, el funcionament de les quals sembla implacable. Però, la mesura, ha d'ésser general, si es del sitja la seva exemplaritat i d'ella cal exceptuar tan sols a les que viuen en el règim jurídic privilegiat, fill de concerts i pactes antics de gran transcendència en l'ordre econòmic.

Restava únicament precisar el sistema de substitució més perfecte i s'ha adoptat naturalment pel de lliure selecció, com mitjà més eficaç per evitar els inconvenients anexos a tot automatisme; ben entès que al renovar les Diputacions espera el Directori que els elements cridats a integrar-les amb caràcter transitori, però amb plena autoritat, es sentin animats de l'esperit d'expansió comarcal o regional, precís per dibuixar el gèrmen de la futura personalitat superprovincial.

Fundant-se en les raons que precedeixen, com tràmit previ a la reforma del règim provincial, que deu seguir a la municipal, el president que subscriveix, en nom del Directori Militar i com cap del govern, té l'honor de sotmetre a l'aprovació de V. M. el següent projecte de Reial decret.

Madrid, 12 de gener de 1924.

Senyor, als RR. PP. de V. M. — Miguel Primo de Rivera Orbaneja.

Reial Decret.

Aproposta del president del Directori Militar, d'acord amb el mateix, vinc en decretar el següent:

Article primer. — Es declaren dissoltes les actuals Diputacions provincials d'arreu d'Espanya, llevat les de Alava, Guipúzcoa, Navarra i Biscaia.

Article segon. — Els governadors civils designaran tants diputats provincials interins, com en propietat ha de tenir cada Diputació, elegint-los lliurement entre els habitants de la província, de més de 25 anys, que posseeixin títol professional, siguin majors contribuents o exerceixin càrrecs directius a les corporacions representatives d'interessos culturals, industrials i professionals.

Els governadors procuraran que tots els novament designats o reelegits siguin persones de solvència i prestigi socials a ésser possible qu resideixin habitualment, almenys un, en cada partit judicial, i que no els siguin aplicables les causes d'incompatibilitat i incapacitat que estableixen els articles 36 i 38 de la llei de 29 d'agost de 1882.

També procuraran concedir una fracció de la totalitat de llocs a les representacions corporatives, tenint cura que en elles no hi manqui les classes sanitària, cultural, industrial, agrícola i obrera.

Article tercer. — El dia 20 de gener es constituiran les noves Diputacions provincials sota la presidència del governador civil respectiu.

En aquesta primera sessió seran elegides la comissió «provincial» i les permanents, segons les disposicions aplicables de la llei de 29 d'agost de 1882.

Article quart. — Dintre dels deu dies següents a la constitució de les noves corporacions «provincials», es reunirà a Barcelona l'assemblea plena de la Mancomunitat Catalana, prèvia convocatòria i sota la presidència del governador civil d'aquella «provincia».

En la dita assemblea serà nomenat el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Article cinquè. — Les noves corporacions «provincials» hauran d'elevar al ministeri de la Governació en el termini de quinze dies i sota la seva més estreta responsabilitat, una memòria suscrita en la qual es detallin els defectes o anomalies que al fer-se càrrec del govern de la «provincia» hagin observat, si hi fossin, i proposaran, en el seu cas, les mesures convenients per a remeiar-les.

Article sisè. — Les noves Diputacions provincials podran proposar, pels tràmits establerts en el Reial decret de 18 de novembre d 1913, la contitució de Mancomunitats que tinguin per objecte el compliment dels fins i millora dels serveis que estan actualment encomanats o puguin encomanar-lo en el successiu a les províncies.

Article setè. — Pel sots-secretari del ministeri de la Governació es dictaran le regles precises per a l'execució d'aquest reial decret.

Donat el Palau, a 12 de gener de 1924.— Alfons. — El president del Directori Militar, Miquel Primo de Rivera Orbaneja».

Al Suprem de Guerra

ASSENYALAMENTS

Madrid, 12. — A la reunió plenària celebrada avui pel Consell Suprem de Guerra i Marina, ha quedat acordat l'assenyalament per a la setmana pròxima de la següent forma:

Dilluns, 14. — Vista de la causa contra el soldat Francesc Abarca i altres per compra-venda d'armes i bestiar. Ponent, el conseller togat senyor Milles.

Dimarts, 15. — Vista de la causa contra el sergent Elves i altra per estafa. Ponent: el conseller senyor Darosa.

Dimecres, 16. — Vista del proc s instruït contra el sergent Antoni Giró i altres per abandó del servei. Ponent: el general Ayala.

Dijous, 17. — Assumptes de tràmit.

Divendres i dissabte, respectivament: sala de Marina i reunió plenària i Assemblea de Sant Hermenegil.

La U. G. de Traballadors i el partit socialiste

LA SEVA ACTITUD

Madrid, 12. — Els Comitès de la Unió General de Treballadors i del Partit Socialista, en tractar respectivament de la posició adoptada per les Comissions Executives d'ambdós organismes nacionals en relació amb els esdeveniments que es produïren al país en el mes de septembre últim, acordaren aprovar unànimement de la seva conducta, estimant demés que les circumstàncies actuals no aconsellen un canvi en la situació que oportunament assenyalaren.

Al mateix temps es dirigeixen als treballadors per tal que, en interès de la vida general i dels especials de la classe, enforteixin llurs organitzacions polítiques i sindicals per al compliment dels comesos del proletariat.

La Reforma municipal

CENT REGIDORS, DELS QUALS VINT-I-CINC FORMARAN LA JUNTA PERMANENT

Madrid, 12. — A l'Ajuntament es comentava molt la pròxima reforma municipal, i es donaven ja detalls.

Sembla que el futur Ajuntament es compondrà de 100 regidors i una Junta Permanent que la compondran 25 regidors.

La Junta es renovarà tots els anys, per tal que tots els regidors formin part d'ella en el temps del seu mandat.

Els temporals

A VIGO

Vigo, 12. — Segueix regnant fort temporal d'algua i vent.

Els vaixells fondejats a aquest port continuen a l'abric en lloc de refugi.

Des de fa dos dies Vigo està incomunicada amb Madrid.

Al port d'Ueu, han quedat destroçades algunes embarcacions.

Els barris de pescadors estan inundats i els veïns han tingut de refugiar-se a les barques.

Les pèrdues a tot el litoral són grans.

A GIJON

Gijon, 12. — El temporal que ha estat imponent trencà un tros del passeig dels molls del trenca-ones de Ponent.

La feresa de les onades destruí les obres del marge dret de la canalització del riu Piles, que ve efectuant-se per l divisió Hidràlica del Miño, nvadint les aigües els pobles llindants.

Consell de guerra a Valladolid

PER MALVERSIO I ESTAFA

Valladolid, 12. — A la caserna de Farnecl, es reuní el Consell de Guerra, sota la presidència del coronel senyor López del Pozo, per a veure i fallar la causa instruïda contra el tinent d'intendència don Rafel Arenales, acusat del delicte de malversació i estafa.

El fiscal sollicita la pena de cinc anys de suspensió d'empleu i altres cinc de presó correccional, amb pèrdua de la carrera.

L'actuació del Directori

EL PRESIDENT

Madrid, 12. — A les sis ha arribat a la Presidència el general Primo de Rivera, dient que no hi havia cap novetat.

No tenia notícies.

LA REUNIO DEL DIRECTORI

Madrid, 12. — La reunió celebrada aquesta nit pel Directori ha estat molt breu, i, segons ha manifestat el general Vallespinosa, no ha tingut cap interès, perquè s'ha limitat a un canvi d'impressions i resolució d'assumptes de trámit.

El general Primo de Rivera ha rebut la visita del general Martínez Anido i la del director de Correus, senyor Tafur.

LA REVENDA DE BITLLETS D'ESPECTACLES

Madrid, 12. — Aquesta tarda ha estat comunicada pel sots-secretari de Governació al gerent de la Societat Espanyola d'Empresaris una Reial ordre disposant que el Decret relatiu a la revenda de bitllets d'espectacles, no prohibeix la venda a Comptaduria amb el recàrrec del 15 per 100, sempre que els preus d'aquesta venda siguin anunciats pels cartells.

EL MONUMENT D'ALMANSA

Madrid, 12. — Una comissió d'Almansa, presidida pel marquès de la Calzada, ha estat a la Presidència per a parlar amb el general Primo de Rivera sobre l'erecció del monument commemoratiu de la batalla que porta el nom de la dita població.

La química-física i la farmàcia

CONFERENCIA DEL DOCTOR MOLES

Madrid, 12. — Conforme s'havia anunciat, s'ha celebrat en el domicili social del Reial Collegi de Farmacèutics de Madrid la conferència encomanada al doctor N'Enric Moles, que ha inaugurat el curs desenrotllant el tema: «La química-física i la Farmàcia».

L'acte fou presidit pel general Martínez Anido, acompanyant-lo en l'estrada els senyors Murillo, director general de sanitat, Carracido, Villena, Bellot, Nieta, Blanco, Ergueta i Roldan i Casares, president de la corporació, que pronuncià paraules de presentació del conferenciant, i enalté la importància de la ciència pura com a base d'engrandiment i prosperitat dels pobles.

El conferenciant posa de manifest el paral·lelisme que existeix entre el desenrotllament científic i l'aparició de figures genials i els grans trastorns polítics i socials en començar el segle XIX i el XX.

Aquest paral·lelisme es confirma així mateix per al nostre país.

A continuació exposa, de manera breu, les idees del descobriment químico-físic que actualment preocupen als homes de ciència.

Demostra la impossibilitat de separar la ciència pura de l'aplicada, i l'error dominant en nostre país en creure el contrari.

Exposa les aplicacions científiques dels Raixs X, primer, com a mitjà de demostrar la posició dels àtoms dintre la molècula, després, com instrument analític d'extraordinària finesa per a l'anàlisi; i finalment exposa l'èxit obtingut en la teoria genètica dels elements en aplicar als mateixos els Raigs X.

Exposa el resultat obtingut en la desintegració natural i artificial dels elements, posant de manifest que la ciència actual ha vingut a confirmar exposant les idees sostingudes en el segle anterior sobre la constitució de la matèria.

Ruttenfort i Anton han confirmat les idees del seu compatrici Proud.

Dedica algunes paraules al sorprenent fenòmen de la isotopia, i manifesta que tota la transmutació dels elements, somni dels antics alquimistes, s'ha realitzat.

Els sorprenents resultats obtinguts en la superdesedació dels cosos químics, són revisats ràpidament pel conferenciant, el qual indica a continuació les aplicacions modernes del fenòmen de l'absorció, realitzant algunes experiències adequades.

Finalment, dedica alguns moments a comentar l'estat de l'ensenyança experimental a Espanya i la manca d'apoi que es troben nostres científics, donant detalls comparatius del que es fa en altres països, demanant remei a aquesta situació, que deixa a Espanya al marge dels països cultes, malgrat l'esforç d'alguns abnegats.

El senyor Martínez Anido dóna les gràcies a la corporació per haver-lo invitat, saludant al senyor Carracido i demés personalitats, elogiant i aplaudint la tasca del conferenciant i desitjant que els successius tinguin el mateix èxit per al prestigi de la Farmàcia i bé de la humanitat; quedant inaugurat el present curs.

Els oradors han estat molt aplaudits.

Notes de Madrid

EL CARDENAL BENLLOCH

Madrid, 2. — El cardenal Benlloch ha dit als periodistes que havia assabentat el Rei minuciosament del resultat del viatge a Amèrica, que pot considerar-se, com va dir ahir, un èxit franc i definitiu.

El cardenal ha acabat fent un ample elogi de la tasca informativa que realitza la premsa.

Es molt probable que demà marxi a la seva diòcesi de Burgos.

EL PREMI GROS

Madrid, 12. — El premi gros de la rifa celebrada avui, que ha correspost a Barcelona, es troba a l'Hotel Palace de Madrid.

Un senyor anomenat Garrido adquí a Barcelona les dues sèries del número premiat.

Un bitllet sencer se'l va quedar el cap del personal subaltrn del Palace, reservant-se tres dècims i repartint els altres en fraccions d'una, 1'50, 2'50 i 5 pesetes.

Un dècim sencer el juga un empleat anomenat Gallicio, i altre un cambrer anomenat Raimon.

LES RESPONSABILITATS

Madrid, 12. — Ha retornat al Marroc, el general Bazan, per a prosseguir les investigacions de les responsabilitats administratives militars.

EL PROBLEMA FERROVIARI

Madrid, 12. — Havent-se d'acordar la solució del problema ferroviari abans del dia primer del vinent mes de febrer, s'han repres novament, els treballs pels encarregats d'estudiar aquest important assumpte, fent-se noves observacions, les quals seguiran examinant-se.

COMPENSACIO FAMILIAR

Madrid, 12. — Demà, diumenge, a les deu, del matí, se celebrarà al Teatre Espanyol, la festa de compensació familiar, organitzada per l'Agrupació Patronal del Ram de la Fusta.

El dit acte serà presidit pel general Primo de Rivera, qui dirigirà la paraula als obrers reunits, que en gran nombre han sollicitat les oportunes invitacions, sabent la transcendència que ha de tenir aquest acte.

PER ALS ESTUDIANTS DE L'EUROPA CENTRAL

Madrid, 12. — El Comitè pro-estudiants de l'Europa Central, un cop fetes les oportunes gestions prop del ministeri d'Estat perquè les trameses del comitè pro-estudiants es facin amb les garanties necessàries perquè el diner arribi a la seva destinació per via oficial, ha tramès 36.000 pessetes per intermediació del Banc d'Espanya al cònsol d'Espanya a Munic, el qual els remetrà als delegats de l'Associació d'estudiants estrangers, en presència de la infanta donya Pau al seu palau.

AJORNAMENT

Madrid, 12. — La festa organitzada pel Centre Navarro s'ha ajornat fins al dia 22 del corrent.

PARTIDA D'ESCACS

Madrid, 12. — Aviat comenarà un match collectiu d'escacs a dues partides entre el Casino de Madrid i el de Múrcia.

Per a premi de vencedors i vençuts el duc T'Serclaes ha donat dues capses d'ampolles de Jereç d'una acreditada marca.

També s'anuncia la pròxima visita del famós jugador austriac Retti.

A BORSA

Madrid, 12. — La sessió bursàtil està mancada d'interès pel negoci que s'hi desenrotlla.

Els cabals públics acusen fluixetat, baixant la partida d'Interior 15 cèntims en quedar a 70'40.

Solament es cotitzen en accions bancàries les del Rio de la Plata, a 100, en alça de 7 enters. Les ferroviàris estan demanades.

Els francs accentuen la seva debilidad i queden a 36'95, amb depreciació de 70 cèntims. Les lliures cedeixen 18, a 33'36 i els belgues 40, a 33'25.

DEFUNCIO

Madrid, 12. — L'alcalde de Madrid ha hagut de marxar a Orgaz, per haver mort la seva mare.

ENTERRAMENT

Madrid, 12. — Avui a dos quarts de quatre de la tarda ha tingut lloc l'enterrament del general de divisió, procedent de l'arma de cavalleria don Miquel Manglano i Guajardo-Fajardo.

AUTE DE PROCESSAMENT

Madrid, 12. — El jutge ha decretat el processament de l'ex-regidor senyor Martínez Reus, i la seva llibertat provisional, sota fiança de 120.000 pessetes per les responsabilitats civils, i 15.000 en concepte de responsabilitat criminal.

«TERRA BAIXA» AL REIAL

Madrid, 12. — El dimarts s'estrenarà al Teatre Reial l'òpera d'En Guimerà, música del mestre Albert, «Terra Baixa».

ELS SOCIALISTES

Madrid, 12. — A la reunió del ple del Comitè general del partit socialista s'adoptaren, entre altres, els següents acords:

Reduir la quota extraordinària a 10 cèntims mensuals en compte de 25, per afiliat, per a les agrupacions socialistes, i a cinc, en comptes de quinze, per a les societats obreres; saludar personalment el company Iglesias i tots els delegats com a prova d'afecte i adhesió; remetre a l'Iglesias, des del primer d'abril, 500 pessetes al mes, com a president del Comitè General, demés de les 500 que percibeix com a director d'«El Socialista», que continuarà cobrant; obrir des d'ara llistes d'una subscripció per a la caixa del Comitè General del partit, a la qual podran anotar quantitats quantes entitats ho desitgin; ingressar en aquesta subscripció les quantitats ja recaptades amb destí a l'homenatge a l'Iglesias; considerar com a compte a part, dintre de la general del partit, les quantitats que es reben per aquesta subscripció.

SOBRE SUBSSISTENCIES

Madrid, 12. — «La Libertad» publica una interviu amb el vice-president de la Cambra del Comerç de Madrid En Bernard Martin, el qual proposa per a l'abaratiment de la vida, les següents mesures:

Primera: Intensificació del treball i els seus jornals, sense limitació, fins la percepció del mateix, i les seves rebaixes.

Segon: Determinació dels articles indispensables per a la vida més modesta, declarant-los lliures d'impostos i arbitris, arribant fins a declarar absolutament lliure el comerç dels dits articles, i reduir així mateix el preu dels transports.

Tercer: Establiment pe's municipis en el mercat principal de totes les poblacions, de subhastes per a posar a la venda pública tots quants articles de proveiments presentin els agricultors, comerciants, industrials i particulars. Com a model d'aquestes subhastes poden esmentar-se les que per al peix existeixen en les peixeteries.

Quarta: Privar tota classe d'agrupacions patronals o obreres que en el fons no teneu cltre objecte que el monopoli i l'explotació general.

El contingut de la "Gaseta"

DIVERSES DISPOSICIONS

Madrid, 12. — La «Gaseta» publica: Reial ordre disposant que s'amortitzi una plaça de contraalmirall vacant per mort del general d'aquell empleu don Manuel Bruquetas Fernàndez.

D'Hisenda. — Ampliant l'habilitació de Portman per a la importació de minerals de plom sigui el que es vulgui el país de la seva procedència.

Reial ordre de Governació disposant que el dia 12 de març de l'any actual es celebri a Sevilla el quart certamen nacional d'Estalvi.

Una altra desestimant la instància del personal subaltern de l'estació sanitària del port de Tarragona en sollicitud que els siguin concedits els beneficis de l'article 41 de la llei de pressupostos de 26 de juliol de 1922 i reial decret de la Presidència del Consell de ministres de 2 d'octubre del mateix any.

Una altra disposant que per les cambres de Comerç que ja no haguessin efectuat es remetin durant el mes actual, els seus censos electorals.

D'Instrucció. — Anunciant concurs per a l'adjudicació en l'any actual del premi Piquer.

Anunciant que per a coadjuvar a la implantació de la «Fiesta de la Raza», l'Acadèmia de Belles Arts de San Fernando ha instituït un premi anual sobre temes de Belles Arts.

DISPOSICIONS DE MARINA

Madrid, 12. — «La Gaseta» d'avui publica.

Reial ordre disposant s'amortitzi la vacant de capità de navili produïda pe rla mort de don Josep Maria Butler.

Idem idem que el capità de fragata don Aquiles Vidal, passi destinat a la comissió inspectora de l'Arsenal del Ferrol.

Nomenant tercer comandant del creuer «Reina Victòria Eugenia» al capità de corbeta don Lluís Rodríguez.

Disposant que en desembarcar del cruer «Reina Victoria Eugenia» el capità de corbeta don Antoni Samper passi com a auxiliar al departament del Ferrol.

Idem que el capità de corbeta don Josep Barrena quedi per a eventualitats en el departament de Càdiz.

Nomenant segon comandant del guardacostes «Lucus» a l'alfères de navili don Manuel Gener.

Disposant embarqui en l'avís «Giralda» l'alfères de navili don Josep Maria Rajal.

Nomenant segon comandant del submarí «A-3» a l'alfères de navili don Frederic Pintos.

PERSONAL JUDICIAL

Madrid ,12. — La Gaseta publica les següents disposicions de Gràcia i Justícia:

Reial ordre nomenant per a la plaça d'advocat fiscal de l'Audiència de València a don Manuel Fabra Calduch, jutge de primera instància del districte de Mar de la dita capital.

Idem idem per al jutjat de primera instància del districte del Mar de València a don Albert Cortés i Mayori, advocat fiscal de l'Audiència Territorial d'Oviedo.

Altra promovent a la plaça d'advocat fiscal de l'Audiència de la Coruña a don Antoni Maria Serrano, jutge de primera instància de Còria.

Altra idem idem idem de l'Audiència de Valladolid a don Ferran Guerralta i Calderon, jutge de primera instància de Padrones.

Altra idem idem idem al jutjat de primera instància de Tarragona a don Rafel Vives i Barral, jutge de primera instància de Sant Feliu de Llobregat.

Altra idem a la plaça de tinent fiscal de l'Audiència de Lleda a don Martí Espinell i Aguado, jutge de primera instància de l'Almunia.

Altra idem al jutjat de primera instància del districte de l'Audiència d'Almeria a don Alfred Aguirre Guerrero, jutge de primera instància de Melilla.

Altra idem a la plaça de jutge president del tribunal industrial d'Oviedo, de terme, a don Joan Muñoz i Garcia Lomas, jutge de primera instància de San eFrnando.

Altra idem a la plaça d'advocat fiscal de l'Audiència de Sevilla a don Antoni Martínez Jordan, advocat fiscal de la provincia de Càdiz.

Altra idem al jutjat de primera instància del districte de l'Eixample de Bilbao a don Frederic Solano i Polanco, advocat fiscal de l'Audiència de la mateixa capital.

Accident ferroviari a Alacant

HI HA ONZE FERITS

Alacant, 12. — El tren correu andalús, en entrar a l'estació d'Alacant, no ha pogut frenar a temps, produint-se una topada.

Hi ha onze ferits, un d'ells de gravetat.

Altra idem al jutjat de primera instància del districte de Vegueta de Las Palmas a don Emili Gómez Miranda, jutge de primera instància de Guia.

Accident desgraciat al Teatre Apolo

S'enfonsa un passadís : 22 ferits

A dos quarts de dotze d'ahir a la nit ocorregué un accident al Teatre Apolo, del qual en resultaren alguns ferits i bastants contusos.

Al dit Teatre, on tenia lloc la primera representació de la revista «Nuevo Mundo», del mestre Millán, després del primer acte i quan anava a començar-se el segon, va enfondrar-se un tros del passadís de la banda esquerra, entre la porta que va a l'escenari i les vidrieres que separen el teatre d'istiu amb el d'hivern. Tot al nivell de platea.

El tros de pis ensorrat té uns 6 metres quadrats per uns 5 o 6 de fondària. Aquest pis era tot de portland i, en ensorrar-se, restà tot trinxat al soterrani.

El teatre era ple de gent, però, per sort, en l'espai de l'enfonsada, la gent no hi era massa atapeïda. Si hagués estat així, la catàstrofe hauria estat molt més esgarrifosa.

Com que al teatre es trobava el cap superior de policia, aquesa va donar tot seguit les ordres necessàries perquè el pànic no s'apoderés de la gent.

Immediatament foren trets els feriis que havien anat a parar al soterrani, barrejats amb la runa, essent trasllladats cap als Dispensaris dels carrers del Roser, de Barbarà i de Sepúlveda, dient-se, en aquells primers moments, que n'hi havia una quinzena i molts contusos.

El públic anà sortint ordenadament del local, sense ocórrer cap incident. A la porta del teatre es donava una contrassenya a tots els que sortien, perquè poguessin avui anar-hi a recollir l'import de les localitats i entrades.

Al cap de poca estona arribà el jutge del districte de la Universitat senyor Diez Sala, el qual estava de guàrdia, l'oficial senyor Cerqueda i l'auxiliar senyor Argemí.

També hi acudiren el cap de la guàrdia urbana senyor Ribé, el cap de nit de la comandància municipal, senyor Luna, i bastants individus de la Creu Roja.

A la casa de Socors del Carrer de Barbarà, foren curats els ferits següents:

Pere Nogueroles, de 24 anys, solter, habitant al carrer de Cardona núm. 3, el qual tenia una contusió al peu esquerra, lleu.

Jaume Alier, de 34 anys, solter habitant al carrer de' Magatzem, núm. 8, tenia contusions al genoll i peu dret, de pronòstic lleu.

Cristòfol Alier, de 27 anys, solter amb ferides al genoll esquerra de pronòstic lleu.

Al Dispensari de la plaça de Sepúlveda foren curats:

Emili Sancho Sancho, de 35 anys, casat, habitant Sadurní, 17, primer, primera; erosions a les dues cames.

Santiago Morell Montada, de 22, solter, barriton, habitant al carrer de la Llibertat, número 5, Gràcia; erosions a la cara.

Fortuni Bonanova, bariton, de 25 anys, habitant al carrer de Casp, número 5; erosions, contusions lleus a l'espatlla, macadura general.

Josep Claverol Civiri, de 26 anys, comerciant, habitant al carrer de Carretes, número 3, botiga; erosions al peu esquerre, lleu.

Ramon Gratabé, de 23 anys, cambrer, habitant al carrer de Nàpo's, 330 principal, primera, erosions i forta contusió a la cuixa esquerra, lleu.

Manuel Sanfrancesc Villanueva, de 19 anys, habitant al carrer de Cabiao, 17; erosions al peu esquerre, lleu.

Al dispensari del carrer del Roser, foren curats:

Esteve Reyes Miró, de 51 anys, inspector de la Catalana del Gas. Carrer de Margarit, 62. Fractura de la tíbia i peroné dreta, ferida contusa a la cara i macadures generals, greu. Fou portat a l'Hospital Clínic.

Angela Tarrer Lucas, venedora de diaris, habitant al carrer de Sant Climent, 3, tercer, segona. Contusions al peu i macadura general, pronòstic reservat.

Antoni Fordb Ferrer, de 39 anys, dependent del comerç, habitant al carrer de Sagristants, 8, tercer, segona. Tenia hematoma a la cama esquerre, de pronòstic reservat.

Raimond Galindo, de 32 anys, solter, agent de vigilància, habitant al carrer de Sepúlveda, 162; erosions a la cama esquerra, lleu.

Tomàs Villaroya, habitant al carrer de Jacob, 5, primer; contusions i erosions a la cuixa esquerra i contusions a la cara; lleu.

Pere Prat Fort, 32 anys, mecànic habitant al Passatge de Sant Benet, 21, segon; contusions a la cama dreta; lleus.

Josep Amigó Ferran, de 25 anys, comerciant habitant al carrer de Sant Bertran, 8, tenda, erosions a la cama; lleu.

Salvador Martí Ortí 28 anys, guàrdia de seguretat, habitant al carrer d'Esmeragda, 14, baixos; erosions a les cames; lleu.

Ramon Torres Bigorra, 26, mecànic, dabitant al carrer d'Alcolea, 24, baixos; erosions cames, lleus.

Josep Girona Mercader, 26 anys, mecànic, habitant al carrer d'Alcolea, 84; erosions a les cames; lleu.

Joan Pera Barné, de 21 ans, habitant al carrer d'Alcolea, 107, porteria, erosions a les cames; lleu.

Ramon Girona Mercader, 28 anys, mecànic, habitant al carrer d'Alcolea 84, botiga; erosions a les cames lleus.

Carles Hervora Gallen, de 21 anv, ferrador, habitant al carrer de Santa Eulàlia, 40, 2, 2' Hospitalet, erosions al peu i cama esquerra, lleu.

Tots aquests feri's foren conduïts per la guàrdia municipal amb autos querequisà, als diversos dispensaris on foren curats immediatament. Alguns metges de guàrdia com el doctor don Pauli Baget Fontanals que ho estava al dispensari del carrer del Roser, hagueren de fer esforços de gegant, car en poca estona hagué de curar els nombrosos ferits que hem esmentat.

Pàgina literaria de "LA VEU"

Poemes d'amor

En mig de tu i de mi hi havia tantes roses:
la pressa de l'amor desfeu les més descloses.
El so de les besades entemorí els ocells:
callaren els més dolços, fugiren els més bells.
I hi ha, per nostra via, humil gentada morta,
occits com de l'empenta del remolí que ens porta:
els dies, tal vegada de cel i d'or curulls:
caiguts bocaterrosa, mai no els hem vist els ulls.

*

O bella criatura, mig daurada
per un poc d'alba d'enamorament!
T'he mirat entremig de la gentada,
i t'has fet rica, com un bell present.
O color de la mar, sempre mudada
o giravolt de fum, que es mou al vent!
Què vols? Un mot furtiu, una abraçada,
una llàgrima als ulls, un jurament?
Però si entre la gent fonc ma presència,
o Nàiade en vernal adolescència,
no et migraràs en un turment esquiu.
Curiosa de tu, viuràs un'hora
rient, rient, com un borboll que plora
plorant, plorant, com un borboll que riu.

JOSEP CARNER

La poesia de Costa i Llobera

VIII i darrer

A últims de sa vida, cada cop amb un ideal més afinat i difícil, li semblava que no havia fet res, i veia una perfecció més realment acomplida en els humils, amb llur virtut que es desconeix ella mateixa. Llavors canta els humils:

Just al rendir-vos homenatge
me trob a mi lleuger i buit,
sols remorós d'un va fullatge
com la figuera sense fruit.

Escriu les «Visions de Palestina», notes de paisatge en les quals assaja la forma poètica hebraica del parallelisme de conceptes (1). La descripció pren colors vigoroses, però és més superficial que no en les seves líriques. En el pròleg féu una promesa, que malauradament no pogué complir: «Visitant la clàssica Atenes, navegant entre les costes i les illes de Grècia fins a la policroma Bizanci i les riberes encisadores del Bòsfor, per força me corprengueren espectacles i records del país hel·lènic que tal volta arribaré a formular qualque dia.»

Potser no complí la promesa mig per desídia. Creia que no era gaire estimat literàriament i que la moda no li era favorable; però dins la seva humilitat oblidava tot això i molt més.

Ja del seu art se'n fa com una càrrega traduint Prudenci, dóna la «réialesa» poètica de l'Illa a Llorenç Riber en unes estances que semblen tretes de «Lis Isclo d'or»; i ell ja no es troba gaire res: escriu a un poeta jove:

Segador de la falç fina,
qui comences bé el jornal:
jo voldria omplir com cal
ta garrafa purpurina
amb l'aigua més cristal·lina
de les fonts de l'Ideal...
Jo en sabia un fontanal,
mes mon art ja no hi afina.

Reuní la seva predicació escrita en un volum: «Sermons panegírics», correcte de prosa, sense l'onejar oratori i tal com havia de predicar, tal com morí de sobte parlant a una multitud humil. Així finia, conseqüent fins a l'últim instant, després d'una vida elegantíssima, un dels poetes majors de Catalunya.

J. M. CAPDEVILA I DE BALANZO

(1) Diu en el pròleg de *Visions de la Palestina*: «No s'hi trobarà, és cert, la forma mètrica acostumada, però sí una mena de versificació prou legítima i prestigiosa. Es la forma del versicle hebreu què té per llei orgànica el paral·lelisme de conceptes. Cada verset és constituït per dos o més pensaments, formant com hemistiquis, qui se corresponen, o bé per semblança o bé per contraposició: en el primer cas hi ha el paral·lelisme sinònim; en el segon, paral·lelisme antitètic. D'aquí resulta un ritme no acústic, sinó ideal, i una certa rima, no de sons articulats, sinó de conceptes i d'imatges. Aquesta forma de versificació qui no es desvaneix en introduir-se sos versicles a qualsevol idioma, és precisament la pròpia de la poesia hebraica, com està provat i admès des dels estudis de Lovoth. Si encara hi ha orientalistes que cerquen mesura sil·làbica o ritme acústic a la poesia d'Israel, aquests mateixos convenen amb els altres que la llei capital i característica del vers hebreu és la del paral·lelisme de conceptes. Doncs, aquesta versificació (de la qual ja vaig ocupar-me en la conferència de l'Ateneu de Barcelona sobre la forma poètica) m'ha semblat aprofitable per aquestes *Visions de Palestina*. Ella em brindava amb sa relativa facilitat i amb la pruïja d'introduir una forma novella dins els dominis de la nostra poesia. Ella acabà per imposar-se a mon esperit, com expressió natural d'aquelles encontrades, la més apta per traduir-ne l'encant amb la seva simplicitat i monotonia solemne».

Els poetes d'ara

Carles Riba

Carles Riba, nat a Barcelona l'any 1893. - Bibliografia: «Primer llibre d'estances» (1919)

Si algun poeta entre tots els del modern Parnàs català té una personalitat ben definida, és Carles Riba. En aquesta afirmació hi posem una pura impressió, però és una impressió que compromet al crític que l'exposa; car si afirma d'un poeta que té una personalitat ben definida, honradament deu al lector la seva definició. I heu's aquí un compromís ben greu, puix en intentar formular la definició, el crític s'adona que la personalitat del nostre poeta, a l'ensems que ben definida, és ben complicada. I la seva complexitat prové, no precisament de les influències de les líriques estrangeres (sobretot la italiana i l'anglesa) que admirablement s'ha assimilat, sinó de la intensa vida interior i de la rica cerebralitat que caracteritzen el seu propi temperament. En el camp de la nostra lírica, on floreix invariablement un comentari espiritual del món extern i del viure de tots, com una uniforme i atapeïda vegetació ran de terra, s'eleva solitària aquesta fina tija de la poesia de Carles Riba, arbre d'ombres lleus i fullatges subtils on l'ocell del pensament refila, amb una meravellosa puresa de so, la cançó de l'etern neguit. En la poesia de Carles Riba lluiten entre ells dos mons que no acaben de posar-se mai d'acord: el món del Sentit i el de la Ment. Passa l'Amor, i el seu totpoderós encís no és prou per posar treva a l'etern combat. Carles Riba renovella així de faisó moderna un dels més constants temes de la gran lírica universal, aquest tema que ja fou el «leitmotif» del nostre Auzias March. El seu «Primer Llibre d'Estances» ve a ésser un recull de glosses sobre aquest motiu de la dramatúrgia interior, tan car als grans lírics. Ell voldria infondre a la ment aquella «coneixença tan viva del sentit», voldria convertir la ment en els seus propis ulls, però uns «ulls closos amb porta de tenebra» i amb «l'esguard girat endins de cara al cor», i voldria a l'ensems infondre al sentit la immortalitat de la ment. La mort, per això, se li apareix sempre com la campanya fidel de la joia i de l'amor. La musa dantesca sembla reviure amb una nova força en els versos de Carles Riba, quan glossa aquesta obsessionant companya fidel de la joia i de l'amor. La musa dantesca sembla reviure amb una nova força en els versos de Carles Riba, quan glossa aquesta obsessionant companyonia de la idea de l'amor i de la mort en aquella bellíssima poesia en la qual canta «el sacre horror» de veure's ell i la seva amada voltats i acompanyats de la «turba pàl·lida i vehement» de les ombres de tots els amants que han existit.

Un altre dels neguits que torturen el febrosenc pensament de Carles Riba és el de la lluita de la idea amb la seva expressió, tema glossat per tots els grans artistes conscients de la paraula. Es una de les més pures i personals composicions del poeta, aquella en la qual veu la redempció d'aquest turment en l'instant en què la seva paraula, «que puja lenta i dreta com la fumerola d'un caseriu en pau», s'eleva a la seva amada i la sent

diluïda en l'atzur de son callar suau,

en l'instant en què els mots i la veu mortal, «feixuga nosa al volar de la idea», esdevé en la presència d'ella «un silenci olar». Ell té la tràgica dissort de veure que cada mot que per a ell era

un torrent de ma sang, set anys del
[meu voler

li és robat per la joia de la creació, i llavors veu que els seus mots, en fugir del seu esperit, no porten ja la sang del cor que els havia llargament nodrits.

Tènuement mon cant declina:
els mots són tendres i perfets;
mes, febre viva, tu no hi ets,
tu no hi ets pus, joia divina.

Hem arribat a un punt de consideració que ens pot fer arribar al mateix centre de la personalitat del nostre poeta, que ens posa finalment a la mà la clau del seu temperament. La paraula poètica de Carles Riba és sempre un símbol en què tot espectacle del món extern adquireix una diàfana significació intel·lectual; un símbol, però, buidat de la primera i elemental emoció amb què la vida fa bategar tota paraula pujada del cor als llavis, després de llarga gestació. La cerebralitat superlativa del seu temperament li priva d'infondre en la seva paraula la força mística del sentiment pur. Ell furga inlassablement la porta granítica del seu pensament; però ell no cau de genolls per adorar aquest misteri, que per a ell és solament un problema torturador. La seva poesia és una eterna interrogació que no es resol mai en una oració. Aquesta actitud està d'acord amb la qualitat de la seva emoció: emoció intel·lectual i no cordial. Em puc atrevir a afirmar que aquesta manca d'emoció cordial és, potser, ço que priva a Carles Riba d'ésser el més fort dels nostres lírics actuals? Carles Riba encara és jove; i un poeta de tan rica i profunda espiritualitat com ell, ens pot donar gans sorpreses. L'emoció cordial que trobem a mancar en la seva poesia serà potser el dia de demà el fruit assaonat de la seva coneixença cada dia més profunda de la vida. Ell ha portat a la nostra lírica — i en aquest punt són ben pocs els poetes nostres que l'acompanyen — un Somni personal que el turmenta com la sageta clavada al front de què ens parla Holderlin. Sols manca que aquesta ferida, així com fins ara destil·la les profundes aigües blaves del pensament, també degoti l'encesa sang del cor; sols manca una fe sencera i viva en la pròpia dolor, un deixar arribar als llavis i a la paraula, convertit en música el ritme, el tremolament de l'emoció pera que ara resta llisa i aplanada sota les boires blanquinoses del dominador pensament. Fins ara, Carles Riba projecta tota la seva emoció en el pla de l'intel·lecte. El dia que es decideixi a fer el procès complementari, això és, a projectar tota la finor del seu pensar en el pla de la seva emoció, sortirà, n'estic segur, el gran poeta que hi ha dintre seu.

M. DE MONTOLIU

Ciceró, orador

Publicacions «Fundació Bernat Metge». — Ciceró.—Discursos. Vol. I.— Editorial Catalana, S. A. Barcelona, 1923.

II

Sembla que l'època determina, condiciona, plasma l'home. En primera aproximació, aquest criteri històric amat de certs filòsofs, pot ésser acceptat, no sense reserves. Es còmode trobar de seguida la simple fórmula: l'home és producte de l'època. L'home vulgar, l'home promig, l'home un més de l'espècie, contribueixen a vestir la dita de tota una vistent aparença de certesa. Però, a fons portat l'anàlisi, apareixen nous elements pensants, i la simple fórmula s'admet només com un «pis aller». Més tard, un hom pregunta què vol dir, a què s'al·ludeix amb aquest mot ample i imprecís. Aleshores, les qüestions són tantes, tan complexes, tan inopinades, que ajorna, afadigat, l'estudi de la col·lecció de coses lligades pel mot: època.

Però aquesta arbitrària secció de temps i esdeveniments dita època, no és alieua, no és mai separada de l'actuació d'uns certs homes no vulgars, no del promig, no un més de l'espècie. Ans el contrari, són aquests homes extraordinaris i d'excepció, aquests genis, qui salven de l'oblit arbitràries seccions de temps i esdeveniments humans. Perquè les veritables èpoques són, en síntesi, l'actuació pública i i apensa d'aquests genis, homes d'escepció i extraordinàris caràcters. Les grans èpoques, són funció del grans homes.

Les èpoques, — de grandesa o decadència — vénen com preestablertes per les anteriors. Per una complexitat de fenòmens, que hom no deu avui d'estudiar aquí, les dites grans èpoques dels pobles, vénen preparades per un cert entrenament global que permet una formidable economia i una no menys formidable acumulació d'energies. — Aquestes energies en revelar-se harmònicament o tot-d'una, o sigui: d'una manera gradual o súbdita, desigualment repartides en els homes, creen les personalitats que amb les seves idees i accions constituiran una gran època. — Cal obervar que aquestes energies són signes de bells experiments reexits. — I així, quan un poble inicia «una» seva gran època,— mitjançant els grans homes, — no fa més que restituir-se un equilibri perdut. De no triomfar les latents larvades, estalviades energies dels seus grans homes, seria inevitable la dissolució. Per estrany que sembli, les grans èpoques dels pobles, no són filles d'una «Wille zur Match», sinó de l'instint de conservació. La «Wille zur Match» — voluntat de potència — no és possible en un poble. més que en el cas d'un sobrepuig d'energies. L'excés de potència, — d'energies — automàticament dóna la voluntat d'exercir-la. Però tota crida a aquesta voluntat la potència és inútil, si abans no es posseeix «in potencia» aquest excés d'energies que permeten l'exercici d'aquest poder vital. Tota la bona voluntat del món, no concedirà mai a ningú ésser un heroi o un geni. O en altres termes, la voluntat no és prou per a crear una gran època: no hi ha grans èpoques voluntàries, filles de la «dilettanti» voluntat d'esdevenir una gran època. Ara bé, hi ha temps en què s'escau el bell fluir de genis i herois, apareixent per aquella llei d'economia col·lectiva que més amunt al·ludíem. Els estancaments, les decadències, són com un descans i un recobrament.

L'època ciceroniana, és potser la més veritablement gloriosa de Roma. A la gran «Urbs» li fou atorgada la fortuna, d'esser enderrocat un vell sistema polític que sostenien grans homes, per altres no menys grans homes. Vençuts i vencedors mereixien igualment la glòria. Uns i altres eren dignes de la frèvol i formidable immortalitat humana. Pròdiga, — dels tresors acumulats en el poble romà — natura donava a Roma els homes genials, nous, a qui, ni tota la profunda i perfecta cultura hel·lènica, ni totes les floreixents contrades de la terra, llavors coneguda, abastaven l'ambició. I el contrast, la paradoxa: tant més grans eren aquells homes, tant més dilatades, múltiple, extesa i amorfa, abjecta i versàtil era aquella «plebs» sense personalitat, — «planeton» d'on eixien els soldats sostenedors i, a la fi amos, d'un poder immens i complet, d'una concepció de la vida, que deuríem potser de revisar altra vegada, i amb altre esperit.

Aquells herois romans, llevades escepcions, justament assolien la màxima puixança de la gran «Urbs» del món mestressa, quan ja no lluitaven sinó pels seus personals interessos, — per l'afany de les seves passions, i satisfer-les. Roma, la República, la «res pública», eren només que el pretext. L'ideal no era altre que el profit i el triomf personals. I no se'ns oculta que treballant i exposant-se pels particulars interessos, encara satisfeien els instints seculars del poble romà, — inconcientment laboraven per la gran Roma. Així, ja comença Sulla - Syla. En realitat, aquest inaugurà el mètode, que no havia d'excel·lir sinó amb Octavi.

Uns temps d'interromputs triomfs d'immenses victories quasi inversemblants, d'embriaguesa de poder, de fortunes insospitades, d'infecció estrangera, de gradual oblit de les fermes virtuts antigues que encara tenien austers conreadors, de relaxament de la moral pública i privada, de tragèdies populars i d'injustícies no podia menys d'ésser favorable a l'espandiment de la pomposa eloqüència. El ciutadà romà vivia en l'època Ciceroniana en contínua angúnia, emocionat i sorprès — gairebé estupefacte. Els drames, es succeïen ininterrompudament, i si, en veritat, no i hagué grans poetes que cantessin aquelles passionals catàstrofes, els romans tingueren oradors que les explotaren, àdhuc artísticament com el gran Ciceró.

El romà, no fou mai artista com el grec. Tampoc eixí mai del conjunt Roma, un filòsof prou original. Artistes i filòsofs, no foren mai altra cosa que un calc més o menys evident dels grecs. La majoria de les peces teatrals romanes, són imitades dels grans autors grec. El poble no començà de fruir aquestes flors de l'intel·lecte sinó a les darreries de la República. La força, unia la intel·ligència. La llei, en els romans, obstruïa el pas al gaudiment de l'art. La meravellosa prosa llatina no comença fins Ciceró. La prova d'aquesta pobresa cultural, és que els romans, no es decidiren a ocupar-se en qüestions es d'una importància mental,—de cultura, que diem avui,— fins acabades les sorprenents conquestes orientals. Perquè qualsevulla poble oriental, era més civilitzat que el romà, a qui, per imperatiu categòric de l'instint de conservació, no li restava altra alternativa, que vèncer o morir. Remembrar cal que la primera volta que els romans, deixaren de corregir una desfeta fou sota els emperadors, ja amos. del món, llavors del cèlebre desastre de Varus. Una cosa semblant no haurà passat mai mentre la República, perquè, instintivament, els cònsols sabien que el primer pas enrera simbolitzava el principi del fi. — A observar encara que la majoria de les victories romanes, són victories desesperades, de col·locats en aquell triatge terrible de vèncer o desapareixer. En el fons, àdhuc les victories cesarianes totes, tenen l'espasentable i fauer caràcter de les victòries d'Estilicon, segles després, contra els barbres. Aquest sentiment, que malgrat la confiança que volen donar-se els herois romans, hom sent que els posseïa, els obliga a ésser tan implacables amb els seus enemics. Roma va viure sempre menaçada, fins quan August tancà el temple de Janus. D'aquí encara, el predomini de les lleis.

Els romans no podien aportar als pobles conquerits els beneficis d'una ampl·líssima cultura. Més aviat ells hi aprenien de les seves víctimes. Els grecs els conqueriren culturalment. Per als romans, guanyar un país equivalia a doble benefici: Guanyaven botí i saviesa. No donaven als pobles sotmesos, malgrat la posterior romanització — assumpte a estudiar de cap i de nou i sota una altra llum — no donaven als pobles sotmesos, sinó una administració o, en concret, una llei-disciplina, que s'extenia a les coses pràctiques, sense cap poder, ni cap influència en les mentals. Per a aquestes, fins en llur apogeu, es servien dels grecs. Aquesta llei-disciplina, dura, terrorífica, implacable, a benefici d'ells només; — llei-disciplina de clau ple de privilegis, sense una feblesa, ni un grau d'humanitat — desentenent-se cínica d'art, ciència i costums — absolutament material — havia d'ésser aplicada, defesa, disculpada i dissimulada, «tergiversada» per oradors. Qui sinó hauria el coratge d'aconsellar posar-la en pràctica? Qui sinó tindria la fermesa necessària altrament, a fer-la acceptar? — I així es dóna el cas que els romans que no han tingut cap gran científic, ni cap gran artista plàstic, posseïssin en canvi historiadors imponents i grans oradors, —i que molts d'aquests fossin militars. Era rar un capdill que no parlés bé. Calia parlar als soldats i convèncer-los. I el soldat era quelcom de ben important per Roma. César, Agrícola, Germanicus, Donnons, Antoni, Flaminius, Paulus Emilius, etcètera, etc., parlaren d'una manera admirable i correcta.

Roma era la ciutat-estat dels magistrats i els militars, o millor encara, dels magistrats-militars perquè la llei civil i l'estatut militar es confonien en esperit. Roma era el caire d'humanitat menys sensible i menys emotiu — a despit dels seus poetes, tampoc, però, massa nombrosos. Roma era la més crua i materialista valoració de la vida que mai s'hagi conegut. La psicologia d'un romà procònsol de Bitínia, Cilícia, les Gàl·lies, Hispània, Egipte o Capadòcia és la mateixa. Al procònsol no li és interessant altra cosa que enriquir-se prodigiosament i establir-se a Baies o Bruïdis. Les qüestions de la «província», les religioses, les de vera cultura, troben al procònsul cul·lassat. Ell no les entén; ni en general, cura entendre-les. Què n'ha de fer ell; gran ciutadà de la gran Roma, d'aquestes petites coses, ell, que és l'amo de la força i el dret?— Un númida, un espanyol, un egipciac, un atenès, un jueu i tants altres pobres sotmesos, en els primers temps de l'Imperi, no són més que sotmesos.

Tot el llenguatge llatí admirable com és i tot, és creat a base d'ideacions i notacions arran de terra i de la terra. Plau el llatí perquè és lapidari, cert. Però, és lapidari, de pedra, perquè delata una psiquis dura i terral com la mateixa natura. Es Ciceró qui li dóna ductilitat i elegància. La suavització començada per Ciceró no s'acompleix del tot fins arribada la veritable decadència. Ciceró ductilitza i elegantitza el seu llatí mercès a la freqüentació dels grecs, i mercès encara a que ell fou un dels pocs romans sensibles i d'àgil mentalitat de la seva època, tota força, grandesa i passions enormes.

Ciceró és l'artífex de la llengua llatina. Amb ell ateny un grau de perfecció digne de la grandesa romana. Ell la fluïdifica, la permeabilitza i la independentitza. La precisió mica se ca s'amplifica; l'amplor, l'ampulositat es precisa amb elegància i agilitat; la duresa s'esvaeix. El llatí de Ciceró ja no serà millorat per cap escriptor posterior, així com la seva oratòria variada, en harmonia del tema que desenrotlla, ja no serà ultrapassada per cap orador romà. Ciceró és l'orador tipus. Els grans homes que el voltaven eren admirables estímuls de la seva eloqüència. I quasi sempre la justificaren, si no n'eren dignes.

CRISTÒFOR DE DOMÈNEC

1923 novembre.

CINC POEMES

Op. XVI, de J. M. López-Picó

SAVIESA

Forma: Poema dividit en cinc parts de deu, vuit, vuit, set i tres estrofes, respectivament. Cada estrofa compta quatre versos de nou per vuit síl·labes, respectivament. Cada vers és de rima aconsonantada, plana per aguda, respectivament.

Fons: El poeta, fitant amb el repòs el moment actual de la seva vida, constata que el pas del seu pensamentment és més ardit, ja, que el moviment del seu cos en la marxa, i llança un esguard de comiat a la jovenesa fuita. Amb imatges de noble puresa passa balanç dels records i dels guanys que floreixen al seu entorn en triple corona d'emocions, de sensacions i d'esperances. I descobreix que el cabal més aurífic que li és permès de comptar en el seu atur transitori té per nom «serenitat». No espera res ni promet res a ningú, i el silenci que el volta li serveix alhora de vestit i de coixí. Tomba la testa lassada de tant filar i teixir somnis, i en cloure els ulls l'enyorament fa un guspireig tremoladís i fent sota els parpres: el poeta desitja Déu, que el mira i calla. Fins aquí guanya el món interior, però la llum de l'alba recorda a l'home que cada dia és un món i cada segon un poble, i el poeta s'esposa l'ànima i es llança, ardidament, a la conquesta quotidiana del món exterior. Quina bellesa d'imatges i metàfores! Quina agilitat en la cursa, muntanya de la vida munt! Quin cercle d'encantament al seu entorn, traçat amb la claror dels ulls, quan el poeta trepitja el cim! Heu's ací, literats catalans, que escriviu en vers, com cal recrear la natura, perquè pugui ésser compresa per tots els homes, siguin d'on siguin, vinguin d'on vinguin, vagin on vagin! Davant la natura mare, el poeta descobreix tota la seva fragilitat, i renova, ardidament i humil, el tema del silenci i de l'enyorament, convertit en melangia, perquè la ruta no li sigui buida de convivència. I els ulls, enlluernats de l'espectacle del món exterior, volten damunt les nines i es giren a esguardar, novament, el panorama del món interior. Les coses vistes amb els ulls del cos, ara són guaitades, a poc a poc, amb els ulls de l'esperit, mentre el dia avança, a dins i a fora del poeta. Els arbres, graons i termes, cenyidors i diademes del paisatge, van recreant-se, prenen forma poètica darrera dels ulls closos, i la transfiguració és tan ardent i tan completa, que quan la llum encén el fullam de les branques del cim, el poeta no en té prou de crear uns arbres a imatge pròpia: li cal crear encara una forma humana per damunt de la forma vegetal, una forma de beutat perfecta; i esclata, lògicament, l'única forma — oh, meravella! — que pot sadollar-lo: la imatge femenina. Ara que la natura ha estat dominada per l'home, l'home-poeta, en una austera modernització tàcita del vell mite d'Omfàlia, permet que la natura faci d'ell una joguina domèstica, i, amb el món interior tranquil·litzat, demana que li sia deixat el gust del paisatge elevat per ella a forma de dona, com al principi del somni, quan en comptar el guany de la serenitat, cada idea, com ara, era també una carícia, d'amant o d'espòs. Però els instints, que descobreixen la bella victòria, es rebel·len i bufen desesperats els cent corns de la nova batalla, als quatre vents de l'esperit. I tot el món,, interior i exterior del poeta, és aixecat, aplanat i retorçat, entre moments de fúria atuïdora i de calma palpitant d'angoixa i d'esperança, fins a esvair-se ell mateix, consumit en la pròpia flama, com un oratge de pesombre que s'esquincés en filagarses sota les mil sagetes del sol. El poeta obre els ulls, i segur de l'aplom de la seva vida, a la qual «tots els xàfecs li són pocs», romp a parlar en imatges d'una gravetat tota patriarcal. Sembla que faci, mentalment, i en pocs segons, el recompte de la seva vida, com a home i com a poeta. Mesura l'estiva dels anys viscuts: una bella pila, ja! Esguarda la pila dels llibres escrits, una bella estiva, tanmateix! I descobreix que el secret de l'equilibri, el lligam de claror que uneix «febres d'antany i neus d'avui» té un nom dolcíssim: el silenci I fa jurament sincer d'ésser-li sempre fidel.

Es una de les obres més perfectes de fons i de forma, entre totes les del nostre gran poeta. Confiança en les pròpries forces, netedat exemplar de lèxic, claredat en la concepció i en la realització. I un perfum d'humanitat austera que embriaga com un vi del temps dels avis, paradoxalment.

EL MEU FILL I JO

Forma: Poema dividit en vint-i-tres parts, de nombre variat d'estrofes en cada una. En sa majoria, cada estrofa compta quatre versos de set per vuit síl·labes, respectivament. Cada vers és de rima assonantada, aguda per plana, respectivament, llevat les poesies IV i XIV, que mostren variacions lleugeres, i la XIII, que alterna l'ordre dels assonants.

Fons: El poeta, pare d'un infant, l'ha vist nàixer i créixer, i ha sentit al damunt de la seva carn i dels seus ossos, el contacte de l'altre «jo» de carn i ossos com ell, que és un «ell» més petit. L'ordre repetit de l'abraçada paterna, ha fet veure al poeta com el pare era més fort que ell, tota vegada que el pare havia creat un fill i el poeta, no. L'agulló ha fet ferida, i el poeta ha resolt recrear el seu fill de carn i ossos, fent-ne un fill de paraula i d'imatge. Heu's ací la gènesi del poema. El pare no ha pres el fill en espectacle, no l'ha coaccionat en el seu viure, no ha volgut fer un fill de carn i ossos que parlés en vers i prou. El pare ha observat, tan sols, les fetes i les dites del seu fill, graciós estoig d'instint, i les ha muntades, com si fossin joies damunt l'or i l'argent de la forma poètica pròpia. El tema es presta a l'epigrama, i el poeta-pare per partida doble, mestre en aquesta forma de versificació, s'hi abandona amb bell daler, i ens dóna troballes magnífiques. Les poesies IV, V, XIV, XVII, XVIII, XVIX i XXIII són admirables d'emoció, de concisió i de domini de l'art. La poesia X, que destaca vivament, eixint-se un xic del to del poema, és la meva preferida des de la primera lectura, i la considero una obreta mestra, exemplar inoblidable per a les futures antologies. Dins l'aparent facilitat de tot el poema, copsem joiosament la voluntat de vèncer obstacles que sembla la brúixola del vaixell de la poètica López-piconiana. Es un poema concebut i executat graciosament. I és, sobretot, un poema fet a posta perquè els nostres lectors epidèrmics puguin dir, blincant lleument el cos, alçant els ulls i torçant els llavis en un somriure mig-esboçat: Deliciós, deliciós! Aquesta és la bona ruta, mon car poeta...! I el car poeta dirà «amén», naturalment (generalment, és bo respondre «amén»), i seguirà la seva ruta, sempre diversa i la mateixa.

UN DIA

Forma: Poema dividit en tres parts. La primera de nou estrofes, de vuit versos cada una. Cada vers és d'onze síl·labes, sense rima.

La segona de cinc estrofes, de quatre versos cada una. Cada vers és de rima aconsonantada, aguda per plana, la primera igual a la tercera, i la segona igual a la quarta, respectivament.

La tercera de vuit estrofes, de quatre versos cada una. Cada vers és de rima assonantada, plana per aguda, d'onze per deu síl·labes, respectivament.

Fons: El poeta, ben obert d'ulls dins la fosca de la nit que el volta, ben badat d'oïdes dins del silenci que l'abriga, guaita i escolta perquè s'ha proposat cantar aquest misteri al·lucinant, de tan repetit tan indiferent, que s'anomena «un dia». Comença el poema fixant el temps, que és l'hora madura entre la nit i l'alba. Màgica escenografia! Hora d'aurora, nodrissa i de l'enriquiment de l'oci, després de somnis, animadora de mites, en el sí de la qual la llum es torna música i els vols d'estrelles es converteixen en vols d'aloses! Hom diria que el poeta canta amb el cor mig-adormit. Aquest és «L'inici»: Travessa una subtil corrua d'imatges per les quals el cel és comparat a un paner de fruites, i el caient oriental de les metàfores romp el bell seguici per a escampar-se en una lloa de les riqueses i de l'instant feliç, cosa trencadissa per la simple virtut d'un sospir d'home. Les lluminàries que s'encenen a l'Orient arboren la fantasia del poeta, i el vers, lliure, detravat de la rima, fent un sò greu i ple i majestuós, d'orgue de temple, comença avessar, com el cel, les fruites de l'esperit. Heu's aquí l'encaix i el desencaix de les imatges colorides i ben sonantes amb les idees tallants i mutilades; el pampallugueig de les llanternes vers i colors dels somnis amb la llum de brasa viva dintre una triple aurèola de cendres, del cor en flames; l'alegria de veure que neix un nou dia i el dolor de preparar-se, si cal a contracor, per a viure el nou dia. La influència dantesca, tan forta en els darrers llibres del nostre poeta, es flagrant en l'elaboració d'aquest poema. Al costat de versos d'un orientalisme matisat i perfumat, salten versos formidables, de llum de coure damunt tenebra de basalt. Esmentarem tan sols: «Vessen els astres com raïms i dàtils», «Els regalims del rou de la serena», «Taula d'amor a tot l'esguard curulla», «El parament del somni i del deliri», «Tota desfeta en l'estupor de l'ombra», «La pietat de Déu aguanta els febles», «S'han dit — Bon dia — i s'han mirat dos homes». Comença el cant amb una espurna: la que encén el xoc de la nit amb l'alba; fineix el cant amb un llampec: el que fa la topada de l'esguard de dos homes en mirar-se fit-a-fit.

Segueix «La flama del jorn». Hora del migdia, llum aplomada. Tota la claror per l'espai, tota la gent pels carrers, tota la tasca en oblit. Jocs, i esports, i triomf de la salut, homes i dones en barreja, i l'estreta de mans entre tots ells. A l'hora del migdia, les coses no fan ombra. La rima tampoc. Per això, en aquest cant, cada rima forma contra-rima amb ella mateixa, sense ressò ni la comprensió, de l'esguard fatigat i l'aire dorm. Heu's aquí una troballa de mestre!

Fineix amb «La tarda»: Es l'hora de la comprensió, de l'esguard fadigat del treball. Totes les coses prenen un to d'intimitat, tot sembla un xic més nostre. Els contorns es suavitzen i les arestes s'esmussen. Altra volta el poeta ens dóna aquesta sensació de lassitud i de bella calma mitjançant la rima: res de consonants, només assonants, però guardant l'ordre ben comptat del joc altern. Descansar no vol pas dir abandonar-se, sinó desentumir-se, preparar la feina nova!

FUTBOL

Forma: Poema dividit en sis estrofes de vuit versos i una de quatre. Cada vers té onze síl·labes, sense rima.

Fons: El poeta, home civil, ha assistit, com tothom, a les lluites de l'estadi, i, com tothom, s'ha exaltat i emocionat davant la bellesa del cos humà i dels seus moviments en la litúrgia violenta del deport. Píndar, poeta de l'esdevenidor, patró de nosaltres, patró meu almenys, li ha servit de guia expert en la tasca de cantar-les en vers, i ha sabut esvair-se, discret, quan el poeta ha estat prou entrenat per cantar el deport amb sa veu pròpia. Tota l'anècdota, sovint bruta i bàrbara, d'un partit de futbol. ha estat transformada en paraula artística pel nostre poeta. Aquest poema està destinat a plaure a gairebé tots els lectors del llibre que comentem, per son fons i per sa forma. Mai En López-Picó, poeta civil, havia cantat amb una veu tan «poeta civil» com en aquests versos. Imatges nobles, lèxic entonat, perspectiva vasta, elevació i agilitat en les transicions, lirisme volador i enardidor. Dirieu que els primers compassos d'aquest poema són cantats des de lluny, camí de l'estadi, en veure l'entusiasme popular. El poeta va apropant-se, i no fa més que dir allò que sent i veu, amb ulls encesos, i una mica eixordat, d'orelles i d'esperit, per la cridòria multirressonant. I els versos finals semblen dits en allunyar-se de l'estadi, com si lligués la joia del festival passat amb la il·lusió del festival vinent... Jo amo aquest poema i em plauria fer-lo amar.

A NOSTRA DONA DE MONTSERRAT

Forma: Poema dividit en deu estrofes de quatre versos cada una, de vuit per vuit i vuit per set síl·labes, en joc altern d'estrofes, respectivament, els primers de rima plana per plana i els segons de rima plana per aguda, respectivament aconsonantades.

Fons: El poeta ha escollit un tema dels més gastats i rebregats entre tots els temes que puguin trobar-se al vol en la nostra terra de Jocs Florals. I el poeta ha realitzat el darrer poema del seu llibre amb una originalitat i finor d'imatges admirable, que fa oblidar el tema i els records, no sempre falaguers, que ens suggereix el tema. Heu's aquí una bella prova dels fruits que pot donar-nos la ironia aplicada al floralisme. L'autor no ha fet més que prendre la vella imatge montserratina, despullar-la del parament postís que la mixtifica, i esguardar la talla emmorenida amb ulls i pensament de poeta. Amb la imatge al cor, ha esguardat les nostres dones, feineres i recatades, i ha posat la imatge entre elles. Quan la verge s'ha tornat «fustera» el poeta l'ha creguda més digna d'elevar-la a divinitat perquè l'ha vista renéixer en figura humana. I el poema, obra d'un català artista o d'un artista català, ens ha mostrat una verge catalana que ja no pot ésser-ho més, en tots sentits. Un poeta grec hauria invocat al final dels seus poemes la mirada serenament immòbil dels ulls sense nines d'Athenea. Un poeta llatí, l'ombra protectora i eixamoradora del cos i el mantell de Minerva la docta. El nostre poeta cristià, fent girar els darrers fulls de la seva obra sota els dits tan suaus i beneïdors de Maria Verge, la divinitat femenina nostrada, dóna un to de suprema elegància, jo crec, al llibre «Cinc Poemes».

E. ESCLASANS

Llibres francesos

Heu's aquí alguns llibres interessants eixits de les premses de «Le Monde Nouveau» i que es recomanen tant per llur contingut com per llur presentació:

«Fétiches», de Marius i Ary Leblond. Aquests dos escriptors estan conceptuats entre els millors novel·listes colonials de França. Llur nou llibre confirmarà aquesta opinió. «Fétiches» és un títol general, simbòlic, sota el qual han inclòs una sèrie de narracions que es desenrotllen a l'Illa de Madagascar. Els paisatges són sòbriament esbocats i els caràcters apareixen dibuixats amb línies segures, vives i florides; no tenen res de llibrers, sinó que són éssers panteixants, no per actors d'aventures extraordinàries (com la pseudo «Atlàntida»), sinó de fets que l'estil i la faisó dels Leblond han tornat sensibles a la nostra imaginació, al nostre esperit i a la nostra sensibilitat. Cal també felicitar els autors de no haver caigut en una trivialitat complaent, tara que deslluеix molt dels escriptors colonials francesos. «Babonke», la darrera narració, és quelcom de bell i acabat, ple de sensibilitat emocionant i comprensiva.

«Le Royaume de Justice», de Josué Jeohonda. Peregrinacions d'un jueu rus a través de l'occident. Els dos darrers capítols són especialment remarcables per les moltes idees i suggestions interessants que contenen.

«Typesses», de Jean Psichari. Novel·la distingida en la qual es fa un assaig de psicologia sexual. Es tracta d'una aventura entre gent ciutadana. L'anàlisi presenta alguns punts de vista nous, per bé que l'assumpte hagi estat ja molt tractat. L'estil peculiar de l'autor fa que sigui un llibre bell i d'agradable lectura.

«Manuel des Sports», de Gabriel Zimmory. A desgrat del títol és una obra literària, una obra enginyosa amb nombre de «à propos» fantàstics que no manquen ni de vivor ni de gràcia.

Remarquem amb gust alguns altres llibres publicats per altres editors. Saludem el debut d'un jove. P. E. Cadilhac, que s'ha revelat amb el seu volum «L'Heroïque», publicat per la casa Ferenczi. Es tracta d'una novel·la ben composta, original— que ja és molt dir — i fort en molts indrets. Cadilhac, la novel·la del qual es desenrotlla durant la guerra en el Migdia de França, posa en escena dos d'aquests cerdans que Prudenci Bertrana ha dibuixat tan típicament en un dels seus millors contes de «Els Herois».

A can Fasquelle, Marcel Batilliat acaba de publicar una novel·la: «La Loi d'amour», la qual exposa i resol el conflicte de dues germanastres, intel·lectual i pacifista l'una, bel·licosa per instint, l'altra. Les ruïnes de la guerra uneixen les dues protagonistes en la dolor llur. El sofriment és el gran igualitari. Dos infants ixen indemnes de la tempesta. Es el gra que ha de germinar, és la raça que es redreça. Un pensament sempre noble i distant presideix i recomana aquesta novel·la d'estil sintètic, condensat i, per aquest mateix motiu, un xic fred. Marcel Batilliat ens mostra tota la seva mestria.

Mèxic és un país fèrtil en revolucions. Per això pot atreure un novel·lista i ha atret P. L. Rehm, que ha escrit una novel·la d'aventures, l'heroi de les quals, «Pablo», dit «Nalgas de Hierro», apareix de cos enter. L'estil és viu, mogut, agradós, essent un dels principals encisos d'aquest llibre que pel subjecte que tracta es fa tot seguit interessant. L'obra es titula «Pablo de fer», i resulta pintoresca, plena de color local i, a moments, apassionant. L'ha publicat la casa «La Renaissance du Livre.»

A. SCHNEEBERGER.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, quan no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta (sense la el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma.

Rifa de Madrid

Premiat amb 300.000 pessetes
16.019, **Barcelona.**

Premiat amb 150.000 pessetes
14.334, Sevilla - Còrdova.

Premiat amb 60.000 pessetes
31.762, **Barcelona.**

Premiat amb 40.000 pessetes
33.271, València.

Premiats amb 6.000 pessetes
34.147, Eibar - València.
26.866, Còrdova - **Barcelona.**
3.074, Madrid - Màlaga.
31.517, Madrid - Granada.
28.209, **Barcelona.**
6.691, **Barcelona.**
22.198, **Barcelona** - Logronyo.
33.565, Bilbao.
31.625, **Barcelona.**
19.751, València **Barcelona.**
28.038, **Barcelona** - Ceuta.
20.519, Jaen - Corunya.
33.848, Marid.
25.392, Cadiz.
1.163, **Barcelona** - Baracaldo.

Premiats amb 1.000 pessetes

DESENA
035 076 097

CENTENA
149 150 151 176 194 267 311 317 349
356 411 422 454 455 484 502 526 557
558 600 603 620 698 705 715 750 763
784 795 082 807 8n8 893 904 914 989
997

MIL
030 089 108 146 171 212 232 241 243
252 258 266 299 312 353 365 372 373
425 442 492 509 588 628 664 678 759
790 800 801 825 830 870 904

DOS MIL
015 031 040 070 077 115 153 158 171
190 191 227 249 254 261 285 352 383
387 399 402 438 478 549 607 614 622
625 629 654 693 753 760 765 782 785
825 871 900 012 913 980

TRES MIL
023 045 057 062 073 107 137 138 184
209 218 292 325 346 354 356 379 388
401 415 440 457 474 493 540 601 616
624 656 671 675 706 711 737 762 766
791 800 804 823 840 846 853 886 902
942 959 987

QUATRE MIL
024 038 049 061 086 164 186 204 207
226 313 338 401 457 477 522 523 541
578 609 644 652 679 707 736 767 880
881 901 977

CINC MIL
018 019 024 036 042 050 073 079 089
094 116 130 164 182 192 244 246 274
275 288 300 341 342 367 378 383 387
404 409 423 438 478 580 589 598 612
617 637 691 696 717 728 742 778 784
786 797 802 81 821 827 837 848 900
922 932 933 971 979

SIS MIL
002 143 154 268 273 276 303 352 353
359 412 456 462 508 591 628 640 662
675 738 746 779 790 795 797 810 817
856 857 889 924 934 950 952 994 995

SET MIL
017 074 079 081 089 190 253 262 297
351 359 406 424 449 466 593 620 640
656 741 758 771 781 793 903 940 946

VUIT MIL
007 041 053 086 119 120 135 175 177
179 195 196 212 220 247 265 287 334
361 391 447 455 481 483 484 490 536
547 682 703 733 742 757 765 787 816
832 841 883 905 978 987

NOU MIL
025 047 058 086 087 088 143 166 171
180 186 188 197 290 301 306 346 420
478 500 539 549 555 556 569 580 610
616 640 689 702 722 724 727 735 772
785 812 841 859 886 891 912 915 979
987 989

DEU MIL
003 059 080 122 123 125 135 142 147
188 192 211 228 232 250 384 420 440
524 531 533 566 581 596 603 619 637
670 812 825 857 904 930 940

ONZE MIL
072 092 112 120 122 183 201 205 236
257 264 286 321 355 390 396 436 446
452 456 510 540 561 628 633 634 672
702 710 722 723 724 726 767 772 855
861 904 928 949 976 990

DOTZE MIL
011 024 059 082 136 148 178 211 243
263 264 292 336 341 359 361 382 432
453 552 661 670 698 751 768 782 813
829 842 910 931 961

TRETZE MIL
056 086 100 110 175 183 222 232 242
245 253 264 349 468 485 531 582 591
597 598 623 644 689 698 745 765 791
797 846 851 914 949 999

CATORZE MIL
008 095 097 125 208 229 234 240 283
294 304 324 351 358 407 443 444 484
493 502 510 557 632 641 715 737 741
758 770 787 814 828 832 838 866 885
930 947 955 968 978 996 998

QUINZE MIL
012 049 084 101 105 178 181 204 213
223 228 230 242 249 258 285 291 296
321 325 342 367 385 422 486 502 538
539 545 556 583 596 647 657 667 690
726 747 752 767 801 842 847 892 911
923 924 930 959 974

RETZE MIL
015 028 069 098 104 139 172 191 195
199 234 252 311 332 356 361 398 444
448 463 473 488 526 531 580 583 614
620 634 662 828 849 853 854 896 903
920 937 939 946 994 999

DISSET MIL
049 065 068 070 141 207 232 264 268
274 280 314 337 351 394 408 421 427
448 451 454 490 531 564 567 592 595
622 649 663 673 681 685 767 775 778
780 786 792 808 830 839 845 854 881
891 920 945 972 992

DIVUIT MIL
000 066 101 105 139 153 194 195 272
277 287 319 337 381 385 400 415 437
463 479 488 512 546 547 609 661 664
700 715 723 731 741 762 763 796 810
836 844 872 876 889 909 947 956 995

DINOU MIL
089 097 109 121 143 176 179 188 225
226 231 235 245 249 280 304 329 332
376 393 408 432 451 478 491 516 605
621 644 717 726 744 745 810 815 822
837 859 878 896 909 990

VINT MIL
009 068 078 088 089 187 237 240 253
315 355 362 397 407 414 416 437 491
505 516 527 558 574 576 583 628 667
670 681 683 691 697 724 744 767 778
785 806 869 883 910 917 926 944

VINT-I-UN MIL
017 036 063 067 069 092 106 120 137
203 225 226 239 240 262 291 364 383
432 447 467 521 530 641 689 703 735
746 794 816 825 844 851 853 907 954
960 965 976

VINT-I-DOS MIL
000 045 047 072 094 109 114 185 195
196 208 210 213 226 239 245 283 289
340 341 345 372 415 423 459 473 501
515 545 547 573 585 609 657 661 669
770 774 808 813 861 914 946

VINT-I-TRES MIL
059 104 116 128 149 158 199 206 213
221 304 327 335 344 373 395 416 452
497 506 510 536 588 592 594 624 638
697 727 742 744 747 775 788 865 868
920 949 954 989

VINT-I-QUATRE MIL
008 035 036 043 067 088 132 155 231
256 293 325 329 350 396 434 448 492
504 513 518 563 581 635 661 665 678
705 709 785 813 835 887 856 863 865
867 934

VINT-I-CINC MIL
009 014 031 107 134 137 142 180 192
228 291 296 306 312 319 347 438 466
471 499 568 586 604 606 613 638 669
672 687 688 742 743 751 755 758 808
879 882 889 898 918 932 945 951 984
988 991

VINT-I-SIS MIL
032 055 112 118 124 129 135 145 210
249 258 297 300 350 370 377 407 422
459 473 487 495 504 539 652 657 667
678 688 722 743 773 775 780 824 839
861 873 893 902 975

VINT-I-SET MIL
008 040 054 062 074 097 126 129 132
144 150 163 174 297 308 357 400 430
474 509 537 542 612 677 685 693 719
729 737 817 852 874 875 883 946 949
995

VINT-I-VUIT MIL
027 034 060 070 071 073 074 088 093
114 140 159 175 176 186 203 204 253
258 266 299 303 313 338 341 350 425
429 516 527 542 555 631 654 680 723
755 785 813 814 824 843 852 881 889
902 932 938 951 962 964

VINT-I-NOU MIL
017 018 020 073 074 076 079 189 192
207 240 259 271 349 383 389 473 479
484 494 508 564 576 622 655 669 697
707 713 723 734 752 785 786 817 820
830 844 872 957 983 986

TRENTA MIL
006 052 055 075 129 138 142 166 180
183 204 250 269 309 318 341 344 358
359 361 410 443 478 481 487 51 6518
553 591 598 622 651 731 761 801 802
808 810 856 869 873 915 936 990

TRENTA UN MIL
031 051 080 117 119 121 160 222 245
276 285 300 333 360 382 411 419 423
425 433 442 450 461 469 520 545 553
687 697 713 759 785 861 864 869 892
903 914 915 944 976

TRENTA DOS MIL
001 063 077 085 105 109 125 126 136
167 185 196 205 215 281 266 278 285
309 321 335 350 362 364 422 450 469
494 502 465 569 570 610 618 658 715
725 749 756 791 795 800 801 818 858
874 888 890 894 896 919 920 932 971

TRENTA TRES MIL
002 022 037 060 065 066 078 084 094
102 107 121 203 209 286 296 338 394
447 467 536 558 563 609 610 612 614
640 645 763 776 780 793 826 846 868
872 877 889 894 899 975

TRENTA QUATRE MIL
029 093 099 111 141 171 189 231 232
263 273 292 294 345 353 368 391 416
420 454 458 460 534 548 585 590 628
648 652 699 711 743 751 799 829 895
819 960 967 995

TRENTA CINC MIL
029 057 130 138 148 171 172 213 222
233 292 362 389 397 417 420 437 500
522 545 559 596 605 644 662 686 688
703 768 776 786 813 814 822 841 867
874 886 960 672 979 980 987

99 aproximacions de 1.000 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del primer premi.

99 aproximacions de 1.000 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del segon premi.

99 aproximacions de 1.000 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del tercer premi.

Des aproximacions de 4.000 pessetes, corresponents als números anterior i posterior del primer premi.

Dues aproximacions de 3.000 pessetes, corresponents als números anterior i posterior del segon premi.

Dues aproximacions de 2.380 pessetes, corresponents als números anterior i posterior del tercer premi.

URANIA

La més sòlida i completa.
Roçaments a boles.
500 màquines de totes marques
VENDA A PLAÇOS
Vda. ROVIRA Claris, 6 Barcelona

Mercats

MERCAT DE BARCELONA

Dia 12 de gener de 1924.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat Candeal de Castella, de 41'25 a 43 pessetes els 100 quilos sobre vagó.

Blat de la Manxa jeja, a 41'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó.

Blat de la Manxa Candeal, a 41'00 41'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Aragó, a 44'25 pessetes els

Blat d'Extremadura blanquet, de 39' a 39'50 pessetes els 100 quilos sobre 100 quilos sobre vagó.

Blat d'Extremadura cruxer de 39'50 a 40 pesetes els 100 quilos sobre vagó, d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella a 41'85 pessetes els 100 quilos.

Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca superior, de 57'50 a 59 pessetes els 100 quilos; extra blanca corrent, a 57'00; número 4, a 40; segones, a 37'50; terceres, a 32'50; quartes, a 31; extra força de blats nacionals, de 75 a 76; segones, de 35'80 a 37'50; terceres, de 30 a 32'50; quartes, de 29'50 a 30'50.

Despulles. — De segó, a 5'00 pessetes els 100 quilos; de segonet, a 6'42; de segonet menut, a 6'50.

Arròs Benlloch zero, de 60 a 62 pessetes els 100 quilos; Benlloch floret, de 64 a 66; Benlloch selecte Flor, de 66 a 68; Benlloch matisat corrent, de 63 a 67; bomba pur corrent de 97 a 102; bomba pur superior, de 116 a 121.

Garrofes de Vinaroç a 23'21 pessetes els 100 quilos; rojes, a 21'42; Mallorca, a 17'85; d'Eivissa, a 18'45; de Tarragona, a 23,21; de València, a 22'02; de Xipre, a 24'40; de Portugal, a 19'04; i de Gandia, a 21'42.

Escaiola de Sevilla, de 63 a 65 pessetes els 100 quilos.

Civada d'Extremadura nova, de 29 a 29'50 pessetes els 100 quilos; d'Andalusia roja nova, de 29 a 29'50 pessetes.

Veces: de Bulgària, de 36 a 37 pessetes els 100 quilos; de Navarra, a 42; de Calaf, a 42; de Màlaga, rodones, de 35 a 35'50; de Màlaga cantellades, de 43 a 44.

Ordi d'Extremadura nou, de 29'50 a 30 pessetes els 100 quilos; de la Manxa nou, de 29'50 a 30; de la Comarca, de 29'50 a 30; d'Alacant nou, de 29'50 a 30.

Faves d'Extremadura noves, de 43'50 a 44 pessetes els 100 quilos.

Favons de Sevilla nous, de 41 a 41'50 pessetes els 100 quilos; de Xereç nous, de 42 a 43.

Moresc: del Plata disponible sacs, de 36'00 a 36'75; del Plata gener, de 30'70 a 31'25; del Plata, abril, maig, nou, a 26'50 27'00 caf; Danubi galfox, a 36'00.

Mill estranger, a 46 pessetes els 100 quilos; mill de la comarca, de 45 a 48 pessetes els 100 quilos.

Erps del país, de 38 a 39 pessetes els 100 quilos.

Llavor de cànem de l'estranger, a 80 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 86 a 90 pessetes els 100 quilos segons número; d'Andalusia pelons, de 80 a 95 pessetes segons número; d'Andalusia alfarnats, de 70 a 110 pessetes segons número; moruns número 30, de 61 a 63; moruns número 29, de 58 a 60; moruns número 28, de 42 a 44 pessetes.

Mongetes València Pinet noves, de 105 a 106 pessetes els 100 quilos; de Monquilina, de 103 a 104; de Tranquillon, de 106 a 107; de Castella, de 130 a 132; Cocorroses Castella, de 108 a 110; de Mallorca, de 110 a 112; Galatz, de 86 a 90; Cocorrosses estrangeres, de 88 a 92; de Braila, de 76 a 79; Perles Danubi, de 80 a 82; estrangeres velles segons classe, de 40 a 55.

Fesolets: estrangers, de 65 a 70 pessetes els 100 quilos; de Castella nous, de 72 a 73.

Llenties, de 105 a 120 pessetes els 100 quilos.

Guixes, de 40 a 43 pessetes els 100 quilos.

Nota. — Els preus s'entenen sense drets de consums, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

COLONIALS

Dia 12 de gener de 1924

Sucres. — El mercat es mostra reizelós, mancant les ofertes naturals del comerç lliure.

Els preus de moment sense variació respecte a la setmana anterior o sigui:

Mel, de 160 a 162 pessetes els 100 quilos.

Tercial, de 178 a 180 pessetes.

Centrífuga de remolatxa, de 175 a 177 pessetes.

Trencat clar, de 181 a 183 pessetes.

Refinat Nova York, de 236 a 238 pessetes.

Pilons pans, de 223 a 224 pessetes.

Tallat, de 226 a 232 pessetes.

Sucres de taxa. — Blanquet, a 177 pessetes els 100 quilos al magatzem, i a 185 per al consum.

Tarròs P. G., a 187 pessetes els 100 quilos al magatzem, i a 195 per al

Cafès. — Amb poques arribades i preus d'origen més alts, continua pujant la cotització del merlat nostre podent-se indicar per al consum la següent:

Moka legítim, de 655 a 665 pessetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar i africans, de 635 a 645 pessetes.

Puerto Rico Caracolillo, de 735 a 745 pessetes.

Puerto Rico Iauco especial, de 730 a 740 pessetes.

Perto Rico Iauco superior, de 715 a 725 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 650 a 660 pessetes.

Caracas desencirerat i similars, de Trillats extra, de 620 a 630 pessetes.

Puerto Cabello i corrents, de 600 a 610 pessetes.

Palembang, de 545 a 555 pessetes.

Pasilles, de 525 a 535 pessetes.

Cacaus. — Segueixen ferms els preus d'aquest gra; encara no s'han posat a la venda les darreres arribades, la igual cosa podrà inuuir quelcom en les futures cotitzacions, podent-se indicar, de moment, les següents:

Guaiaquil Arriba, de 450 a 460 pessetes.

Guiaquil Balao, de 430 a 440 pessetes.

Fernando Póo de primera, de 345 a 355 pessetes.

Fernando Póo segona, de 335 a 345 pessetes.

Fernando Póo tercera, de 325 a 335 pessetes.

Fernando Póo quarta, de 295 a 305 pessetes.

Caracas de primera, de 500 a 550 pessetes.

Caracas de segona, de 400 a 450 pessetes els 100 quilos.

Canyelles. — Ceilan extra, a 850 pessetes.

Ceilàn número 1, a 780 pessetes.

Ceilan número 2, a 765 pessetes.

Ceilan número 3, a 750 pessetes.

Ceilan número 4, a 735 pessetes.

Xina, a 545 pessetes.

Rasures de Ceilàn, a 495 pessetes.

Pessetes els 100 quilos.

Pebres. — Singapore blanc, a 735 pessetes.

Singapore negre, a 680 pessetes.

Penang i Tellicherri, a 670 pessetes.

Tabasc o Jamaica, a 625 pessetes.

Clavells espècies. — Classe superior, a 1.010 pessetes; destillats, a 615 pessetes els 100 quilos.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS

Dia 12 de gener de 1924

(Informació de la casa Miquel Valls i Salvadó)

Alls cappares, a 42 pessetes la dotzena de forcs.

Ametlles amb closca molla, a 140 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 40; idem en gra Esperança de primera, a 300; idem en gra Esperança de segona, a 000; idem en gra llargueta, a 340; idem en gra de Mallorca escollida, a 270; idem en gra de Mallorca propietari sense trossos, a 265.

Escaiola de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos; de Mazagan, a 00; Alhucemas, a 80.

Mongetes blanques del Prat, a 00 pessetes els 100 quilos; de Mallorca, a 115; Pinet, a 110; Estrangera, Galatz, a 95.

Mongetes coco-ros Castella, a 125 pessetes els 100 quilos. Estrangera, a 100 pessetes.

Matafaluga en gra de Castella, a 225 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, a 220 pessetes.

Veces de Sevilla, a 38 pessetes els 100 quilos.

Fesolets de Castella, a 75 pessetes els 100 quilos; Santa Coloma, a 140 pessetes.

Arròs bomba floret, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; bomba número 5, a 105; bomba especial extra, a 120; amonquill número 2, a 60; selecte, a 64; glacé (mate), a 65; menudet, a 50, farina d'arròs, a 55.

Avellanes: negreta escollida, a 78 pessetes els 100 quilos; en gra de primera, a 200.

Cacauets pelats, a 145 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera, a 120, i de dos graus, a 100 pessetes.

Llavor de cànem, a 85 pessetes els 100 quilos.

Xufles garbellades, a 130 pessetes 00 quilos.

Dàtils Hallawac, de primera, a 120 pessetes els 100 quilos.

Llenties, a 120 pessetes els 100 qui-100 quilos.

Cigrons del sauc número 30, a 180 pessetes els 100 quilos; Xereç número 0, a 00, Xereç número 1, a 125; Xereç número 2, a 115; Xereç número 0, a 13; Xereç número 1, a 125; a 86 pessetes.

Nous escollides, a 110 pessetes els 100 quilos; collites, a 110.

Panses, a 20 pessetes els 10 quilos; quartes, a 22; Royaux, a 24; Imperials, a 27, i en gra, a 20 i 22.

MERCAT D'OLIS

Dia 12 de gener de 1924

(Associació Gremial de Negociants d'Oli de Barcelona)

Preus de venda en la plaça.

Oli d'oliva

Corrent bo (50 duros carga), a 213'04 pessetes els 100 quilos.

Corrent superior (51 duros carga), a 221'73 pessetes els 100 quilos.

Classe fina (60 duros carga), a 260'86 pessetes els 100 quilos.

Classe fina extra (67 duros carga), a 291'30 pessetes els 100 quilos.

Preus ferms, amb tendència a l'alça deguda principalment a l'excessiva escassesa d'existències.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 139'13 a 143'47 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 151'73 a 156'52 pessetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 139'13 a 143'47 pessetes els 100 quilos.

Mercat sostingut amb probable alça en els preus.

(Sense envasos.)

Oli de coco

Blanc (amb envàs), a 180 pessetes els 100 quilos.

Cochin a 218 pessetes els 100 quilos.

Palma, a 190.

Degut a la manca d'oli d'oliva es manté també aquest oli amb tendència a pujar.

Oli de llinosa

Cru, a 200 pessetes els 100 quilos.

Cuit, a 208 pessetes els 100 quilos.

Incolor, a 230 pessetes els 100 quilos.

Mercat calmat.

En caixes, vuit pessetes més els 100 quilos.

Oli de cacahuet

Corrent industrial (amb envàs), a 200 pessetes els 100 quilos

Refinat comestible (sense envàs), a 210 pessetes els 100 quilos.

Mercat encalmat degut al seu alt preu.

Mercat encalmat.

Arribades de la setmana.

Han arribat a l'estació del Morrot: Oli andalús, 16 vagons. Oli país, 24.

En queden a la dita estació, 6, i per, oli andalús, 53.

ADOBS

Dia 12 de gener de 1924

(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona)

Superfosfat d'os de 18/20 d'àcid fosfòric i mig de nitrògen, a 14 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble a 12 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 16/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 11 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calç de 13/15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 9 pessetes els 100 quilos.

Sulfat d'amoníac de 20/21 per 100 de nitrògen, a 52 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa de 15/16 per 100 de nitrògen, a 47 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa de 90/92 per 100, equivalent a 49'50 potassa pura, 33'75 pesetes els 100 quilos.

Clorur de potassa de 80/85 per 100, equivalent a 50/51 de potassa pura, a 28'50 pessetes els 100 quilos.

Matèria orgànica còrnia natural de 10/11 per 100 de nitrògen i 2/3 d'àcid fosfòric, a 35 pessetes els 100 quilos.

Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 de nitrògen, a 30 pessetes els 100 quilos.

Producte fosfatat Sant Jordi, a 100 pessetes els 100 quilos.

Sofres

Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, a 13 pessetes els 40 quilos.

Sofre Sant Jordi extra fi 98/100 per 100, a 15 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 7 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 19 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre de terrós a 38 pessetes els 100 quilos.

Sofre en canó, a 42 pessetes els 100 quilos.

QUASI REGALATS

venem cotxes d'ocasió de diferents marques: **Buick, Elizalde, Ford, Hispano, etc.,** oberts i tancats; procedents de canvis per

Studebaker

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER
València, 295

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic: Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda. Casa de la Ciutat.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. Segon pis de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. Plaça Reial, número 10.

Del Consell de Foment: Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una, i de quatre a sis de la tarda els diumenges. Aragó, 287, principal.

Especials de Mineralogia: Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals Club Muntanyenc. Princesa, número 14, primer.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Provincial Universitària: Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda. Edifici de la Universitat.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina): Especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica. Tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Arús: Oberta de deu a una del matí i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació: Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Dels Museus Artístics (especial d'Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic. Palau Reial del Parc.

Centre Excursionista de Catalunya: Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre. Carrer del Paradís.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar: Oberta de les vuit a les deu del vespre. Santa Maria, 18 i 20.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball: Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre. Urgell, 187, Casa Batlló.

Biblioteca del Consell de Pedagogia: Oberta de les deu a la una del matí i de les quatre a les set de la tarda. Els diumenges, de les onze a la una del matí. Urgell, 187. Aquesta Biblioteca és circulant.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca del Poble: Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària. Canuda, 1, primer. Oberta al públic tots els dies feiners, de les sis a les nou de la nit, i els festius, no diumenges, de les deu a les dotze del matí.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187). Oberta, de deu a dotze Servei de prèstec.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona: De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenge. Els dilluns al matí és tancada.

Necrològica

S'han confirmat malhauradament les tristes temences que hi havia respecte a la salut d'En Ramón Nonat Ribas i Planas. Ahir va morir i avui matí tindrà lloc el sepeli.

El finat era un acurat mestre gravador al bòix, que feia evocar els temps clàssics d'aquesta bella especialitat artística.

Era molt apreciat pel seu mèrit i per la seva bonesa.

D. E. P. I rebin els seus el nostre pèsam.

Us interessaran els anuncis classificats d'última plana

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

Qüestions socials

LES PERRUQUERIES I BARBERIES

La Junta local de Reformes Socials fa públic, per a coneixement dels patrons perruquers i barbers, que des del dia 15 començarà a regir la modificació de l'acord primer que davant la Junta signaren els representants de les Societats de l'ofici el dia 6 de desembre del passat any, en el sentit de què l'hora d'obrir i tancar de les perruqueries i barberies serà de vuit del matí a vuit del vespre, amb dues hores per a dinar.

La pròpia Junta adverteix que per les Comissions Inspectores s'emprendrà una activa campanya perquè es compleixi l'acord, imposant degudes sancions als contraventors de tal disposició.

UNA SENTENCIA INTERESSANT SOBRE EL PROBLEMA DE LA TERRA

A Vilafranca i pel jutge de primera instància, d'aquell partit, Lluís Jaume de Torres, s'acaba de dictar una sentència que ha donat lloc a comentaris vivíssims a tot el Penedés i als altres indrets on es presenten constantment, qüestions originades pel problema de la terra.

Abans de dictar-se l'esmentada sentència, els propietaris eren negats en llurs drets, davant de casos d'abandó o de negligència en llurs deures, pel que respecta els conreadors. Perquè tantost s'exercitava, per part de l'arrendador, l'acció de desahuci fonamentant-la en els preceptes legals vigents, l'arrendatari allegava la seva condició re rabassaire i la demanda no prosperava.

Davant d'aquest entorpiment, el lletrat, En Joan Vidal Salvó, va presentar contra un arrendatari ordinari, demanant la rescissió del contracte d'arrendament (considerant-lo genèricament, per infracció reiterada del vincle per part del conreador de la terra. I la sentència ha declarat aquesta rescissió, amb les seves conseqüències naturals.

EL SINDICAT PROFESSIONAL DEL RAM DE L'AIGUA

Per causes estranyes a la voluntat de la Junta, se suspèn fins a nou avís, la reunió general que havia de celebrar aquest Ram, avui, al seu local social del carrer de Sant Ildefons, de Sant Andreu.

EL SINDICAT LLIURE MERCANTIL

Dintre de pocs dies, celebrarà aquesta entitat, una magna assemblea general extraordinària, per a discutir el projecte que pensa elevar al govern, per tal que s'implanti per R. D., nombroses i importantíssimes millores per a la classe, al mateix temps que se sollicitarà l'abolició de la llei que eximeix a les empreses nomenades de serveis públics, del pagament dels sous mínims, establerts per a la dependència.

EL COMITE PARITARI DE FIGOLS

Havent-se sollicitat per la Corporació general de Treballadors, en atenció a la distància entre les mines i Berga, que es celebrin a les pròpies mines les eleccions de vocals obrers que han de tenir lloc el dia 20 del corrent, i no a Berga com estava convingut, aquesta Delegació règia ha acordat, de conformitat al sollicitat, i en els seus mèrits fa públic pel present edicte, que les dites eleccions de vocals obrers del Comitè paritari circumstancial de Carbons de Berga S. A. se celebraran l'esmentat dia 20 del present mes al local de les escoles públiques del barri de la Consolació de Figols les Mines.

Editorial Catalana S. A. **Biblioteca Literària**

ACABEN DE SORTIR

ELS PROMESOS
(Primer volum), de MANZONI, traducció d'Antònia Maria Salvà

LIRIQUES
de COSTA I LLOBERA, Tria de J. Estelrich i J. M.ª Capdevila

ELS PROMESOS
(Segon volum)

L'ERMITÀ MAURICI
Novel·la de J. Roig i Raventós

PER SORTIR AVIAT

LLETRES DEL MEU MOLI
d'Alfons DAUDET, trad. de Carles Soldevila i Ll. Bertran i Pijoan

A l'ombra de Santa Maria del Mar
Quatre novel·les d'Alexandre PLANA

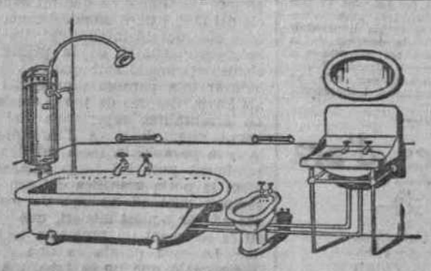

Quartos de bany
Especialitat en lavabos
Preus reduïts

JAUME SAURET :: 7 CARRER PELAYO 7

Automòbils Delahaye
sol·licita una prova
Bruch, 166

Hipofosfits Sant Jordi reforcen, fan gana i sang nova
De venda: Farmàcies i Centres d'específics

Bella-terra

Número extraordinari : 60 planes : 130 gravats
2'50 pessetes
Administració: Carrer del Pi, 13, primer, segona - Barcelona

Fabricado por el primer constructor del mundo en el ramo de automóviles de seis cilindros

Studebaker LIGHT-SIX

Agents generals:
Stevenson, Romagosa i Comp.ª
VALENCIA, 295
SALÓ STUDEBAKER - I PONS - Passeig de Gràcia, 54

Anuncis d'espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 11 de propietat i abonament a tardes, a les tres. El Festival Sacre de R. Wagner «Parcival», pels cèlebres artistes Sra. Wildbruum, Srs. Schubert, Groenen, Journet, Wiedemann, mestre Otto Klemperer. Dimarts, homenatge a la memòria de l'il·lustre mestre Bretón. Primera representació de l'òpera «La Dolores». Principals intèrprets: senyors Campiña i Lucci, senyores Palet, Damiani, Redondo i Torres de Luna, mestre Sabater. Pròxima setmana: «El cavaller de la Rosa».

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A

Avui diumenge a dos quarts de quatre:

ELS PASTORETS

amb l'arribada dels Sants Reis, que obsequiaran els petits espectadors. Preu popular. A dos quarts de sis, el programa de més broma de la temporada:

EL VIUDO TRIST

I UN COP D'ESTAT

Tres hores de rialla contínua. Nit, 4 actes de gran bromaí:

La marqueseta que no sap que té

Butaques a 2 ptes. Demà nit, vetllada selecta, organitzada per distingides dames de la nostra bona Societat, estrena de l'obra del famós autor hongarès F. Molnar: MODES PER SENYOR I SENYORA. Versió d'En Soldevila.

TEATRE TIVOLI

Empresa: Francesc Delgado

Gran Companyia còmico-lírica espanyola

AMADEU VIVES

Director d'escena: Manuel F. de la Puente.

Avui diumenge. Ultimes funcions en dia festiu. Tarda, a un quart de cinc. La comèdia lírica en tres actes, l'últim dividit en dos quadros, inspirada en «La discreta enamorada», de Lope de Vega i escrita en vers per Frederic Romero i Guillerm Fernàndez Shan, amb música del mestre Amadeu Vives:

Doña Francisquita

interpretada per la senyoreta Hidalgo, senyores Raga i Làzaro i senyors Redondo del Castillo, Bastia, Hernàndez, Frontera etc. Nit, a les deu:

Doña Francisquita

pels eminents artistes senyoreta Mary Isaura, senyores Cora Raga i Làzaro i senyors Redondo del Castillo, Casenave, Palacios, Frontera, etc. Demà dilluns, tarda i nit: DOÑA FRANCISQUITA, amb grans repartiments. Dimarts, dia 15. Comiat de la Companyia. Tarda: DOÑA FRANCISQUITA, per les principals parts de la Companyia. Nit: DOÑA FRANCISQUITA, per la senyoreta Mary Isaura, senyores Causade i Làzaro i senyors Redondo del Castillo, Casenave, Palacios, Frontera etc. Es despatxa a comptaduria, sense augment de preu amb tres dies d'anticipació.

Teatre Català ROMEA

Dilluns, 14 de gener. Vetllada Selecta, organitzada per distingidíssimes dames de la nostra bona Societat. Estrena de la comèdia de l'hongarès Ferenç Molnar.

MODES

Acuradíssima presentació

Teatre Novetats

GRANDIOS EXIT DEL NOVISSIM ESPECTACLE

PEL·LICULES EN RELLEU

Avui, diumenge, 13 de gener 1924

Tres funcions, tres

Tarda, a dos quarts de quatre, i a les sis. Nit, a les deu. Variadíssim programa cinematogràfica amb noves pel·lícules, i sisena, setena i vuitena representació de

FAUST

Colossal pel·lícula amb fotografia al relleu filmat pels artistes de l'Opera de París. Orquestra que executa l'adaptació musical escrita exprofés per Charpentier.

PER PRIMERA VEGADA A ESPANYA AQUEST MERAVELLOS ESPECTACLE

Demà dilluns, tarda i nit, esdeveniment artístic. Els dos grans èxits de l'any, FAUST, fotografia en relleu, i la formosa pel·lícula de l'insigne Griffith

Les dues òrfenes

la qual es projectarà completa

TEATRE TIVOLI

TOURNEE

FREDERIC CABALLE

Gran Companyia de sarsuela
Primer actor i director

Ramon Peña

Dimecres, 16, debut de la Companyia. — Primer estrena de la grandiosa obra del mestre

PAU LUNA

BENAMOR

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Magnífics films, i les grans estrelles de varietats. — Avui diumenge. TRES SESSIONS. Grans programes. Tarda, primera sessió a dos quarts de quatre. Segona sessió a les sis. Tercera sessió, nit, a les deu. Notables pel·lícules. Gran succés dels famosos gimnàstics comediants, JACK RISKIT i BETTY. La notable i ovacionada atracció coreogràfica ROBERTY'S. Exit del popular excèntric, FELITO. Grans ovacions a la cèlebre troupe acrobàtica japonesa, AKEBONO. Grandiós èxit de la simpàtica artista ídol del públic, BLANQUITA SUAREZ. Interessant i variat repertori de la seva creació. Magnífica presentació. Exit grandiós.

NOTA. — L'excèntric FELITO només pendrà part a la primera i última sessions. — Demà dilluns, i cada dia, magnífics programes, prenent-hi part BLANQUETA SUAREZ.

IMPORTANT. — Despatx de localitats a Comptaduria sense augment de preu. SON NULS ELS «PASES» I ENTRADES DE FAVOR DE TEMPORADES ANTERIORS.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE - BERGES

Avui diumenge, tarda, a tres quarts de quatre. Dues obres! Set actes! LA TRATA DE BLANCAS I VOSTE SERA MEVA! Nit, a les deu LA SENYORA VOL UN NEN! — Demà dilluns, tarda. LA TRATA DE BLANCAS. Nit. LA SENYORA VOL UN NEN.

TEATRE COMIC

Avui diumenge, tarda, a les quatre. Nit, a les deu. La revista d'espectacle en 20 quadros VELL I NOU PALACE REVUE.

TEATRE GOYA

COMPANYIA DRAMATICA ITALIANA
DARIO NICCODEMI

Avui diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. L'AIGRETTE. Nit, a les deu. IL GERMOGLIO. — Demà dilluns, a la nit. L'ALBA, IL DIA, LA NOTTE.

Gran Teatre del Bosc

EMPRESA SINDICAT MUSICAL

Gran companyia de sarsuela i opereta dirigida pels primers actors PEPIN FERNANDEZ I MANUEL PRADAS I EL MESTRE FERRAN SALA LEYDA. Estupendes funcions per avui diumenge 13 de gener de 1924. Presentació de l'eminent tenor GAIETA PEÑALVER. Programa: Tarda, a dos quarts de quatre: QUE ES GRAN BARCELONA. Segon: JUGAR CON FUEGO, creació de Gaietà Peñalver i Conxita Huerta. Nit, a tres quarts de deu: LOS INSEPARABLES. Segon: LA BRUJA, triomf personal de GAIETA PEÑALVER, CONXITA I PEPETA HUERTA.

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela. Director d'escena LEOPOLD GIL. Primers actors i directors FERRAN VALLEJO I CARLES BERAZA. Mestres directors i concertadors, JULIA VIVES I LAUREA RIBA. — Avui diumenge, dues grandioses funcions. Tarda, a dos quarts de quatre, quatre estupends actes. Primer, **LOS CADETES DE LA REINA**, colossal repartiment: Consol Benítez, el baríton senyor Montoya i els celebrats artistes d'aquesta companyia. Segon: L'obra del dia, l'exitàs en tres actes de Romero i Fernàndez, música del mestre Vives,

DOÑA FRANCISQUITA

pels seus estupends intèrprets M. Casas, M. Melo, P. Bagués, Montoya, Beraza, Vallejo i Pineda. Esplèndid decorat dels reputats escenògrafs senyors Castells, Brunet i Pous i Morales. Riquíssim vestuari de l'acreditada casa Peris Germans. Superb conjunt. Nit, a les deu, magnífic programa. L'èxit dels èxits, la nova i celebrada obra del mestre Vives.

DOÑA FRANCISQUITA

amb el mateix sensacional repartiment de la tarda. Representació sens parió. — Demà dilluns, primer vermut de la temporada. Preus populars. Debut de prestigiosos artistes volguts del públic de Barcelona.

La chicharra
Los cadetes de la Reina
i La cara del ministro

Nit i cada nit, l'èxit de's èxits,

Doña Francisquita

Teatre de la Comèdia

Avui tarda, a tres quarts de cinc, nit, a tres quarts de deu: Primer. Representació de la comèdia en tres actes de E. Graells:

Com s'enreda la troca

Segon. Estrena del poema en un acte

L'eterna lluità

Coliseu Pompeia

Travessera 8 i 10. — Telèf. 272-G.

Avui diumenge, tarda, a un quart de cinc i nit, a dos quarts de deu: EL PRIMER RORRO (un acte) de Paradas i Gimènez EL CONDADO DE MATRENA (tres actes) de Pere Muñoz Seca.

Teatre Poliorama

COMPANYIA DE COMEDIES

Avui diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció: la preciosa comèdia en dos actes de Benavente

AL NATURAL

i la comèdia en un acte

NICOLAS

A les sis. Secció Especial, i nit, a les deu. Gran Moda. L'èxit de broma en tres actes

Yo gallardo y calàvera

Demà dilluns, tarda, a les cinc. Matinée Popular. «La Moral del Amor». Nit, a les deu. Popular «Yo Gallardo y Calavera».

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Barcelona

COMPANYIA DE COMEDIA ARAMUZ-GONZALEZ

Avui diumenge. Programes selectes. Tarda, a dos quarts de cinc. El preciós pas de comèdia dels germans Quintero, MAÑANA DE SOL. La formosa comèdia en tres actes dels germans Alvarez Quintero, DON JUAN BUENA PERSONA. Creació insuperable d'aquesta companyia. Nit, a les deu. La formosa comèdia en tres actes i un pileg, de Pere Muñoz Seca, EL ULTIMO PECADO. — Demà dilluns, tarda LA CASA DE LA TROYA. Nit, MAÑANA DE SOL I LO PASADO CONCLUIDO O GUARDADO. — Aviat, estrena del drama en vers, en tres actes i un epíleg, original de Lluís Fernàndez Ardavín, EL BANDIDO DE LA SERRA. Estrenat a Madrid, al Teatre del Centre, amb grandiós èxit.

TEATRE DE L'ORFEO GRACIENC

Auditòrium Astúries, 35

Companyia Estudi Cirera. Primers actors i directors Cirera i Lluelles. Primera actriu: Pepeta Valero. Primer actor còmic, Lluís Mir. — Diumenge 13 gener 1924. Tarda, a dos quarts de cinc. Primer, el sainet en un acte LA BARCA ENCANTADA. Segon, L'INTRUS, tres actes de Cristià Bernat. Tercer Riera. — Renovacions de preus: Llotges per abonament a quatre funcions, 10 pessetes funció. Totes les butaques de platea per abonament a 2 pessetes. Els altres seients preus econòmics i l'entrada de soci 0'50 cèntims.

ELS FILLS DE NINGU

La pel·lícula que no oblidareu mai més

2 capítols - 5.000 metres

Primer capítol
L'INFERN BLANC

Segon capítol
SOR DOLORS

Dia 21 de gener, estrena al
TEATRE DE NOVETATS

COLISEUM

Corts 595 al 599 - Telèfon 3535 A

Avui diumenge, a la sessió matinal i primera de la tarda projecció de LA DISFRESSO DE FERRO, primera i segona jornades i IDEES JOVENIVOLES. Especial tarda: estrena de MAR D'ARENA. Programa Ajúria, drama interpretat per William S. Hart, admirables paisatges. LLAVIS TEMPTADORS, gran èxit i ELS RECLUTES, còmica. — Es despatxen butaques numerades per aquesta sessió. Nit, estrena d'AMOR FOGOS, còmica. NOVETATS UNIVERSAL número 60. MAR D'ARENA. Programa Ajúria i LLAVIS TEMPTADORS, última projecció. — Dilluns, estrena de SABATES D'UN ALTRE. MAR D'ARENA i altres. — Aviat, estrena d'una gran xclusivea desenrotllant un tema modern.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui diumenge, primera sessió a tres quart de quatre a sis. Preus: Butaca platea especial, 0'75. Butaca preferència, una pesseta. Segona sessió de sis a vuit. Especial una pesseta. Preferència 1'50 pssetes. Tercera sessió, de tres quarts de deu a dos quarts d'una. Especial, 0'75. Preferència una pesseta. Colossals programes. La formosa comèdia ELS PRECEPTES DE LA MODA. Exit de la interessant film CONTRA VENT I MAREA. Grandiós xit de la colossal pel·lícula PITONISA. A la sessió de la nit, strena de la divertida pel·lícula EL FILL DE LA PARROQUIA, pel petit gran i cèlebre artista «CHIQUILLIN», company d'En Charlot.

CINE MIRIA

Propera obertura.
Prevença, baixador carrer Balmes

Diorama

Programa per avui, diumenge: Grans sessions. Nit, augment de programa i estrena de la setena jornada de l'extraordinària super-sèrie:

LA TORRE DE NESLE

NOVETATS INTERNACIONALS, revista d'informació mundial i d'actualitat. TESS, EN EL PAIS DE LES TEMPESTATS, primera jornada per Mary Pickford. ELS VIUS, còmica de gran broma. L'HAM, super-producció del programa Ajúria. EL MON ES UN CARNAVAL, còmica de broma contínua. — Demà, noves estrenes, entre elles: DELS CONFINS DEL NORD SILENCIOS, per Frank Mayo, i TESS, EN EL PAIS DE LES TEMPESTATS, segona jornada, i altres.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notables: sextet Torrents i trio Rosés

Avui diumenge, gran matinal, d'onze a una. Tarda dues sessions, de dos quarts de quatre a sis, i d'un quart de set a un quart de nou. Nit, a dos quarts de deu: ULTIM DIA IRREMISSIBLEMENT que es projectarà sencera, primera i segona jornades juntes en totes les sessions, l'èxit sorollós:

VIOLETES IMPERIALS

sublim creació de la reina del cupplet

RAQUEL MELLER
RAQUEL MELLER
RAQUEL MELLER

la més gran estrella de la cinematografia. — Demà dilluns, altre estrena sensacional: LA FLAMA ETERNA, super-producció de luxe de First National (exclusiva Gaumont), grandiosa creació de la insuperable artista Narma Tolmatge. Altres dos estrenes: JACK CERCA UN EMPLEU, per William Russell, i la de broma contínua: VIRGINI ARGUMENTISTA. Aviat, gran esdeveniment: VACANCES, per Charlot, el rei de la broma.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA
ORQUESTRINA SUÑE

Saló de reunió de famílies distingides

Avui diumenge, gran sessió matinal, d'onze a una. Durant aquestes hores es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis. Tarda: Primera, a dos quarts de quatre. Segona, especial, a les sis. En totes les sessions l'èxit més gran de l'any, del sensacional espectacle del gran W. Griffith, LES DUES TEMPESTES (exclusiva d'aquesta empresa), pel·lícula on les passions humanes i els desencadenats elements formen un conjunt d'insuperable emoció, interpretat per la gentil estrella Lillian Gish, la qual realitza una creació inimitable; grandioses escenes als blocs de gel, els quals són d'una grandesa epopèica. Completen el programa EL MILLOR LLIBRE, de gran broma. EL NOI DE COMPTES i ACTUALITATS GAUMONT. Nit, a dos quarts de deu, augment de programa: EL NOI DE CASTUS, drama americà. — Demà dilluns, grandiós i extraordinari programa: Estrena de graciosa cinta HORFENS, EL NOI DE CASTUS, i el colossal èxit de la grandiosa pel·lícula LES DUES TEMPESTES, per tal que no perdi interès, es projectarà sencera. Hores de projecció: Tarda, a dos quarts de sis. Nit, a dos quarts d'onze, regint durant la seva exhibició, els següents preus: Preferència, 1'50 pessetes. General, 0'75.

Cine Princesa

Telèfon 1371 A

Avui diumenge: LA TORRE DE NESLE, cinquena jornada. TESS, EN EL PAIS DE LES TEMPESTATS. Segona: TIRANIA. «DOBLONES I PELUCONAS». «LECHUGUILLA». LES PASSA NEGRES. Nit, estrena de LA TORRE DE NESLE, sisena jornada. — Demà, tot estrenes, entre elles LA DUQUESSA MISTERI. L'HAM. QUE T'AGAFI EL «COCO». i altres.

Sala Empordanesa

Carrer del Pi, número 11

Avui diumenge, a les quatre de la tarda:

PROGRAMA DE GRAN BARRILA

I. El sainet en un acte, EL TIO FRESCO, pels titelles. II. TONI and PEPI, pallassos excèntrics de gran barrila. III. BARCELONA DE NIT, obra en un acte i quatre quadros, de gran espectacle, pels titelles.

Taquilla oberta des de les onze del matí. Sorteig de boniques joguines.

TEATRE ELDORADO

Orquestra Simfònica de Barcelona

Direcció

MTRE. LAMOTE DE GRIGNON

PRIMER CONCERT

«Oberon», obertura, Weber.
«Concert» en do menor (piano i orquestra), Beethoven.
Pianista: senyoreta ONIA FARGA.
«Simfonieta» en la menor, sobre temes russos primera audició), Rimski-Korsakow.
«Preludi a la sesta d'un faune», Debussy.
«Els Mestres Cantors», obertura, Wagner.

DIUMENGE, 13 de Gener de 1924.
A les onze del matí

Localitats: CHASSAIGNE FRERES Magatzem de vendes, Claris, 43.

Exclusiva de Revenda, S. A.

Es despatxa per a tots els teatres i partits de futbol.

F. C. Barcelona
contra
C. D. Español

A les delegacions: Aragó, 279, baixos (Catalunya Imperial, S. A.), i Pelayo, 1 (Pati Blau). — Aviat s'obriran noves delegacions.

Exposició del Pessebre

CASA DE CARITAT

Panorames i quadrets bíblics sobre el Naixement de l'Infant Jesús, pels artistes senyors Badia, Junyent, Moliné i Ros i Güell.

EL TIÓ DE NADAL

Concerts i ballets populars
Visible tots els dies de festa i els dijous, de cinc a vuit de la tarda, fins a la Candelera.

Entrada pel carrer de Valldonzella.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

FUTBOL

Campionat de Catalunya

Avui, diumenge, a les tres tarda

Espanyol-Barcelona
Camp Barcelona

Martinenc-U. S. de Sans
Camp Martinenc

Europa-Sabadell
Camp Europa

Júpiter-Terrassa
Camp Júpiter

Atlètic Sabadell-Avenç
Camp Atlètic

Badalona-Gràcia
Camp Badalona

Per entrades i localitats al camp de joc el dia del partit.

PISTA DE GEL

PARC

Tot els dies d'onze a una lliçons. De cinc a vuit els dimarts, dijous, dissabtes i diumenges patinatge i exhibicions professionals.

Vida marítima i comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dia 12 gener.

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Santa Ana», de la mar, amb peix.
Vapor alemany «Cartagena», de Màlaga, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca» de Palma, amb càrrega general i 111 passatgers.
Vapor francès «Mont Kemmel», de Marsella, amb càrrega general.
Vapor noruec «Phoenix», de Reikjavik, amb bacallà.
Vapor espanyol «Maria», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Mercedes», de la mar, amb peix.
Vapor alemany «Frieburg», de Batavia, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Tres Forcas», de Santander, amb càrrega general i 6 passatgers.
Goleta espanyola «Comercio», de Sant Feliu, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Tordera», de Gijón, amb càrrega general 20 passatgers.
Veler italià «Catherine Fortunata», de Spezia, amb marbre.

VAIXELLS SORTITS

Vapor francès «Mont Kemmmel», de trànsit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Cabo Espartel», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Antonio López», amb càrrega general cap a Marsella.
Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Rio Mesa», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Tintoré», amb càrrega general, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia.
Vapor espanyol «Roberto R.», amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.
Vapor espanyol «Eugenio Dutrús», en llast, cap a Gijon.
Vapor italià «Città di Lecce», amb càrrega general i trànsit, cap a Sant Feliu.
Vapor alemany «Cartagena», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Situació dels vapors de la línia Pinillos, segons informes que ens comuniquen els seus agents en aquesta plaça, senyors Fills de Ròmul Bosch, S. en C.

El vapor «Infanta Isabel», sortí d'aquest port el dia 10 de gener cap a l'Havana.

El «Barcelona», al port.

El Càdiz, als Estats Units.

El «Catalina», en viatge de Canàries cap a Río de la Plata.

El «Conde Wifredo», esperat a Canàries el dia 11 del corrent procedent de l'Havana i Estats Units.

El «Balmes», sortí de Buenos Aires el dia 10 del corrent cap a Canàries i la Península.

L'ARANZEL D'IMPORTACIO

La «Gaseta» de Madrid del dia 11, arribada ahir, publica el repertori per a l'aplicació de l'Aranzel d'Importació. Els comerciants als quals interessi, el poden consultar a la Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona.

L'INSTITUT DE SANT ISIDRE

El propvinent dimarts, a les quatre de la tarda, es celebrarà a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Junta general de socis que prescriu el Reglament.

L'ASSOCIACIO DE VIATJANTS

En la darrera sessió ordinària de la junta general celebrada per l'Associació de Viatjants del Comerç i de la Indústria de Barcelona, sota la presidència d'En Salvi Iborra, foren aprovats per unanimitat els estats de comptes corresponents al segon semestre de l'any passat, dels quals es dedueix que en el dit període s'han satisfet, solament en pagament de socorsos, les següents quantitats:

Per malalties, 36.605 pessetes; per accidents i operacions quirúrgiques, 4.250 pessetes; per pensions vitalícies, 7.705 pessetes, i per defuncions, 81.728'10 pessetes, o sigui un total de 130.298'10 pessetes, un dels majors aconseguits des de la fundació en un semestre, malgrat el qual ha augmentat en més de 53.000 pessetes el capital de l'Associació, el qual és actualment de 2.939.035'92 pessetes.

També fou aprovada per unanimitat la memòria reglamentària, en la qual es consigna que durant l'esmentat període semestral han ingressat a l'entitat 97 socis de número i 30 protectors. El total d'ambdues classes de socis és en l'actualitat de 5.521, cada un dels quals satisfà, com a mínimum, una quota mensual de cinc pessetes. Formen, demés, part de l'Associació els següents associats 127 corresponsals i 110 cooperadors. 127 corresponsals i 110 cooperadors.

Entre les altres dades que es detallen en la dita memòria, són dignes d'esmentar-se les referents al Dispensari mèdic gratuït, installat a la societat, el qual, durant l'alludit semestre, han concorregut 1.166 malalts, havent-se practicat 4.220 visites.

Es procedí, després, a la renovació parcial estatuària de la Junta directiva, havent resultat elegits per a formar-ne part, els senyors següents:

Josep Moñé Roger, Josep Domingo Puroy i Celestí Cailà Candal, en concepte de protectors, i en el de socis de número, Esteve Rabadà Suñol, Pau Griera Cruz, Carles Fonoll Esteve, Miquel Queralt Miracle, Josep Pujol Pascual, Jaume Farguell Lleixà, Joan Llovet Sanz, Josep Sivills Torner i Josep Maria Ribas Puig.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 12 de gener de 1924

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectòlitre i mercaderia posada al celler del collitер:

Penedès blanc, a 1'85 pessetes; negre, a 1'75 pessetes.

Camp de Tarragona blanc, a 2'00 pessetes; negre, a 1'90 pessetes.

Conca de Barberà: blanc, a 1'8[illegible] pessetes; negre, a 1'65 pessetes.

Priorat: negre, a 2'00 pessetes.

Vilanova i Geltrú: negre, a 1'60 pessetes.

Igualada: negre, a 1'50 pessetes.

Martorell, blanc, a 1'90 pessetes.

Mistela blanca, a 2'65 pessetes.

Mistela negra, a 2'50 pessetes.

Moscatell, a 3'75 pessetes.

Preus ferms en classes superiors.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona 11 de gener de 1924

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'28	ptes. escut	
Argentina	2'55	»	pes
Holanda	2'96	»	flori
Suècia	2'75	»	corona
Noruega	1'135	»	»
Txecoeslovàquia	23'10	»	100 cnes.
Polònia	0'00	»	100 marcs
Romania	0'00	»	100 leis

OR

Alfons	147'50
Unces	147'00
Isabel	150'00
Quarts	147'00
Petit	147'00
Dòlars	7'65
Lliures esterlines	37'25
Francs	147'00

BITLLETS

Francs	37'35
Lires	33'90
Lliures esterlines	33'43
Marcs	0'00000
Corones	0'01

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	19.32	00.00	19.32	00.00		19.09
Futurs:						
Gener	19.49	19.21	00.00	00.00		19.35
Març	19.54	19.26	00.00	00.00		19.40
Maig	19.50	19.20	00.00	00.00		19.34
Juliol	19.07	18.80	00.00	00.00		18.89
Octubre	16.31	N.	00.00	00.00		16.15

Alexandria	Febrer	Abril
Futurs. Ashmouni	41.75	41.40
	Gener	Març
» Sakellaridis	43.00	43.30

Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Març	22.35	00.00	22.18
Maig	22.51	00.00	22.33

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	34.35	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	33.60	00.00	00.00	00.00
Març	33.99	34.10	00.00	00.00
Maig	34.05	34.20	00.00	00.00
Juliol	32.98	33.12	00.00	00.00
Octubre	27.92	27.97	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	34.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	33.62	00.00	00.00	00.00
Març	33.85	00.00	00.00	00.00
Maig	33.67	00.00	00.00	00.00
Juliol	32.79	00.00	00.00	00.00
Octubre	27.48	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 12 de gener de 1924

BORSA DE BARCELONA

12 DE GENER DE 1924

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 62'10 a 62'20, Alacants a 61'55 i a 61'50, Transversal de 123'50 a 131'50 i a 131'00, i Rio de la Plata a 20'00.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Deute Exterior a 84'30, Nords de 62'30 a 62'25 i a 62'50, Alacants de 61'60 a 61'85, obligacions Càceres a 32'00, Crèdit i Docs a 15'50, Tabacs de Filipines a 213'00 i a 213'50 diner, Colonial de 65'75 a 66'25 i a 66, Aigües de Barcelona a 108'00, Gran Metropolità a 141'00, i Transversal de 132'00 a 132'50, baixen a 131'00 i de tanca eren sol·licitats a 131'50.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 62'50 a 62'35 i a 52'40, Alacants a 61'90, Tabacs de Filipines a 214'50, i Rio de la Plata a 20'75.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, pugen els Nords i els Alacants 0'05, el Transversal 2'25, i baixa el Rio de la Plata 0'75.

De la tanca del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, pugen els Nords 0'20, els Alacants 0'40, i el Rio de la Plata 0'75.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 36'60; suïssos, 135'95; belgues, 33'00; lliures, 33'45; lires, 34'50; dolars, 7'83.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 101'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., * a 119'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, * a 103'50.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 95'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 %, * a 101'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, a 98'35 i 98'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'50.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 91'25.
Gran Metropolità 6 %, a 95'35 i 95'50.
General Tramvies Barcelona 6 %, a 101'25.
Hotel Ritz 7 %, * a 90'00.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 %, a 92'00 i 92'15.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat	
Interior A	70'80
» B	70'55
» C	70'51
» D	70'40
» E	70'40
» F	70'30
» G i H	70'00
Exterior A	68'80
» B	65'75
» C	68'75
» D	*65'65
» E	68'95
» F	84'06
» G i H	87'50
Amortit. 5 % A	95'20
» B	95'00
» C	94'80
» D	*95'00
» E	*94'80
» F	*94'45
Amortit. 5 % 1917 A	95'00
» B	94'75
» C	94'75
» D	*95'65
» E	*94'40
» F	*94'20
Tres. v. gener 1924 A.	*102'25
» » 1924 B.	*102'25
» v. febrer 1924 A.	102'05
» » 1924 B.	*102'05
» v. octubre 1923 A.	*100'65
» » 1923 B.	*100'80
» v. Nbre. 1923 A.	*101'30
» » 1923 B.	101'35
Estrangers	
Cèdules Argentines 6 %	2'471
Obligacions	
Port de Barcelona	90'25
» de Melilla	100'85
» de Sevilla a. D.	*94'75
» de Gijón Musel	*95'00
Gob. Imp. Marroc 5 %	78'15
Caixa d'Emis. 5 %	*85'50

Ajuntaments Diputacions	
Municipi semestra.	77'50
» 1906 B.	80'00
» 1907 D	*77'75
» 1910 D	*78'50
» 1912 B	78'35
» 1912 E	*73'50
» 1912 F	*73'50
» 1913 B	*78'45
» 1916 B	*78'25
» 1917 B	78'23
» 1918 B	*78'25
» 1919 B	*78'15
» 1920 B	78'00
» 1921 6 %	96'65
Eixampla 1899	*94'50
» 1907	*88'50
» 1913	86'75
Bons Reforma	81'75
Diputació antigues	*75'50
» B	*74'25
» C	71'85
Mancomunitat 1915	69'25
» 1920	68'75
Caixa Crèdit Com.	68'75
Ferrocarrils i tramvies	
Nord Espanya 1.a s.	65'65
» » 2.a s.	63'25
» » 3.a s.	61'85
» » 4.a s.	61'75
» » 5.a s.	62'00
Especials Pamplona	62'75
Prioritat Barcelona	65'75
Astúries 1.a hipoteca	63'65
» 2.a »	62'65
» 3.a »	*62'75
Lleyda a Reus	66'25
Villalba a Segovia	*71'75
Especials Almansa	*73'75
Almansa a València ad.	83'25
Mines Sant Joan	*65'25
Alsasua i Sant Joan	*84'50
Osca a França	*77'75
Nord especial 6 %	102'00
» Valencianes	94'15

Alacant	
Alacant 1.a hipoteca	58'65
» 2.a »	70'25
» 3.a »	70'00
» A	92'65
» B	78'50
» C	70'00
» D	69'75
» E	*76'15
» F	*66'75
» G	99'55
» França 1864	*55'65
» » 1878	*52'00
» Directes	55'25
Còrdoba a Sevilla	56'75
Badajoz 5 %	97'25
Orense A. B. C. D. E. F.	*95'90
» G. i H. prior	*63'00
M. Càc. i Portugal. 6 %	*87'75
M. Càc. i Portugal. var.	31'85
Andalusos 1.a 3 %	53'00
» 2.a 3 %	54'00
Com.a Auxiliar de F.-C.	*96'50
Gral. Tramv. 4 %	*80'50
» » 5 %	*93'00
Tramv. St. Andreu	*74'50
F.-C. Sarrià 6 %	103'25
F.-C. de Catalunya 5 %	*90'50
Madrid a Aragó 6 %	*94'00
G. F.-C. Catalans 6 %	98'25
Tànger a Fez 6 %	*85'50
Tramvies Sevilla 6 %	*99'75
Aigua, Gas i Electricitat	
Barcelonesa Elect. 1906.	*99'00
» » 1907.	*92'00
» » 1912.	95'50
» » 1918.	95'00
» » 6 %	99'50
Aigües Barcelona 5 %	*98'00
» » 6 %	105'50
Catalana Gas E.	76'00
» » F.	74'25
» » G. 6 %	93'25
» » Bons	92'00
Mallorquina d'Elec. 6 %	95'00

Energia Elèctrica	
Energia Elèctrica 5 %	*88'25
» » 6 %	93'75
» » Bons	93'25
Elèctrica Cinca 6 %	*91'50
Prod. Forces Motr. 6 %	*70'00
» » » 7 %	75'00
Construccions Elec. 6 %	*80'00
Regadius Llevant 6 %	91'50
Hisp. Amer. d'Elec. 6 %	*100'50
» » » Bons.	138'50
Coop. Fluid Elec. 6 %	*70'00
Vàries	
Transatlàntica 4 %	*81'75
» 6 %	100'50
» 6 % 1922	104'75
Canal Urgell	*62'50
Asland 6 %	94'00
» 7 %	*101'50
Foment d'Obres 5 %	*82'50
» » 6 %	*82'50
Carbons Berga	*93'25
R. C. C. Regants Ebre.	*84'75
Construcció Naval 6 %	*98'00
» » Bons	97'00
Const. i Paviments 6 %	91'50
General Regadius 6 %	*98'00
Mecànica Velluters 6 %	*91'00
A. Forns Andalusia 6 %	94'50
Teneria Moderna 7 %	*85'00
Colònia Güell 6 %	*93'50
Mines Potassa Súria 7 %	99'00
Accions	
Catalana Gas s. D	68'00
» » » E	69'00
» » » F 6 %	78'50
Hisp. Amer. d'Elec. s. A	538'00
» » » s. B	*510'00
Hullera Espanyola	*290'00
Espanya Industrial	*138'00
Peninsular Telèfons	87'25
Hispano Suïssa	*195'00
Hotel Ritz 6 %	*98'00
Anònima Cros	*150'00
Banc Barcelona ptes.	*25'25

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem consignat l'últim canvi i cupó liquidat.

Emplastos
Allcock
Marca Aguila.
(Fundada en 1847).
El Medicamento Mas Maravilloso Del Mundo Para Uso Externo.

Tos, Resfriados, Pulmones endebles. Los *Emplastos Allcock* sirven de preventivo así como de curativo. Evitan que se arraiguen los resfriados.

Reumatismo en los hombros. Se alivia con los *Emplastos Allcock*. Los usan los atletas para el **cansancio** ó **dolor de los músculos.**

El *Emplasto Allcock* es el primitivo y legítimo. Este Emplasto es el remedio universal y se vende en todas las Boticas del mundo civilizado. *Aplicadlo donde quiera que se sienta dolor.*

Cuando necesiteis una píldora *Puramente vegetal.*
TOMAD UNA **Píldora Brandreth** (Fund. en 1752.)
Para Estreñimiento, Bilis, Dolor de Cabeza, Desvanecimientos, Indigestión, etc.
DE VENTA EN LAS BOTICAS DEL MUNDO ENTERO.
Agentes en España—J. URIACH & CA., Barcelona.

CITROËN
L'automòbil més econòmic de cost i entreteniment
5.500 Pts.
AGENTS: **Autolocomoción, S. A.** - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELEFON 422 G.

EPILÈPTICS! NERVIOSOS! NEURASTENICS!

CURAREU RADICALMENT amb «BOROSAL» nova medicació SENSE els inconvenients del BROMUR. ULTIMA PARAULA DE LA CIENCIA. Exits sorprenents en l'**histerisme, espasmes, migranya, insomnis i incontinència nocturna d'orina.** Demaneu «BOROSAL» als centres d'específics i **Farmàcia Gelart, Princesa, 7.**

BLENORRAGIA (PURGACIONES)
en todas sus manifestaciones, *uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota marional, etc.*, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los
Cachets del Doctor Soivré
que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas; sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas. La mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato génito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.
Venta, 5 ptas. frasco: SEGALÁ, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GELART, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —
Angina de pecho, Vejez prematura y demás enfermedades originadas por la **Arteriosclerosis e Hipertensión**
Se curan de un modo perfecto y radical y **se evitan** por completo tomando
→ **RUOL** ←
Los síntomas precursores de estas enfermedades: *dolores de cabeza, rampa o calambres, zumbidos de oidos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad,* etc., desaparecen con rapidez usando **Ruol.** Es recomendado por eminencias médicas de varios países; *suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina;* no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.
VENTA: **Segalá,** Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

Amb un pany de combinació triple (patentat) sistema **A. SOLER CAPDEVILA** hom pot gaudir de la major tranquilitat en absentar-se de la llar.

Panys de seguretat A. Soler Capdevila amb clau plegable (patentat)

Per a encàrrecs dirigiu-vos a la fàbrica
A. SOLER CAPDEVILA
Aldana, 3. - Barcelona - Telèfon 4584 A.

Bastons Si veiessiu al preu que els venc ja els hauríeu comprat tots
Passatge Bacardí. — Rambla-Plaça Reial

Vendes

PIANO
vene per 600 pessetes. Carrer Universitat, 96, entresol.

PIANOS i AUTOPIANOS
marques acreditades garantits. Preus reduits. Reparacions i afinacions. RAYNARD. S. A. TALLERS, 35

MÚSICA
Tota la música catalana i totes les altres edicions del món. Condicions molt especials. RAYNARD S. A. TALLERS, 35

ROTLLOS
Totes les marques a condicions especials, molt avantatjoses.
Raynard S. A. Tallers, 35

Grans rebaixes
en aparells i discos
Carrer de la Boqueria, 47

Antiga Masia Catalana
d'esdevenidor, a 15 quilòmetres de Barcelona, produeix vi, oli, admetlles, fruites i verdures. Font d'aigua mineral. Situació esplèndida per estiueig. Esbarjo i profit. Es ven. Preu, 40.000 pessetes.
Raó: Rambla de les Flors, 16, baixos.

VENC
Casa molt ben situada al peu tramvia, carrer Sant Crist (Sans) renda 6 i mig per 100 net, petit cens. Preu 50.000 pessetes. Raó: Rambla Flors, 16, baixos.

Biblioteca religiosa
composta de 700 llibres i dos quadres antics venc. Corts, número 554, quart.

Gramòfons i discs. Aparells a 75 pessetes Aparell sans bocina «Triangulina», és el més perfecte. Carrer de Sant Pau, núm. 34

CASA TORRE
de planta baixa i pis de sis habitacions, bany i jardí, gran hort amb arbres fruiters, es ven per 45.000 pessetes. o

TERRENY
de 9.000 pams, façana dos carrers prop Passeig de Gràcia, preu mòdic. o

11,600 PAMS
de terreny a Horta a 0'85 pam, lliure de gravamen. o

97,200 PAMS
de terreny a la Torrassa (Coll-Blanc) a 0'59 pam. o

CASA
al carrer de Príncep de Viana, de 5 pisos, amb terrassa de 25 m sobre la Ronda de Sant Antoni, es ven per 30.000 duros. o

CASA
carrer de Vildonzella, de 6 pisos i tenda. Renda 300 pessetes lliure de càrregues es pot llogar per 1,500 pessetes amb contracte per 10 anys. Es ven per 80 mil pessetes. o

CASA
carrer Salvadors, de 5 pisos d'alçada Renda 928 pessetes ntes. Preu 38,000 pessetes. o

CASA
de 3 habitacions, menjadors i cuina, de 3,200 pams es ven per 4,000 pessetes, amb facilitats de compra del terreny o

TERRENYS
entre Sant Cugat i Le Planes a 0'06 amb aigua abundant als 5 metres de profunditat. o

110,000 PAMS
de terreny a la Torrassa a 0'63 cèntims pam. o

CASA
al Poble Sec, de 8,250 pams Renda un 6 per 100 anual. Preu: 22,500 duros. o

Rbla. Flors, 16. Anuncis

Mitges seda a 1'75 ptes.
2, 2'50, 2'85, 3'25, 4'50, 6, 8, 10 i 12 pessetes De cotó fines 0'65 De fil a ptes. Mitjons nen 0'30, per a senyor 0'50, fil i seda 3'25. Grans descomptes a REVENEDORS Preixures, 4 (Plaça Santa Catarina).

ES VENEN
muntacarregs elctric per a obres, i taula gran per a Laboratori. Raó: Urgell, 45, Magatzem.

Casa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.000 pams en poble prop d'aquesta, preu 21.500 pessetes.

Casa torre gran, en noble prox. Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

Torre es ven, pen tranvia, aigua, gas, electricitat, i confort modern, baratíssima. 15.000 ptes.

Se venen tres torres a Santa Coloma amb jardí per 5 mil duros cada una.

Bar molt céntric al Poble Sec de molt despatx i ben situat. Es ven per 4.000 duros.

Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, vene a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 935 pessetes, per 25.000 duros.

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pts.

Indústria casolana
Se venen totes les existencies i fórmules patentitzades.

Ocasió veritat
Terreny a les «Tres Torres» peu baixador tren Sarrià. Urgeix en tres, preu molt baix.

Venc 16 mil pams
de terreny cobert en pa en la esquerra Aixampla, a sis pessetes el pam.

URGEIX: Xalet
al Guinardó de molt bona situació, edificabló moderna i sòlida. Es ven per 36.000 pessetes lliure de càrregues.

Café Fonda
S'arrenda per 50 duros al mes mollat. Prop de Barcelona.

Venc terreny
a Santa Coloma de Gramanet, de 13.219 pams a 65 cèntims pam

Casa carrer de Marina
de bona renda, pren 16.000 duros.
Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos. De 11 a 1 i de 4 a 8 vespre.

VENC
Terreny amb dues casetes llogades per 6 duros cada una, a 85 cèntims pam i amb facilitats a Santa Coloma de Gramanet. Raó: Rambla de les Flors, 16, baixos.

BASCULES
de 100, 200, 300, 400 i 500 quilos, a preus de veritable ocasió. Magatzems Casellas. Urgell, 32 i 34.

URGEIX VENDRE
4.000 pams de terreny al carrer Comte del Asalto. Raó: Rambla de les Flors, 16, baixos.

BOMBES
Molins de vent
Ariets hidràulics
Gil Foix
Marques del Duero, 90

Discos Stracciari Piccaluga-Lázaro
Carrer de la Boqueria, 47

MITGES SOLES
de goma en tota classe de calçat. El més perfecte en la seva classe, comodíssim i gran duració. Calçat a mida, amb sola de goma per a caminar suaument i còmodament. Lliuria, 123

MOBLES V. TORAN
Preus de fàbrica
Junqueres, 12 i 14
(prop Correus)

FORD
compro en l'acte i comptant, turisme Sedan Camioneta.
Unió, 22, pral.

Joies d'ocasió
vene a preus molt limitats, compro OR, PLATI i DENTADURES. Pago tot llur valor. Pi, 13 prop Portaferrissa.

BICICLETES
d'ocasió i per a nois, també motocicletes. Abat Zafón, 11, prop carrer Amàlia i Sant Pau.

Articles per a Cafès i Hotels
Cristalleria, Porcellana, Taules, Cadires, Dòminos. JOSEP GAY SANS, Saló de Sant Joan, 120 (Arc del Triomfi). Telèfon número 886 S. P.

ES TRASPASSA
Local gran i ventilat Comprèn Tenda en immillorable lloc 3 seccions. CARNISSERIA, COMESTIBLES i TOCINERIA, amb tot l'utensili per a fabricació, com màquines, motors i altres útils Venda diària al detall, 400 pessetes Compta demés amb una extensa clientela de venda al major. Tracte directe R.: Ariban, 166 bis, quart, segona. De 1 a 4 tarda i de 8 a 9 nit.

TERRENYS
De gran pervindre a 3, 5 i 6 cèntims pam. Vidre, 10, entresol, tercera. D'onze a dues. Martí. Compra venda de finques.

Piano de color
vene baratíssim. Encina, 19, tenda, Gràcia.

MOBLES NOUS
amb rebaixa del 25 al 50 per 100. Magnífic menjador, preciós saló, bonics despatxos i recibidor. Robers, llits per a nens i grans, motor elctric 1|8 H.P. 125 volt., etc. Bruch, 51, quint, de tres a quatre.

Casa Capdevila
Compra - Venda - Finques
TORRE GRAN a Sant Gervasi, junt a Balmes i al tramvia; consta de soterrani, baixos i dos pisos amb gran terrassa; superfície, 15,500 pams. 18,500 duros. Es ganga.
Sant Feliu de Guíxols, 5 cases de baixos i pis i 2 cases de baixos i dos pisos amb superfície de 12,000 pams; terreny de bona renda, sense gravamen; 8,000 duros, urgeix.
TORRE A GRANOLLERS, un quilòmetre de superfície, 5 mojades tot regadiu, casa per a masovers i casa a tot confort per al propietari amb garatge, 13 mil duros, oportunitat de comprar.
SOLAR CAN GOMIS, voltat de parets, dóna a dos carrers, superfície 22,000 pams, a 1'50 pessetes, sense càrregues, millim i màxim preu.
TORRE CASA a la costa, línia de Mataró, de baixos i dos pisos, 4,000 duros, completament moblada.
TORRE JUNT als Josepets a tot confort, la millor orientació, superfície, 13,500 pams amb jardí, 17,000 duros.
SARRIA. Casa torre 8 llogaters, superfície 15,000 pams, consta de dos cossos, entrada per dos carrers, molt sol i bona renda, 17,000 duros.
DUES CASES CARRER SANS de baixos i pis amb patis i va incloses 22,000 pams de terreny que linda a un altre carrer pel preu de 16,000 duros.
CASA CARRER CALABRIA dues tendes i deu pisos junt a Sepúlvda, sense càrregues, 22 mil duros.
SIS CASES a 20 metres del carrer Creu Coberta, 18,000 duros.
DUES CASES A GRACIA de dues tendes i set pisos, renda el 7 per 100, sense càrregues, 16,000 duros.
TORRE CASA línia Mataró, amb vistes al mar, jardí a tot confort, consta de baixos i pis, sense càrregues, 7,000 duros, clau a la mà.
CASA POBLE SEC, carrer Cabanes, tenda i 5 pisos, sense càrregues, 12,000 duros, superfície 5,885 pams.
CASA A GRACIA, dues tendes i sis pisos, bona renda, 8,000 duros.
TORRE St. JUST DESVERN a quatre vents, superfície 13,000 pams, 4,500 duros; clau a la mà.
TORRE A BADALONA, baixos i pis i jardí, sense càrregues, 4,000 duros.
SOLAR amb safaretxos públics amb estatge, de molta renda, superfície, 15,000 pams, junt a les Arenes, 6,500 duros.
VALLVIDRERA 720,000 pams de terreny a 30 cèntims pam. Es ganga. situat junt al Funicular.
TORRE Font d'En Fargas, 4 mil duros.
CASA TORRE 300,000 pams de superfície, a dos quilòmetres de Vallvidrera, 8,000 duros.
CASA JUNT carrer del Carme, dues tendes i vuit pisos, 10,000 duros.
CASA CARRER SALMERON, dues tendes i deu pisos, junt carrer Lluís Antúnez, 56,000 duros.
POBLE SEC dues cases amb tres tendes, superfície 7 mil pams, de bona renda, a 3 pessetes pam.
SOLAR Santa Coloma de Gramanet, façana a dos carrers, 8,000 pams, a 0'25 pessetes pam. Es ganga.
TORRE BONANOVA junt baixador, a tot confort, 12,000 duros.
TORRE SANT CUGAT, superfície 137,000 pams, façana carretera, 8,000 duros.
CARRER DE SANS, casa de dos cossos, superfície 14,808 pams renda el 7 per 100, sense càrregues, 20,000 duros.
SOLAR carrer Independència i Mallorca, superfície 24,000 pams, sense gravamen, a 2 pessetes pam.
TORRE a Sant Boi del Llobregat, baixos i pis, tot confort, 35,000 pams, sense gravamen, 10,000 duros.
CASA A BALAGUER, baixos i jardí, renda 140 duros a l'any, 2,500 duros. 2 llogaters.
CARRER CABANES, casa de dues tendes i deu pisos, bona renda, 35,000 duros.
GRAN TORRE junt carrer de Saragossa i tren Sarrià, baixos i desvà habitable, 14,000 duros, clau a la mà.
SOLARS Guinardó casa Verdura, voltat de torres, a 1'50 pessetes pam.
Casa Capdevila
Cecs de la Boqueria, 3

VENC, COMPRO I CANVIO
aparells fotogràfics
Discos i fonògrafs
Sant Pau, 35
Telèfon 2406 A.

Piano d'ocasió
Carme, 8, primer.

CANARIS
Immens stock de Flautes Soifers veritables rossinyols de saló, per a comprar-los de confiança i garantits, aneu a l'Ocelleria i gàbies, carrer de Fernando, 59.

POSTALS
A l'engròs, boniques i barates Tallers, 27, segon, primera.

Duo del Barbiere
Barr entos - Stracciari
Carrer de la Boqueria, 47

CASA SCHIC
DE COMPRA - VENDA
Fa liquidació de tota classe de robes i calçat d'ocasió, a preus econòmics. Abrics des de 15 pessetes, vestits des de 25 pessetes, sabates d'home a 10 pessetes, sabates de dona a 4'50 i algunes prendes més sense esmentar.
Carrer de Sant Pau, 97, botiga, vora l'església.

Venc bar-taverna
Per no poder-lo atendre, punt molt céntric, cantonada Aragó i Aribau, 203 i 51, tracte directe.

CANARIS FLAUTES
Alemanys, Cheipers. Parelles especials per a la cria, mascles especials per a cant. Criador i venda. Urgell, 69, segon, segona

Fonógrafs i Discos
a preus increïbles, compostures al dia Casa de les més antigues. Fins a Reis, gran rebaixa de preus. A. Peris, carrer de Santa Anna, 21.

BOTIGA QUEVIURES
a baix preu, 4.000 pessetes. Lloguer, 50 pessetes. Es ven per no poder atendre-la. Hi ha setatge i no s'augmentarà el lloguer. Obradors, número 9.

CASES EN VENDA
a Alella i La Garriga. Raó: Capellans, 9, principal.

SOLDATS DE QUOTA
Es ven tot l'equip enter d'enginyer. Carrer Mitjà de Sant Pere, 59, primer.

SOLARS
a 5 i 10 anys termini, tramvia 10 cèntims. F. CUSIDÓ. Carrer Pere IV, 77.

MOBLE GRAMOLA
preciosa vene amb 2 diafragmes i 55 discos. Costà 1.500 pessetes, el vene per 600 pessetes. Escriure al número 5.377 Tiroleses. Pelayo, 1.

Ofertes

Administrador
Sol·licita finques. Interès reduït. E. Béjar, 41 (Col·legi), Hostafranchs.

QUINTES
Si necessiteu aclarir algun dubte o fer algun expedient sobre el servei i ses incidències acudiu al
CONSULTORI CIVIC MILITAR
Carme, 19, principal.

TERRENYS I **FINQUES**
compro parts indivises i deixo diners
Rda. Universitat, 12, pral. 2.ª

GUIA - AUTO
Ensenyança i títol, 360 pessetes; lliçons a quatre pesetes. Senyor Ricard Bonet. Camposagrado, 22, garatge.

Tenedor de llibres
Ex-cap de vendes d'important casa estrangera, referències comprobants, 20 anys pràctica comercial, s'ofereix els matins per comptabilitat, correspondència, etc. F. G., Còrcega, 234, tercer, primera.

APRENENT
preferible si té nocions de fuster o ebenista. Carme, 8, primer.

VIDUS I SOLTERS
Per a casar-se com Déu mana, dirigiu-vos a V. Arnau. Capellans, 9, principal. Fora enredos. Única casa formal.

ESCOLA XOFERS
L'única que ensenya amb autos de sis cilindres. Abans d'apendre visiteu aquesta escola. Còrsega, 461.

XOFERS
Ensenyament ràpid i econòmic. Dono lliçons de dia i nit, pràctica mecànica Tantarantana, 2.

XOFERS
Ensenyament ràpit, a quatre pessetes lliió, dia i nit, pràctica mecànica. Sr. Navarro. Urgell, 39, Garatge Peninsular.

Traduir cartes i documents
S'ensenya Francès, Anglès, Alemany, Italià i Portuguès, preus moderats. Duc de la Victòria, 4, entresol segona.

Escola de Chauffeurs LLOPIS
Lliçons a 3'50, i ensenyament complet, 175 pessetes. Garatge Argerich Enric Granados, 62.

FRANCES
per senyora nativa titular. Converses. Gramàtica, Correspondència, etc. Casa i domicili lliçons. Doble a preu econòmic. Raó: Petritxol, 8, llibreria.

CEDULES
Passaports
certificats i documents de tota mena.

Expedients de Quintes
Es gestionen i resolen per complicats que siguin.
EXPEDIENTS DE QUINTES
Cobrament de crèdits
Consultes de franc
9 a 1 i 3 a 8. Telèfon 4884 A.
Pelayo, 12, pral., prim.

SENYORA
s'ofereix per acompanyar nens a passeig, platja, bosc. Consell de Cent, 317, segon.

A COMERCIANTS
facilito descomptes i prestecs. Escriure 8568. Rambla Flors, 16 (Anuncis).

S'ENSENYA A TALLAR
i muntar en dos mesos a casa i a domicili. Elisabets, 19. Convent.

ANGLES
per professora nativa. Casanova, 24, principal, primera. (entre Corts i Sepúlveda).

PORTER
per a porteria de luxe. Cal matrimoni d'edat mitjana i sense fills. Ocupació per a l'home. Indispensable si no coneix l'ofici. Calen immillorables referències i responsabilitat. No admeto intermediaris. Raó: Plaça Lesamendi, 27, quart. De 3 a 4.

Dispeses

Vegetarians
menjars a règim els trobareu al vostre gust a la Pensió Tafaner per setmanes, quinzenes i mesos. Cardenal Casañas, 15 i 17, principal.

Pensió La Verdad
Carrer de Sant Sever, tres àpats a tres pessetes. Davant de la Catedral. Pensió esplèndida set pessetes, abonaments a tot estar, 130 i 150 pessetes, abonaments a 30 àpats per 50 pessetes.

PENSIO SERRA
Tapineria, 33, primer, abonaments setmanals i mensuals Estatge econòmic.

SENYORA OFEREIX
habitacions amb mobles per artistes o matrimonis, amb pensió o sense. Carrer de les Flors, 5, principal, primera. Travessia del carrer de Sant Pau i Ronda.

DISPESES
a tot estar, 30 pessetes; sols a menjar, 24 i 22'50 setmanals. Dormir, 25 pessetes al mes PLATERIA, 57

Pensió La Palmesana
Pensió des de 150 pessetes, servei al cobert de 2'50 a 5 pessetes. Josep A. Clavé, 3. Telèfon 4917 A.

Pensió Kursaal
acreditada pel menjar i bon servei, formoses habitacions a 7 ptes, bany, ascensor i calefacció. Rambla Catalunya, 50, principal.

PENSIÓ
des grands Boulevards, Corts, 622, davant el teatre Coliseum. Abonament per a menjar.
Escudellers, 5, 7 i 9,

segon, primera
Habitacions a tot estar i sols a dormir.

Es desitgen senyors
a tot estar o sols dormir, tracte familiar, hi ha dues sales per a despatx. Aray, 6, principal, segona (entre Escudellers i Avinyó).

Sala per a despatx
situada en punt molt céntric, preu moderat, amb tot el necessari per a actuar. Carme, número 68, segon.

PENSIO LLORET
Noves reformes en tota la casa. A tot estar, 150 pessetes el mes. Pensió diària, des de 7 pessetes. Dinar i sopar, des de 100 pessetes al mes. Setmana, 30 pessetes. Abonaments, tiquets, 75 pessetes. Jaume I, 14, principal. Telèfon A 3097.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

PER A DESPATX
ofereixo dos salons rebedors. Mercat Sant Antoni, casa nova. Raó: Viladomat, 57, segon, primera.

PER A LLOGAR
locals a propòsit per obradors o petits tallers. Vilana, 2 (Sarrià). Raó: Passeig Sant Joan, número 16, segon, segona.

PIS PRINCIPAL
Sol, aigua, gas i electricitat, al peu de tramvies (Gràcia), tracte directe. «Tresoreria Mutuals, Ripoll, 25, primer, de deu a dotze i de cinc a set.

LLOGO BOTIGUES
amb estada 30 i 35 drs. sense traspàs, entrada de franc a rellotger o sabater. R: Pere IV, 77

ES TRASPASSA
magatzem amb tota la instal·lació, punt céntric prop de la Granvia i plaça Universitat. Escriure: 3,602, Rambla Flors, 16. (Anuncis).

Demandes

MAGNETOS
construcció de tota classe de pesses
C. ROS - Carrer Blay, 63

Càrrec de confiança
acceptaria senyor amb molta experiència i pràctica industrial i comercial, referències a satisfacció. Escriure al número 663. Zurbano, 3.

Renda
fixa de seixanta pessetes mensuals per cada mil pessetes que s'esmercin en negoci, la seguretat i garantia del qual podrà prèviament provar tota persona. Detalls: Corts, 622, primer, segona, de 11 a 1 i de 6 a 8.

Arrendaria finca
rústica, gran, en condicions de poder-la comprar. Escriure: Rambla Flors, 16. Anuncis.

Negoci d'ocasió
La persona que posseeixi 15.000 pessetes o més i vulgui pendre part en negoci mercantil de total serietat, gaudirà d'un benefici fix de 250 pessetes cada mes, per cada 5.000 pessetes esmerçades, i se li assegurarà la quantitat que aporti amb finques rústiques i urbanes de valor i les degudes formalitats davant de notari. Per a detalls, escriure NUEVA LUZ, Fontanella, 18, número 1.117.

Espectacles "MIRIA" Projeccions
S'accepten ofertes de **varietats** per al Saló d'Espectacles pròxim a inaugurar-se en el carrer Rosselló, 206, davant del Frontó.
De 10 a 12 i de 4 a 6

DESITJO TERRENY
per a edificar torre a Esplugues, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Prat, Molins de Rey, Gavà i Viladecans. Escriure. Rambla Flors, 16, baixos.

COMPRA-VENDA
de finques i establiments. Administració de propietats, hipoteques en finques urbanes. CASA CAPDEVILA (matriculat). CECS DE LA BOQUERIA, 3.

XOFER
mecànic s'ofereix turisme camió o línia viatgera. Altes referències. Corts, 645, segon, segona

CAPITALISTA
que aporti 25 mil pessetes per ampliar important indústria en marxa, encarregant-se de l'administració, assumpte formal i de segurs rendiments. Raó: Clot, 79, primer, primera. De vuit a onze.

Prèstecs

FACILITO DINER
a comerciants a interès mòdic. Escriure: 8,598, Rambla Flors, 16. (Anuncis).

Hipoteques
1.es, 2.es i 3.es
dintre i fora de Barcelona sobre indivisos, usdefruits i nudes propietats.
Prèstecs en LLETRA a Propietaris i comerciants. També sobre autos i mercaderies. Operacions a les 24 hores. Consultes gratis. Interès legal. Raó: Unió, 24, segon, primera (prop Rambla), de 10 a 12 i de 4 a 6.

Diner a l'acte
per mobles sense retirar i qualsevol garantit. Ronda Universitat, 12, principal, segona.

DINER PROPI a les 24 hores
Immillorables condicions
amb o sense **Hipoteca** i **en lletra**
a propietaris de Barcelona i de fora. I també sobre nudes propietats i indivisos.
Corts, 622, 1.er 2.ª
(tocant Rambla de Catalunya). De 11 a dos quarts de dues i de 5 a dos quarts de vuit.

Compres

Compro máquines
per a cosir a molt bon preu. Hospital, 121.

COMPRO
mobiliaris. Pago bé. 292, Còrsega, 292.

Per a quan s'és mare
m'interessa comprar aquest llibre. Oferir-lo amb el preu a LA VEU, número 72

COMPREM
saldos de mercaderies pagant bons preus. Plaça Catalunya, 3, segon, primera.

COMPRO VANOS
i puntes i tota mena d'objectes antics. Escudellers, 6, tenda.

DISCOS GRAMOFON
compro, canvi, reparacions econòmiques fonògrafs. Tallers, núm. 76 bis, davant de l'Hospital Militar.

COMPRARE LLIBRES
de totes classes, espanyols i estrangers, d'Arts, Ciències, Literatura, Música, etc. Pagaré tot el seu màxim valor. Escriure Tiroleses a Janitor. Pelayo, 1.

Es compren saldos
de tota mena, diatre i fora de Barcelona.
Portaferrissa, 22, pral.

VESTITS USATS
COMPRO. Rambla Catalunya, 100 bis i Sant Pau, 79. Avisant passo a domicili.

Comprem géneres
de saldo pagant bé. Plaça Catalunya, 3, segon, primera. Telèfon 2521 A.

Anuncis

Compra-venda de finques i Administració
Anticipem lloguers
Consulta de franc
Empresa Ideal d'Informació
Rambla Flors, 16 baixos

PER A ANUNCIAR
en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ estalviareu temps molèsties i diner. - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

EL DOLOR de REUMA RONYONS NEURALGIA LUXACIÓ I ALTRES
es calma a l'acte amb una fricció de
Ulmariol
Pomada d'ús extern
Dipòsits: Farmàcia Morató, Passeig Sant Joan, 87 - Segalá, V.ª Alsina, Salus i Dr. Andreu.
Preparat en els laboratoris Morató, Palautordera

Grans Llagues
N'obtindreu la curació, prompte, radicali completa, usant
l'Ungüent Freixinet (o del Miracle)
90 anys d'éxits provats. No falla mai.
Poderós antiséptic i regenerador dels teixits.
Detalls i venda: Sant Pau, 13, Farmàcia - Barcelona.
El trametem amb instruccions per al seu ús, per correu certificat, girant 5'50 ps
Dipòsit: Segalá Rambla de les Flors, 14 Barcelona
Ulceres Tumors

MEDICAMENTS
químicament purs, específics, farmacèutics i algües minerals es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

La Mutual Agrícola i de Propietaris, S. A., per a l'extracció de letrines
Es reben avisos:
Central: Carrer Sepúlveda, número 177, principal, primera, telèfon 3648 A.
Sucursala: Passeig de Sant Joan, 95, principal, telèfon número 2057; G. Coello, 169, telèfon 2025 G.; carretera d'Hospitalet (dipòsits), telèfon 529 H.; Francesc Giner, 56, tda. (Gràcia); carretera de Sans, 135, primer, segona.

Diner a l'acte
per mobles sense retirar i qualsevol garantia. Ronda Universitat, 12, principal, segona.

Office Mondial CEDULES PASSAPORTS
i documents de totes menes
INVESTIGACIONS
pesquisses i averiguacions reservades
Diputació, 307, pral., 2.ª

Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.
JOIERIA DE J. NUÑEZ
RAMBLA DE LES FLORS, 8 A

Tipografia «La Artista»
Vídua P. Pateu, Comte Asalto, 42, fundada l'any 1894. Telèfon 2193 A. Imprenta. Relieus (sense planxa). Fàbrica de sobres. Treballs cmercials i de luxe, esquelles recordatris a l'acte, treballs de propaganda, econòmics.

Saber es poder
Molts passen per una mitjania a causa de llur deficient educació comercial o general, i si us trobeu en aquest cas, acudiu a perfeccionar-vos a l'ACADEMIA COTS, carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova), en Lletra Comercial, Ortografia Mecanografia, Taquigrafia, Correspondència, Càlculs, Documentació, Teneduria, Idiomes, i Classificació i Arxiu i Alts Estudis Comercials, la qual ha estat la primera d'implantar, a Espanya. Igualment acaba de crear la BORSA DE CONTRACTACIONS que es practica cada dia a totes les aules, de conformitat amb els telegrames, telefonemes i butlletins oficials de Banca, Borsa, Llotja i Futurs de cotó que rep de les principals Cases. CLASSES SELECTES, separats els dos sexes en diferents pisos. Classes generals, quota mòdica. BORSA DE COL·LOCACIONS ACADEMIA COTS. ARCS, 10, PALAU. Telèfon 5041. Apartat 782.

COL·LOQUEM GRANS I PETITS CAPITALS
5 mil pessetes donen 250 al mes
Col·locació
instantània garantida en poder del capitalista.
Escriure: LA VEU DE CATALUNYA-E. R.

La llum del dia a la nuà

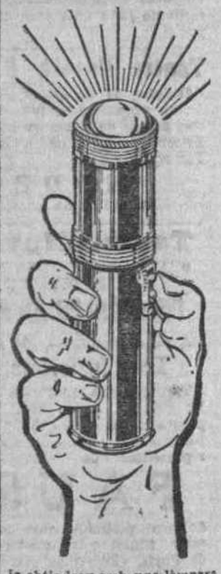

la obtindreu amb una llàmpara o pila elèctrica de la marca LOT, disposant en tot lloc i en qualsevol moment de intensa llum.
Indispensable en les excursions i viatges; en la llar; en la fàbrica; servei de vigilància nocturna; per a buscar quelcom en la foscor, al pujar l'escala en la tauleta de nit, en el mateix de viatge; resultant sempre d'utilitat incomparable, al, xi en la ciutat com al camp.
SOLAMENT SON AUTÈNTIQUES LES LÀMPARES I PILES ELÈCTRIQUES AMB LA MARCA LOT
Suprema, Pelayo, 56.—Lorés Codina i Roig, Trafalgar, 3.—«El Siglo», Rambla Estudis, 5.—E. Schilling, Fernando, 23.—Beristany i C.ª, Fernando, 1, i Rambla de les Flors, 3.—V. Ferrer, Plaça Catalunya, 12.—Laplana i C.ª, Fernando, 15.—A. Valverde, Comtal, 9.

Curats de DIABETIS
Albúmina i fetge els que prenen
DIABETICINA
sense règim
ben comprovat
vegetal i inofensiu
redueix el sucre
fins arribar a curar
Feu una prova. Demaneu: Vidua Alsina, Farmàcia La Creu; Casa Segalá, Dr. Andreu i Rosselló, 287.

Vies Urinàries
es curen amb les PERLES ERTSAS. Venda: Hospital, 109, i Cadena, 2.